

قوانین و مقررات حقوقی

قوانین و مقررات حقوقی کاربردی، جهانگیر منصور، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۵۳۰۰ تومان. مجموعه در قوانین حقوقی کاربردی، همه قوانینی

که برای رسیدگی به یک پرونده حقوقی یا امور حسبی، یا موجر و مستأجر، خانواده، ازدواج و طلاق و مسائل مربوط به زنان و کودکان لازم است و قوانین و مقررات مربوط به تصفیه و ورشکستگی و مراجعه به مترجمان و کارشناسان رسمی و وظایف و مقررات سازمان بازرسی کل کشور و نحوه شکایت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نا اجرای احکام همرا با آیین دادرسی مدنی و دادگاهها و سایر قوانین و مقررات لازم آمده است. علاوه بر این در این کتاب مجموعه قانون اساسی و قانون مدنی به عنوان رکن اساسی همه قوانین به طور کامل نقل شده است.

زلزال شعر

زلزال مهر، پاک بهرام، نشر آگه، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۲۵۰۰ تومان. مجموعه‌ای از شعرهای کوتاه و سپید پاک‌بهرام در این دفتر فراهم آمده که از نظر زیبایی‌شناسی و ساختار شعر و شیوه روایت نشان می‌دهد که شاعر هنوز در آغاز راه است و از صفت و موصوف‌های تکراری و کهنه بهره می‌گیرد....

نشر آگه برای چاپ دفترهای شعر لازم است در کادر خود، یک منتقد و شعرشناس داشته باشد تا اعتبار آرم مؤسسه محفوظ بماند.

سرگشتگی عارف

سرگشتگی، اوشو، حمید حیدری نژاده، نشر آریژه، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۹۰۰ تومان. اوشو از جمله عارفانی است که به سال ۱۹۵۳ و به هنگامی که ۶۱ سال داشت، نوراشراق در لثا نشایدن گرفت و آیین‌ها و به باورهای دیرینه‌سالی که سخت در اندیشه هندیان ریشه داشت خرده گرفت و تازیانه نکوهش خود را بر سامانه باورهای دروغین فرود آورد. اوشو، خود را بسان پلی می‌دانست که میان درک خاور زمینیان از مراقبه و تمنای غریبان برای عمل گرای و دست یاری دادن به خویششان فراز گشته بود. در اعتقادات و پیشش تازه آمیزهای از وجد و جذبۀ دون‌گرای گوتامه بودا و کشف لذت‌ها و شور دنیای بیرونی زوربیا را یک جا وجود داشت.

نام ماه و نام شعر

نام ماه و نام تو، بهزاد نژاد احمدی، نشر گفتمان، چاپ اول، ۱۳۸۰، ۶۰۰ تومان. کتاب حاضر ۲۹ قطعه از شعرهای سپید و کوتاه شاعر را در بر می‌گیرد؛ شعرهایی که خطاب به سوم شخص غایب سروده شده‌اند. نژاد احمدی در این شعرها نشان می‌دهد که می‌تواند به ایجازهای بیشتری دست پیدا کند و از زبان راحت‌تری سود ببرد.

نشر کتاب

مبانی نشر کتاب، عبدالحسین آذرنگ، ویرایش ۲. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها(ست) ۱۳۸۱، ۲۸۶ ص، ۱۲۵۰تومان. کتاب حاضر به قصد آشنایی دانشجویان و علاقه‌مندان با کلیات مباحث نشر کتاب شده است و نباید آن‌را به رشته‌ای خاص محدود کرد. همه کسانی که بخواهند دوره درسی «چاپ و نشر» را بگذرانند یا قصد داشته باشند با این مباحث آشنا شوند می‌توانند از این کتاب استفاده کنند.

یادنامه انجوی شیرازی

یادنامه سید ابوالقاسم انجوی شیرازی، علی دهباشی، نشر سخن، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۲۵۰۰ تومان.

در این کتاب پس از یادداشت دهباشی، یادها و خاطراتی از انجوی به قلم زریاب خوبی، ایرج افشار، مسعود بهنود، محمود عنایت، جعفر شهری، اسماعیل جنبشیدنی، محمد گلبن و... می‌خوانیم. سه مقاله، به قلم امیری فیروزکوهی، حسینعلی هروی و بهاء‌الدین خرمشاهی، در بخش «درباره حافظ به تصحیح انجوی شیرازی» آمده است. انجوی شیرازی و فرهنگ مردم ایران، مرثی، نمونه‌هایی از آثار، تصاویر و اسناد از دیگر بخش‌های این کتاب ۶۴۴صفحه‌ای است.

ایران شناسی

سخنرانی‌ها و گزارش‌های... بنیاد ایرانشناسی، انتشارات دایره سبز، چاپ اول، ۱۳۸۱.

بنیاد ایران‌شناسی مجموعه سخنرانی‌ها و گزارش‌های جلسه‌های افتتاحیه عمومی و اختتامیه نخستین همایش ملی ایران‌شناسی را در سه بخش و با یک پیوست تدوین و در کتابی منتشر کرده است. بخش اول این کتاب به جلسه افتتاحیه همایش، سخنرانی‌ها و گزارش‌ها، بخش دوم به بررسی مسائل عمومی ایران‌شناسی، بخش سوم گزارش جلسه اختتامیه و در بخش پیوست آیین‌نامه اداره نخستین همایش ملی ایران‌شناسی و معرفی آن اختصاص یافت.

سرود دیگر حمید سبزواری

سرودی دیگر، حمید سبزواری، انتشارات سروش، تهران، ۱۳۸۱، ۲۵۰۰ ریال. آخرین مجموعه اشعار حمید سبزواری با نام «سرودی دیگر» از سوی انتشارات سروش منتشر شد. در این کتاب ۱۲۲ شعر از این شاعر معاصر آمده است. بخشی از شعر این مجموعه چنین است: چشم به راهم چشم به راه/ انتظام مقدس است/ اما تحمل نیشخند. قد است راقرف بر پیشانی بی‌ نشاند/ فصلی دیگر برای دیدار دیوارها تیربیز نیست؟

باران ۶۵

باران تابستان، مارگریت دوراس، قاسم روبین، انتشارات نیلوفر، چاپ دوم، ۱۳۸۱، ۹۵۰ تومان.

رمان باران تابستان جزو اولین آثاری است که از مارگریت دوراس در سال ۶۵ به زبان فارسی منتشر شد. دوراس که از چهره‌های مطرح رمان نو و از پایه‌گذاران آن محسوب می‌شود، امروز به دلیل ترجمه اغلب آثارش نویسنده‌ای قابل بحث است که با اقبال خوانندگان ایرانی نیز روبه‌رو شده است. دوراس در این اثر از دوران کودکی خود زمانی که خواندن را با کتاب زندگی زُرُود همپیدا و شروع کرده، روایت را آغاز می‌کند.

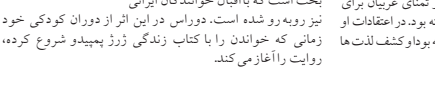
سقاخانه‌ها

سقاخانه‌های تهران، نادیا بنابدو، مؤسسه فرهنگی پیشین بزوه، چاپ اول، ۱۳۸۱. کتاب حاضر ابتدا با بررسی موضوع «نگاهی به سقاخانه‌های تهران» مختصری به تاریخچه تحولات مناطق ری، قصران و تهران اشاره کرده، آنگاه وضعیت سقاخانه‌سازی و چگونگی سقاخانه‌های این مناطق را مورد بررسی قرار می‌دهد و در بخش پایانی به شکل خلاصه به یکی از مکاتب هنری معاصر، موسوم به «مکتب سقاخانه» اشاره دارد.

درمان و عشق

درمان درد مرد و... شیرین رایگا، نشر البرز، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۱۱۰۰ تومان. کتاب حاضر روانشناسی جنس مذکر است. داستان مردی که در زندان تن اسیر است و به پیکار با آن برمی‌خیزد. مطالعه این کتاب به خواننده کمک می‌کند که از نظر روحی و رفتاری و آداب فرهنگی دگرگونی‌هایی را در خود احساس کند. این کتاب در ۱۲ دفتر تنظیم و تدوین شده است.

جشن نامه اکبر رادی
جشن نامه اکبر رادی با آثاری از:مجموعه آذریان، بهرام آرامی،یدالله آقاعیاسی، جلال آل احمد، آریی آوانسیان، میرزا فرید، بهرام بیضایی، جلال تهرانی، نغمه ثمنینی، م. پ.، جکتانچی، محمدعلی جمالزاده، هوشنگ حسامی، پریسا حیدری، شهرام خرازی، هارکن الدین خسروی، دامون (خسرو گلسترخی)، محمود دولت‌آبادی، محمدرحمانیان، خلیل موحد دیلمقانی، محمدعلی سیاللو، شاهین سرکیسیان، صدرالدین شجره،منوچهر شفیعی،محمدعلی صالح‌چور،قطب‌الدین صادقی،فرامرز طالبی، محمود طیار، بهزاد عشقی، همایون علی‌آبادی، حمیده بانو عقیق، بهزاد قادری، فرزانه کابلی، عطا‌الله کویال، جواد مجابی، هادی مرزبان، حسین معماری، حسن میرعابدینی،رضامیرمعنوی،محمدرضامدیحی، جعفر والی و آثاری از اکبر رادی بزودی منتشر می‌شود.
فلسفه فیزیک
فلسفه فیزیک، اثر پروفیسور ماکس پلانک با ترجمه دکتر سیدمحمد عترتی خسروشاهی و «هرمنوتیک، دانش و راهی» که حاصل سخنرانی‌های دکتر عباس منوچهری در مؤسسه توسعه دانش پژوهش ایران است، بزودی از سوی نشر بقعه منتشر می‌شود.
بقعه و افسانه زندگان
افسانه زندگان اثر علیرضا حسن‌زاده، در دو جلد شامل ۱۱۶ قصه گیلکی، مازندرانی، تالش‌ی و بوشهری، از سوی نشر بقعه و با همکاری مرکز بازشناسی اسلام و ایران منتشر می‌شود.
خزّه
«خزّه» عنوان ربمائی از هربر لوپوریه است که نزدیک به سه دهه قبل به قلم احمد شاملو ترجمه و منتشر شده بود و سال‌ها جزء آثار نایاب محسوب می‌گردید، زمان خزّه با آخرین ویرایش‌ها و تجدید نظرهایی که شاملو انجام داده بود دم‌جوز چاپ گرفته و انتشارات نگاه بزودی آن را منتشر خواهد کرد.
نرشوه خواری
«نرشوه خواری در عصر ممالیک» - اثری از احمد عبدالرزاق احمد - را محمد جواهر کلام به فارسی برگردانده و نشر شادگان آن را منتشر خواهد کرد.
طرح سنگ، شرح سار
«طرحی برای سنگ، شرحی برای سار» عنوان چهاردهمین مجموعه نشر ثالث از شعر معاصر ایران است که با اشعار ناهید کبیری اختصاص یافته و بزودی راهی بازار خواهد شد.
چهارده رساله
«چهارده رساله درباره قوت و اصفانه» عنوان اثری عامیانه و پژوهشی است که با مقدمه، تصحیح و توضیح مه‌ران افشاری و مهدی مدائنی توسط نشر چشمه بزودی منتشر خواهد شد.
جیبی در کجا
خطرات اولرد سعیدمتقد و مدرس دانشگاههای آمریکا با عنوانی «بی در کجا» با ترجمه علی اصغر بهرامی توسط نشر ویستار بزودی منتشر خواهد شد.
اصلاحات در زندان
«غیر ممکن وجود ندارد» عنوان اثری از کیران بدی است که در دوران ریاستش بر یکی از زندان‌های هند، جریان اصلاحات زندان را روایت می‌کند. این کتاب را آگیتا کرگانی به فارسی برگردانده و انتشارات نوروز هنر در این هفته آن را به بازار می‌فرستد.
افسانه ژاپنی
«افسانه گنجی» بزرگترین اثر داستانی تاریخ ادبیات کهن ژاپن است که با ترجمه محمد نجفی (مترجم رمان ناتو و دشت) به بازار می‌آید. این اثر نونوشته بانو موراساکی شیکیبو است و ناشر آن نشر نیلاست. نجفی رمان «مسلمونی» از ریینگ لاردنر را هم به فارسی برگردانده و نشر نیلا آن را منتشر خواهد کرد.
غروب بت‌ها
«غروب بت‌ها» اثری فلسفی از فریدریش نیچه فیلسوف آلمانی است که با ترجمه داریوش آشوری توسط انتشارات آگه به بازار خواهد آمد. ترجمه‌های گوناگونی از این اثر با عنوان «غروب بتان توسط ناشران دیگر نیز منتشر شده بود. ترجمه آشوری از «چنین گفت زرتشت» یکی از بهترین ترجمه‌های این اثر در زبان فارسی است.
آتسوئی دوربین
سعید مستغنی کتاب «آن سوی دوربین ساموئل خاچیکیان» را در شناخت و نقد و بررسی آثار این کارگردان ایرانی نوشته و انتشارات آگه سازان آن را بزودی منتشر خواهد کرد.
سفیدخوانی
مجموعه شعرهای کوتاه کوتاه کوتاه محمد عزیز با عنوان «سفیدخوانی» از سوی نشر روزگار در دست انتشار است. محمدرضازویزه کتاب «ادبیات معاصر ایران - شعر» را در ۲۳۳ صفحه که تحلیلی نقدی و شعراز دوران مشروطه تا پایان سال ۸۰ را در بر می‌گیرد منتشر می‌کند. روزیّه در این کتاب برای اولین بار ادبیات انقلاب اسلامی را بررسی می‌کند.

بازتاب

نامه‌ای برای سیدمحمدپوی شجاعی

دشت شقایق

انسان از بدو حیات خاکی خود باغم فراق آشنا شده است. از آن روزگار که از بارگاه قدس پا به این غربتستان خاکی نهاد، فراق و غم پیوندی ابدی بست و وسعت این غم را کسائی دریافتند که ۳۰۰سال برآن گریستند. چراکه دانستند از کجا بار بسته اند و در کجا منزل کرده اند. و کسائی هنوز طعم درد فراق را نخشیده اند که گمشده خویش را یافته اند! در اصل خویش بی خبرند، اما دل‌های پاک و لطیف زودتر در آتش لهب فراق می سوزد و بیشتر برای وصال بی فراری می کند و اکنون که ما در غم فراق رضوانه عزیز سوگواریم، او در رضوان محبوب خویش ازین وصال شادمان است. گرچه روزگاری رحمانه رسته تعلق مارا پاره می کند و بین چشمانمان جدایی می اندازد اما دشتش به زنجیر عاطفه نامی رسد و قلب را از محبت عزیزان نمی تواند حالی کند.

ای پدرمهربان و باغبان دلسوز ما تمام جوانه‌هایی که با مراقبت و پرورش شما نهال‌های جوانی گشته اند و تمام بذلهایی که به دستان آبیاری شده است، و یارگامی اندیشه و قلمتان جوانه زنده یادو نگارفتند، اکنون بوستانی شده‌اند از گل‌های زیبا و معطر و اما امروز که قلب باغبانمان محزون و شکسته است، بوستان قلبمان یک دشت شقایق شده است چون سینه شما.

می‌دانم که دیدن جای خالی و نایب آوردنی نیست و معصویت و محبتی که در عمق نگاهش نشسته است، دل را آتش می زند و یخند زنیایش آتش دل را شعله ورتر می سازد اما اگر نگاهی به آن افق دور دست بیندازید، آنجا آبی است که می تواند این غم را خاموش کند. آری اگر به آن سوی نظر انگیز، جوانه عزیزان را خواهید دید که در آغوش مادر مظلومه اش که متأسفانه عالم است، پهلوی گرفته و دست نوازشگر مهرباترین پادشهی گیسوانش را شانه می زند.

یادش سیز و خاطر هاش او جانده باد

تم- فاطمه سعدی

چگونگی «واگذاری فروشگاهیای شهر کتاب» را روشن کنید؟

هر از گاهی در تهران شاهد احداث فروشگاه «شهر کتاب» هستیم، و پس از چندی، در نهایت خوشحالی مشاهده می‌کنیم که آن «فروشگاه» افتتاح شده و شروع به کار کرده است.

ضمن ستایش از این عمل فرهنگ دوستانه شهرداری، یک سؤال برای من پیش آمده است و آن سؤال این است که «نحوه

واگذاری این فروشگاه‌ها به چه صورت انجام می‌شود».

آنچه مسلم است، چون فروشگاه‌های شهر کتاب وابسته به یک سازمان دولتی هستند، لذا واگذاری آنها به بخش خصوصی می‌بایست از مجرای اداری باشد، یعنی از طریق انتشار «آگهی واگذاری فروشگاه شهر کتاب» در جراید که واجدین شرایط، از آن آگاه شوند و در صورت تمایل، به سؤالان مربوطه مراجعه کنند.

متأسفانه ما تاکنون «آگهی واگذاری فروشگاه شهر کتاب» را در هیچ روزنامه‌ای مشاهده نکرده‌ام و به این نتیجه رسیدم که این «واگذاری»ها از طریق انتشار آگهی برای آگاهی عمومی انجام نمی‌شود. شاید، سؤالان به صورت «انتخابی» این کار را انجام می‌دهند.

در اینجا از سؤال اول یا سؤالان «واگذاری فروشگاه‌های شهر کتاب» می‌خواهم به این پرسش من پاسخ دهند که نحوه واگذاری این فروشگاه‌ها به چه صورت است؟

آیا تمام واجدین شرایط می‌توانند به طور یکسان در این «واگذاری»ها شرکت کنند یا فقط افرادی که مورد نظر سؤالان این امر هستند می‌توانند شرکت کنند.

در خاتمه، اضافه می‌کنم که من به هیچ وجه فعلاً قصد شرکت در این امر را ندارم و فقط می‌خواستم که همکاران واجد شرایط، از نحوه و چگونگی این واگذاری‌ها آگاه باشند.
رضا پیکرنیگان، مدیر انتشارات خجسته

کتاب‌های پالتویی مفیدیا…

در یکی از شماره‌های اخیر کتاب هفته مطبلی خواندم درباره مطالعه در انویوس و اینکه مردم هنوز به این نوع مطالعه عادت ندارند و آن را جدی نمی‌گیرند. در حالی که با وجود ساعت‌ها اتلاف وقت در صفت‌ها یا در مسیرهای مختلف نیاز بسیار جدی به مطالعه وجود دارد. نویسنده محترم در کنار این مطلب به موضوع مهم دیگری اشاره کرده بودند و آن مطالعه «کتاب‌های پالتویی» یا به عبارتی «کتاب‌های همراه» بود که مایل هستم در این مورد اخیر اظهار نظر کنم.

«کتاب‌های پالتویی» از حساسیت ویژه‌ای برخوردارند چرا که، سال‌هاست چاپ و منتشر می‌شوند و مخاطبانی دارند. در اینکه ناشر محترم این کتاب‌ها با نیت خیرخواهانه و فرهنگی و با هدف تشویق بیشتر مردم به امر کتابخوانی و ایجاد

شرایط سهل و عملی برای مطالعه مردم و در دسترس بودن کتاب اقدام به چاپ اینگونه

کتاب‌ها کرده‌اند، هیچ شکی نیست و این امر یک عمل فرهنگی است و در واقع در پاسخ به یک نیاز آنی و لحظه‌ای بسیار موفق است ولی در درازمدت لطمه شدیدی به آثار مهم خواهد زد، چرا که تعدادی از شاهکارهای بزرگ دنیا هم در این حیطه قرار گرفته و با عنوان «خلاصه و مختصر و…» چاپ شده که در واقع «مکله شده» اثر در دسترس مردم قرار گرفته و باعث شده روح اثر از بین برود. این بخش کار حساسیت دارد و جای توجه و دقت

جدی را می‌طلبد. اینکه یک اثر بزرگ را به هر قیمت و به هر ترتیب مردم مطالعه کنند، اصلاً درست نیست و به عبارت دیگر نخواندن آن واقعاً بهتر از خواندنش است. چرا که آثار بزرگ دنیا با زحمت زیاد و با هدف خاص نوشته شده و زیبایی‌ها و روح اثر باید به تمامی منعکس شود و حذف پاره‌ای از آن قطعاً آن را بی‌اعتبار کرده و چیز دیگری به خواننده خواهد داد. ولی چاپ داستان‌هایی با حجم کم و با اهداف مشخص به صورت تألیف یا ترجمه در این زمینه با اسم کتاب پالتویی یا هر اسمی دیگر می‌تواند کتاب را قابل دسترسی و مورد استفاده بیشتر برای مردم سازد. با آرزوی موفقیت برای همه آنهايي که برای ترویج کتاب و فرهنگ کتابخوانی تلاش می‌کنند.

ناهد روفی

دریغ مدارید

بسیار خرسندم که گاه و بی‌گاه کتاب هفته به دستم می‌رسد و از آن استفاده‌های بسیاری می‌کنم. اینجانب بهزاد نژاداحمدی هستم، متولد و ساکن بخش گنبد از توابع شهرستان خوشتر واقع در استان خوزستان. شاید نام شهر کوچک ما شما را به یاد زادگاه شاعر بزرگ دکتر قیصر امین پور بیندازد. اگر آفتاب امین پور قیصر^۱ شده است به خاطر این بوده که بعد از اتمام تحصیلات متوسطه این شهر و یا دیار را ترک کرده و به شهرهای بزرگ آمده و ما که مانده ایم جز زجر و فقر فرهنگی چیزی عایدمان نشده است. بازی با هزاران درد سر و مشکلات و با هزینه شخصی توانستم مجموعه شعرهایم را به چاپ برسانم. از شما می‌خواهم اگر قابل بررسی است و نقد؛ دریغ مدارید و اگر نه تنها به معرفی آن بپردازید.

باز تشکر می‌کنم. ضمناً من دارای لیسانس ادبیات فارسی هستم و علاوه بر اینکه در یکی از ادارات مشغولم، به تهیه یک کانفروشی و ابا هزار بدبختی اداره می‌کنم.

شاعر کتاب شعر نام ماه و نام تو

چند

نشست نقد کتاب جایزه

جهانی کتاب سال برگزاشد

نخستین جلسه نقد کتاب‌های جایزه جهانی کتاب سال در دو حوزه کلی اسلام‌شناسی و ایران‌شناسی یکشنبه ششم مرداد ما با حضور محمدمطی شاععی، مدیرکل دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی، حجت‌الاسلام والمسلمین خسروپناه منتقد کتاب‌های حوزه دین و جمعی از استادان و صاحبزنان برگزار شد. حجت‌الاسلام والمسلمین خسروپناه در این نشست به شناسنامه کتاب «التعدیه اللدینه نظریه فی اشاره کرد و درباره محتوای کتاب گفت: کل اثر در ۲۰۷ صفحه با فهرست منابع تدوین شده که پس از مقدمه، بحث به دو بخش تبیین نظریه بلورالیزم دینی و تحلیل این نظریه تفکیک شده است.

در بخش اول مؤلف تلاش کرده تا به مبای تصویری مسأله بپردازد و در عرض شرکت‌گرای دینی به بیان دو دیدگاه رقیب که انحصارگرایی دینی و شمول‌گرایی دینی است، پرداخته است.

وی با بیان اینکه یکی از امتیازات این کتاب ذکر مبانی هشت‌گانه بلورالیزم دینی است گفت: در بخش دوم کتاب، پیش از نقد مبانی هشت‌گانه، شش ملاحظه ذکر شده است و در پایان هم نتیجه، یک پیشنهاد و فهرست

مصادر و موضوعات گردآمده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین خسروپناه توضیح مؤلف در مورد بلورالیزم دینی و در نظریه مقابل آن را یکی دیگر از امتیازات اثر توصیف کرد و گفت: جدای از این امتیازات که در قلمرو دسته‌بندی و بعد نقد و تحلیل آن به حساب می‌آیند، این کتاب اشکالات عمده‌ای دارد. از

جمله این موارد می‌شود: اشکال روش شناختی و اشکال منبع‌شناختی در تألیف این اثر اشاره کرد. از آنجا که خاستگاه بحث، کثرت‌گرایی دینی در غرب است، مؤلف از هیچ یک از منابع دست اول در این عرصه استفاده نکرده است. در واقع نویسنده کتاب برای تبیین و تحلیل این نظریه که ابتدا توسط «جان هیک» انگلیسی طرح شده است، به سراغ منابع دست سوم و چهارم رفته است. وی با ردّ شواهد ضعف کتاب در حوزه تعداد منابع اضافه کرد. استاد مؤلف کتاب به پاره‌ای از سخنرانی‌های شخصیت‌های ایرانی و خارجی، استاد محکم و قابل دفاعی نیست. همین‌طور تعداد منابع مورد استفاده نویسنده به نسبت اثر ۳۰۰ چند صفحه‌ای بسیار اندک است. ضمن اینکه پرسش اساسی و اصلی در این اثر روشن نیست.

منتقد کتاب «التعدیه اللدینه» با ذکر نمونه‌های گوی نظیر آثار جان هیک و تفکیک صحیح مباحث در این آثار افزود: اگر پرسش اصلی از پرسش‌های فرعی در این بحث جدا و روشن نباشد، مؤلف با مشکلاتی روبه‌رو خواهد شد و مخاطب نیز متوجه نمی‌شود که مباحث مطرح شده به کدام یک از ساحات و سؤالات موجود مربوط می‌شود. گفتنی است دیدارخانه جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران این جلسه را با منظور از تبیین دقیق و علمی آثار منتشره در دو حوزه اسلام‌شناسی و ایران‌شناسی در سراسر جهان در سال ۲۰۰۱ برگزار می‌کند.

کتاب ماه کودک و نوجوان برگزار می‌کند

نشست تصویرگری کتابهای کودکان و نوجوانان

تاریخچه

شماره ۷۴، شنبه ۱۲ تیرماه ۱۳۸۱

ملک احمدی دبیر کل هیأت امنای کتابخانه های کشور شد

کتابخانه شریان فرهنگی است وجامعه‌ای که در آن کتابخوانی رونق داشته باشد،بویاوپا بنشاط است. احمدمسجدجامعی وزیر فرهنگ وارشاداسلامی هفته گذشته در مراسم توجیه معین فریدر کل سابق و معارفه محمدحسین ملک‌احمدی دبیر کل جدید هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی افزود در کتابخانه‌ها بیش از هر عصری، کتابداران اهمیت دارند. وی در این مراسم که در کتابخانه مرکزی پارک شهرتهران برگزار شده، تأکید کرد،کتابخانه بدون کتابدار، مکان مرده‌ای است که درآن هیچ نشاط وشدایی برای مخاطبان وجود ندارد.

به گفته رییس هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور،اگر در گذشته برای ارتقای جایگاه کتابداران تلاش می‌شد،وضع کتابخانه‌هایمجموعی می‌کرد. مسجدجامعی افزود: در توسعه هیچ عملی از عامل نیروی انسانی مؤثرتر نیست و توسعه کتابخانه‌های عمومی نیز از این فاکتور مستثنی نیست.

وی تصریح کرد:بهدر وضع کتابخانه‌ها،نسبت مستقیم باپیشرفت کتابداران و نیروی انسانی این اماکن فرهنگی دارد.

وزیر فرهنگ وارشاداسلامی، گسترش مشارکت وایجادبسترهای لازم برای تقویت حضورنویسندگان و اهل قلم، فکر و فرهنگ را از دیگر عوامل موفقیت کتابخانه‌هاعنوان کرد.

مسجد جامعی گفت: با حضور اهل فرهنگ و مشارکت آنان می‌توان،از اماکن متعدد فرهنگی همچون مساجد و حسینیه‌های کتابخانه استفاده کرد و به عنوان نمونه به مشارکت جمعی از هیأت‌ها، تعداد زیادی از حسینیه‌هایبیل به کتابخانه شده‌اند.

وی افزود: این حسینیه‌ها معمولاً ۱۰۰رو مجرم فعال هستند و دروقف‌ها، امکانات خود را برای گسترش کتابخوانی در اختیار مخاطبان قرار می‌دهند. رییس هیأت امنای کتابخانه‌های عوی کشور خاطر نشان کرد:داعضای کتابخانه‌ها، حدود یک میلیون و ۵۰۰هزارعضو دارند که عمدتاً جوان تحصیل کرده یا در حال تحصیل هستند و با حضور این اعضا، بزرگترین شکل فرهنگی و جوانان فرهیخته تشکیل شده است. مهدی معین فریدر کل سابق هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور نیز در این مراسم گفت: کتابخانه‌ها محل گسترش آگاهی‌های عمومی و غنی‌سازی اوقات فراغت مخاطبان هستند.

وی افزود: ضرورت دارد که مسؤولان رایه‌اهمیت کتابخانه‌ها وقتش آنها درنشد و توسعه فرهنگی جامعه واقف کرد.

محمدحسین ملک‌احمدی، دبیر کل جدید هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور نیز در این مراسم گفت: کتابخانه‌ها در مقایسه با مؤسسات فرهنگی وزارت ارشاد، گسترده‌ترین اماکن هستند و در بخش‌های کوچک و مناطق دور، در خدمت مردم هستند.

وی افزود: کتابخانه‌ها می‌توانند بیشترین پیام فرهنگی وزارت فرهنگ وارشاداسلامی رایه مجموعه مخاطبین عرضه کنند و متقابلاً بستری را فراهم کنند که بیشترین شناخت از وضعیت و نیازهای مخاطبان به دست آید.

ملک‌احمدی، تمرکززدایی، آموزش نیروی انسانی و گسترش کتابخانه‌ها را از مهمترین سیاست‌های دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، عنوان کرد.

به نام پروردگار قلم

برادر گرامی جناب آقای سیدمهدی شجاعی ما را در غم خود شریک بدانید.

مهدی حجواری، حسین عبدین‌نیا، رضا هاشمی‌نژاد و کارکنان مؤسسه نشر افتخ

در هشت ماه گذشته حدود ۲۰۰ هزار نسخه کتاب غیر قانونی از بازار جمع آوری و با ۳۵ چاپخانه غیر مجاز نیز برخورد قانونی شده است.

علی اصغر رمضانپور معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی روز یکشنبه گذشته در جمع خبرنگاران ضمن اعلام این خبر به تشریح تحولات اخیر حوزه نشر پرداخت و گفت: در دو هفته گذشته نیز هفت هزار نسخه کتاب غیر قانونی جمع‌آوری شده و حدود ۹۰هزارنسخه تکلیت در حوزه نشر توسط قوه قضایه در حال رسیدگی است. معاون فرهنگی وزیر ارشاد تصریح کرد: در ماههای اخیر قوه قضایه در حوزه بررسی کتاب دخالتی نداشته و بیشتر به شنکایات مربوط به کتاب‌ها رسیدگی کرده است. رمضانپور با اشاره به انتشار قانونی و غیر قانونی کتاب اظهار داشت: در عرصه کتاب‌هایی که به‌طور قانونی منتشر می‌شوند دفاع از حقوق ناشر و مؤلف به عهده معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است اما در مورد کتاب‌هایی که به‌صورت غیر قانونی منتشر می‌شوند مسؤولیتی نداریم.

وی در بخش دیگری از این نشست مطبوعاتی به تشریح طرخی در خصوص تأمین اجتماعی نویسندگان و پدیدآورندگان پرداخت و گفت: این طرح که با نظرخواهی از اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس، صاحب نظران و اعضای تشکل‌های صنفی حوزه نشر تهیه شده است متفاوت با طرح تأمین اجتماعی پیشکوتان این حوزه محسوب می‌شود و شامل بازنشتسنگی، از کار افتادگی، فوت و درمان است.

معاون فرهنگی وزیر ارشاد با ابراز امیدواری از اینکه این طرح پس از بررسی‌ها و توافق‌های قانونی از آبان ماه امسال هم‌زمان با دهمین دوره هفته کتاب ارشادشود اظهار داشت: ببخش کوچکی از اعتبار این طرح توسط نویسنده پرداخت می‌شود و مابقی آن از سوی معاونت فرهنگی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تأمین می‌شود.

رمضانپور همچنین از اجرای طرخی در حوزه صنعت چاپ خبر داد که مبتنی آن واگذاری امور چاپ به فعالان این حوزه، تغییر این‌نامه‌های نظارتی مربوط به نشر و سرمایه‌گذاری بر دستگانهایی که به لحاظ تکنولوژی به‌روز باشند، قلمداد شد.

وی افزود: هدف این طرح توسعه انجمن‌های صنفی حوزه چاپ با تخصص‌های مختلف است و تاکنون هفت گروه از دست‌اندرکاران عرصه چاپ برای همکاری در

کتابخانه شهدای خبرنگار راه اندازی می شود

وزیر فرهنگ وارشاداسلامی در آستانه روزخبرنگار دستور تجویز و تأمین نیروی انسانی دوباب مرکز فرهنگی وهنری و کتابخانه که با نام شهدای خبرنگار مزین شده، صادر کرد.

به گزارش رسیده کار ساخت مجتمع فرهنگی وهنری شهید صارمی شهرستان اسلامشهر و کتابخانه جاویدالار کاظم اخوان شهرستان ریاط کریم در سال گذشته پایان یافت ولی به علت نبود امکانات لازم و نیروی انسانی به بهره‌برداری نهایی نرسیده است. مراکز فرهنگی و هنری یاد شده به دستور «احمد مسجدجامعی وزیر فرهنگ وارشاد اسلامی به منظور تکریم و تجلیل از شهید صارمی به نام ایشان نامگذاری شده است.

امسال مساجد کشور ۱۰ میلیارد ریال کتاب دریافت می‌کنند

مسؤول اداره کتابخانه‌های مساجد کشور گفت: بیش از ۱۰ میلیارد ریال کتاب در سال جاری به کتابخانه‌های مساجد سراسر کشور تحویل خواهد شد. به گزارش ایرنا «سیدالوقفل هاشمی» تعداد کتابخانه‌های تحت پوشش کانون‌های فرهنگی - هنری مساجدرا یک هزار و ۷۵۷ کتابخانه عنوان کرد و افزود: در سال

پنج میلیارد تومان به خرید کتاب از ناشران اختصاص یافت

به منظور حمایت از صنعت نشر کشور، حدود ۵ میلیارد تومان اعتبار در سال ۸۱ برای خرید کتاب از ناشران اختصاص یافته و جذب خواهد شد.

علی اصغر رمضانپور معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن اعلام این خبر، با اشاره به تلاش این وزارتخانه در جذب اعتبار مورد نظر برای حمایت از صنعت نشر و ناشران کشور اظهار داشت: در حال حاضر جلسات خرید کتاب با مشارکت نمایندگان از تشکل‌های صنفی ناشران در حال برگزاری است.

وی اختصاص ردیف بودجه ثابت و مشخص برای اجرای سیاست‌های حمایتی از صنعت نشر و خرید کتاب را ضروری خواند و گفت: تدوام چنین سیاست‌هایی برای حمایت از صنعت نشر و ناشران کشور ضروری است. وی اختصاص ردیف بودجه ثابت و مشخص برای اجرای سیاست‌های حمایتی از صنعت نشر و خرید کتاب را ضروری خواند و گفت: تدوام چنین سیاست‌هایی برای شرایط فعلی صنعت نشر کشور حداقل تا چند سال آینده ابری مهم و ضروری است و ما در حال انجام مطالعات لازم برای تنوع بخشیدن به شیوه‌های حمایتی در این حوزه هستیم.معاون فرهنگی وزارت ارشاد، با اشاره به افزایش اعتبار خرید کتاب در سال جاری نسبت به سال گذشته گفت: بودجه تخصیص داده شده برای اجرای سیاست خرید کتاب در سال گذشته حدود ۳ میلیارد تومان بود.

تحولات تازه در حوزه نشر

کزارش نشست معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با روزنامه‌نگاران

این زمینه اعلام آمادگی کرد.اند.

رمضانپور همچنین به آماده سازی امکانات سخت‌افزار و نرم افزاری توسعه نشر الکترونیک اشاره کرد و گفت: طرح توسعه نشر الکترونیک که از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و شورای عالی انفورماتیک در حال پیگیری است به حدود سه میلیارد تومان اعتبار ریالی و چهار میلیون دلار اعتبار ارزی نیاز دارد.

وی با اظهار تأسف از اینکه تعداد کمی از مطالب نشر الکترونیک برای نخستین بار منتشر می‌شوند گفت: معاونت فرهنگی در حوزه نرم افزارها سیستمی برای نظارت و ارزیابی ندارد و ارزیابی‌های انجام گرفته در این عرصه از سوی وزارت ارشاد، به معاونت طرح و برنامه و معاونت سیمایی مربوط می‌شود.

معاون فرهنگی وزارت ارشاد در پاسخ به سؤالی درباره نتیجه طرح پیش‌نویس قانون کتاب گفت: در زمینه طرح پیش‌نویس قانون کتاب به نتیجه مشخصی نرسیده‌ایم چراکه گروهی از نویسندگان و ناشران انتقاداتی نسبت به این پیش‌نویس داشته‌اند. ما هم به دنبال تصویب ضوابط و قوانینی در این حوزه حساس هستیم که زمینه پذیرش اجتماعی آن فراهم باشد و در کنار آن به لحاظ قانونی قابلیت اجرا داشته باشد. تصویب قانون کتاب بدون حل گرهانی‌هایی که از سوی ناشران و نویسندگان ابراز می‌شود مشکلات متعددی را در اجرا برای همه ایجاد می‌کند. وی تصریح کرد: آنچه در حال حاضر برای ما مهم است شکل بخشیدن به دبیرخانه هیأت نظارت بر نشر است و باید اضافه کنیم که سازماندهی جدیدی برای نظارت بر نشر در مراکز و روابط فرهنگی ارشاد در حال شکل‌گیری است. اکنون در حوزه آثار کودک و نوجوان نظارت جدیدی اعمال می‌شود.

رمضانپور با ابراز امیدواری از اینکه تجربه طولانی در حوزه بررسی کتاب می‌تواند تبدیل به رویه‌ای قانونی شود گفت: «این تجربه می‌تواند موارد صریح ایراد و تخلف‌ها را عینی و به‌ضابطه تبدیل کند. همچنین می‌توان نظارت شورای نظارت بر نشر را صراحتاً مشخص کرد تا پیش‌نویس قانون کتاب قدری از کلیت خارج شود و گرهانی‌ها در خصوص ایجاد مشکل برای ناشر و نویسنده

کتابخانه شهدای خبرنگار راه اندازی می شود

وزیر فرهنگ وارشاداسلامی در آستانه روزخبرنگار دستور تجویز و تأمین نیروی انسانی دوباب مرکز فرهنگی وهنری و کتابخانه که با نام شهدای خبرنگار مزین شده، صادر کرد.

به گزارش رسیده کار ساخت مجتمع فرهنگی وهنری شهید صارمی شهرستان اسلامشهر و کتابخانه جاویدالار کاظم اخوان شهرستان ریاط کریم در سال گذشته پایان یافت ولی به علت نبود امکانات لازم و نیروی انسانی به بهره‌برداری نهایی نرسیده است. مراکز فرهنگی و هنری یاد شده به دستور «احمد مسجدجامعی وزیر فرهنگ وارشاد اسلامی به منظور تکریم و تجلیل از شهید صارمی به نام ایشان نامگذاری شده است.

امسال مساجد کشور ۱۰ میلیارد ریال کتاب دریافت می‌کنند

جاری ۵۰۰ عنوان کتاب در موضوع‌های مختلف از کتاب‌های چاپ اول ناشران در سال‌های ۸۰ و ۸۱ تحویل این کتابخانه‌ها می‌شود.هاشمی برگزاری کمیتهای کتابخانه‌های مساجد، قدردانی از کتابداران نمونه و معرفی کتابخانه‌های نمونه مساجد کشور را از جمله برنامه‌های کانون در خصوص کتابخانه‌های مساجد برشمرد.

رفع گردد.» وی همچنین با اشاره به ابلاغ اجرای مصوبه شورای اقتصاد در مورد کاهش قیمت کاغذ در چند هفته گذشته اظهار داشت: به‌الافتات قیمت کاغذ فروخته شده به ناشران در زمان افزایش قیمت کاغذ و اعتراض ناشران، در مصوبه شورای اقتصاد است و ناشران در حال پیگیری هستند تا این اختلاف قیمت به آنان پرداخت شود.

رمضانپور با اشاره به توزیع کاغذ ارادتی و ایرانی و امیدواری در خصوص برطرف شدن محدودیت‌های کیفی کاغذ ایرانی گفت: از ابتدای سال جاری ده هزار تن کاغذ وارداتی و حدود هفت هزار تن کاغذ ایرانی توزیع شده است. هدف ما ایجاد نوعی توازن در بازار کاغذ و تشویق فرایند استفاده از کاغذ ایرانی در مواردی که می‌شود بدون هیچ مسأله‌ای از کاغذ داخلی استفاده کرده است.

در این جلسه سعید صیادی مدیر مراکز و روابط فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز درباره موضوع بررسی کتاب از سوی سازمان بازرسی کل کشور گفت: اسامهٔ بازرسی، امری قانونی است و سازمان بازرسی کل کشور به‌عنوان دستگاه ناظر بر عملکرد سایر دستگاهها حرکت می‌کند. این سازمان نتنها در سال جاری بلکه طی سال‌های گذشته هم در سایر بخش‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اقدام به بازرسی می‌کرد. بنابراین بازرسی در حوزه نشر و بویژه در قلمرو اداره کتاب امری طبیعی است.»

صیادی ابراز امیدواری از اینکه بازرسی در حوزه نشر موجب ایجاد تشش نشود از بازرسان سازمان بازرسی کل کشور خواست تا براساس وظایف قانونی خود عمل کنند و این وظایف با حداقل ایجاد شبهه انجام شود. مدیر مراکز و روابط فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن اشاره به فعالیت بررسان حوزه نشر بوز اختلال در زمینه صدور مجوز کتاب در ماههای اخیر را رد کرد و گفت: در مقطعی کوتاه کار بررسی کتاب متوقف شد که با تلاش وزیر ارشاد مبنی بر ادامه یافتن بازجویی از بررسان کتاب و حفظ امنیت حقوقی آنان روند بررسی کتاب به حال عادی بازگشت و اکنون در هیچ حوزه‌ای کار بررسی کتاب متوقف نیست.

رییس اداره کتاب تصریح کرد: تعداد عناوین کتاب‌های منتشره در چهار ماه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه در سال گذشته شش درصد رشد داشته است.

سعید صیادی همچنین از راه‌اندازی سیستم ثبت آثار مکتوب تألیفی با همکاری کتابخانه ملی در دو هفته آینده خبر داد و گفت: در نظام ثبت آثار تألیفی، صاحب اثر با مراجعه به کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران دریافت شماره ثبت، در حقیقت سند مالکیت اثر را دریافت می‌کند و می‌تواند از آن در دعوی حقوقی استفاده کند.» مدیر مراکز و روابط فرهنگی درباره توقف فعالیت صندوق اهل قلم و تاخیر در پرداخت وام به پدیدآورندگان کتاب به پیشینه این فعالیت اشاره کرد و گفت: پس از عقد قرارداد میان معاونت فرهنگی و بانک رفاه کارگران بر منظور تخصیص اعتبار از سوی طرفین، بانک رفاه بر اساس نظر بانک مرکزی، اختصاص اعتبار را به صندوق اهل قلم خارج از ضوابط اعلام کرد. بنابراین تنها اعتبار مالی موجود در حساب صندوق، مربوط به معاونت فرهنگی بود که در قالب وام به آن سنده از پدیدآورندگان و نویسندگان تعلی گرفت که در آغاز فعالیت صندوق ثبت نام کرده بودند.

وی در پایان گفت: در سال جاری پس از مذاکره با بانک مرکزی و اخذ تأییدیه و ابلاغیه خویشخانه مشکل رفع شد و تا هفته آینده اعضای صندوق اهل قلم می‌توانند با ارائه معرفی‌نامه وام خود را دریافت کنند.

تسلیم

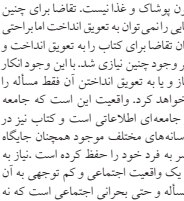
جناب آقای حمید قبادی مدیر محترم حراست معاونت های فرهنگی و پژوهش
درگذشت مادر گرامی‌تان را به شما و خانواده محترم تسلیت می گویم و برای آن قیده سعیده علو درجات آرزومندم.

سردبیر، شورای سردبیری و اعضای تحریریه کتاب هفت

یادداشت

علیرضا کرمانی

دولت و اقتصاد نشر

همچون پوشاک و غذا نیست. تقاضای برای چنین کالاهایی رانمی‌توان به تعویق انداخت اماپراختی می‌توان تقاضایبرای کتاب را به تعویق انداخت و یا منکر وجود چنین نیازی شد.با این وجود انکار این نیاز و یا به تعویق انداختن آن فقط مسألهٔ را پاک خواهد کرد. واقعیت این است که جامعه امروز جامعه‌ای اطلاعاتی است و کتاب نیز در بین رسانه‌های مختلف موجود همچنان جایگاه منحصر به فرد خود را حفظ کرده است. نیاز به کتاب یک واقعیت اجتماعی و کم توجهی به آن یک مسأله و حتی بحرانی اجتماعی است که نه

● **دخالخت دولت در اقتصاد نشر کتاب امری ضروری و نسبتاً بدیهی است ولی سخن بر سر نحوه دخالت و به عبارتی دیگر سیاستگذاری‌ها در این زمینه است**

تنامروزجامعه مارا که فردای آن رانیز به تباهی خواهد کشاند.

۲- اندیشمندان حوزه فرهنگ معقدند؛ اگرچه در وهله اول این مصروف‌کنندگان کالاهای فرهنگی، مثل کتاب، هستند که از آن منتفع می‌شوند.از طریق افزایش آگاهی و علم خود صاحب امتیازات مادی و معنوی می‌شوند.ولی سود اصلی مصرف کالاهای فرهنگی نصیب جامعه می‌شود. افراد از طریق مصرف کالاهای فرهنگی تبدیل به شهروندانی کارا و مفید می‌شوند و از طریق ایجاد

بعضی‌ها معتقدند دولت نباید هیچ گونه دخالتی در اقتصاد حوزه‌های فرهنگی نظیر نشر کتاب کند. بر اساس این گزاره‌ها که تبع منطقی انگاره اقتصادبنتی بر رقابت است.دست نامرئی بازار عرضه و تقاضای کالاها را متعادل می‌کند و به عبارت دیگر بازار نیاز خویش را به کالایی خاص نظیر کتاب از طریق تشویق تولیدکنندگان به عرضه بیشتر این کالا مرتفع خواهد کرد. مدافعان این دیدگاه دخالت دولت را در اقتصاد شایسته سرزنش‌های زیادی می‌دانند و تبعات نامطلوب این روش را بی‌شمار ذکر می‌کنند که

سفله‌روری نمونه‌ای از آن است. اما به راستی آیا این ادعا درست است و بنابراین در کشوری نظیر کشور ما دولت باید خود را از دخالت در اقتصاد حوزه فرهنگ به طور عام و کتاب به طور خاص کنار بکشد؟

در جواب به چنین سؤالی می‌توان به دو نکته اساسی اشاره کرد: اول اینکه نگرینستن به اقتصاد از دریچه اقتصاد آزاد که دارای پیش فرض وجود کشنگران نامحدود اقتصادی در بازار و لذا رقابتی بدون بازار است، با واقعیات اقتصاد دنیای امروز سازگار نیست و اگر بتوان ادعا کرد که چنین بازاری دیگر وجود خارجی ندارد، حداقل می‌توان گفت انگاره اقتصاد رقابتی بنتی بر بازار آزاد بر بخش وسیعی از اقتصاد در دنیای امروز قابلیت اطلاق ندارد. وجود ائتلاف‌های اقتصادی

در قالب کارتل‌ها و تراست‌ها در بسیاری از حوزه‌های اقتصاد انحصارات اقتصادی را ایجاد کرده‌اند و بازار را در کنترل خود دارند. دوم اینکه اگرچه ادبیات اقتصاد فرهنگ در کشور ما و در دنیا چندان غنی نیست ولی بر اساس تحقیقات و یافته‌های در دسترس، محققان اقتصادی معتقدند حوزه اقتصاد فرهنگ حوزه‌های خاص است و کتشی‌های آن ویژگی‌های خاص خود رانیز دارد. برای این مدعا می‌توان به چند دلیل اشاره کرد: ۱.تقاضایبرای کتاب مشابه تقاضایبرای کالاهایی

کتاب‌های علوم اجتماعی نقد و بررسی می شود

جلسات هفتگی نقد و بررسی کتاب‌های علوم اجتماعی از سوی مرکز بین‌المللی گفت‌وگوی تمدن‌ها برگزار می‌شود.

در این جلسات که هر چهارشنبه از ساعت ۱۶ تا ۱۸ برگزار می‌شود، کتاب‌های با موضوعات فرهنگ، ارتباطات، تمدن، ارتباطات فرهنگی و گفت‌وگو، از سوی استادان و کارشناسان بررسی و نقد می‌شود.تاکنون سه جلسه از جلسات نقد و بررسی برگزار و طی آن کتاب‌های «جهان ایرانی و ایران جهانی» اثر محسن ثلاثی، «جهانی‌شدن» اثر رابرت سون با ترجمه کمال پولادی و «جهانی‌شدن و فرهنگ» اثر تام لیک سون با ترجمه محسن حکیمی بررسی شده است. جلسات نقد و بررسی کتاب‌های علوم اجتماعی در ساختمان مرکز بین‌المللی گفت‌وگوی تمدن‌ها برگزار می‌شود.

کتاب‌تاریخ

نخبضت امام خمینی و مطبوعات رژیم شاه

(۱۳۴۱-۱۳۵۷)

نهبضت امام خمینی و مطبوعات رژیم شاه (۱۳۴۱-۱۳۵۷)، **فهمورث قاسمی**، **اشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی**، **تهران**، **بهار ۱۳۸۱**، **۱۱۰۰ تومان**، **قطع رقص**.

در این کتاب روند نهضت امام خمینی و یازبان آن در مطبوعات و عملکرد نشریات مختلف بررسی و تحلیل شده است.

در این کتاب روند نهضت امام خمینی و یازبان آن در مطبوعات و عملکرد نشریات مختلف بررسی و تحلیل شده است.

ایران و سازمان‌های بین‌المللی

ایران و سازمان‌های بین‌المللی، **دکتر سید داوود آقایی**، **اشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی**، **تهران**، **بهار ۱۳۸۱**، **۱۹۰۰ تومان**، **قطع رقص**.

در مقدمه این کتاب آمده است: «از آنجا که یکی از عرصه‌های تحلیل روابط خارجی معاصر ایران، رابطه این کشور با سازمان‌های بین‌المللی است، در این مجموعه سعی شده تا با نگاهی مختصر به ماهیت روابط ایران با سازمان‌های بین‌المللی، خلأ علمی موجود در این زمینه پر شود.»

جامعه‌ای باسواد و آگاه، نیل به اهداف کلان جامعه امکان‌پذیرتر می‌شود. لذا در شرایطی که از منافع مصرف یک کالا جامعه نیز منتفع می‌شود، منصفانه نیست که هزینه‌های مصرف را فقط افراد بپردازند. از این دیدگاه مشارکت دولت در پرداخت هزینه‌های مصرف کالاهای فرهنگی نظیر کتاب نه تنها مفید است، که از وظایف آن نیز محسوب می‌شود.

۳- اقتصاد کشور ما اقتصادی دولتی است و ظاهراً فعلاً گریزی هم از آن نیست. نفت و سایر منابع معدنی بیش از نیمی از درآمد ملی کشور ما را به خود اختصاص داده‌اند و امکان واگذاری چنین صنعتی نیز به بخش خصوصی وجود ندارد و حال که دولت بالاچار کنترل منابع اصلی اقتصادی در کشور را در اختیار دارد، بالاچارها هم باید به روش‌هایی عادلانه و مؤثر، چنین درآمدهایی را هزینه و سرمایه‌گذاری کند. این ادعا هیچ ارتباطی به انگاره‌های سوسیالیستی ندارد و به نظر می‌رسد تقسیم عادلانه درآمدهایی که متعلق به همه باشد، قبل از اینکه سوسیالیستی یا هر چیز دیگری باشد، یک امر انسانی و اخلاقی است.

بر این اساس اگر چه دخالت دولت در اقتصاد نشر کتاب امری ضروری و نسبتاً بدیهی است ولی سخن بر سر نحوه دخالت و به عبارتی دیگر سیاستگذاری‌ها در این زمینه است. اجرای سیاست‌های حمایتی مختلف از سوی دولت در این حوزه در سال‌های گذشته نشان از آگاهی کامل سیاستگذاران بر این ضرورت دارد. اما به نظر می‌رسد که مکتبیسامی اتخاذ شده در سیاستگذاری‌ها چندان مطلوب نبوده است.

از این منظر انتقادات زیادی مطرح است. یازیننی انتقادی سیاست‌های دولتی در سال‌های گذشته شرط اول هرگونه سیاستگذاری برای آینده است و وظیفه‌های اخلاقی در سیاستگذاری‌های کلان راه را بر آزمایش و خطا بسته است.

نقد

وضعیت کتاب‌های علوم اجتماعی

رہفتہ گذشتہ

۴۰ عنوان کتاب علوم اجتماعی به شمارگان ۲۱۰ هزار و پنجاه جلد از ۲۶ تیر تا اول مرداد منتشر شده است. ۳۳ عنوان از مجموع کتاب‌های منتشر شده تألیفی و ۶ عنوان ترجمه بوده است.

در این میان مهم‌نشارن شهرستانی در چاپ این کتاب‌ها ۳ و ناشران تهرانی ۲۷ عنوان بوده است.همچنین ۲۳ عنوان کتاب چاپ اول بوده است. در همین فتنه پنج عنوان کتاب کودک و نوجوان نیز در حوزه علوم اجتماعی منتشر شده است.

نمایشگاه تخصصی کتاب

تاریخ در همایش مشروطه

نمایشگاه تخصصی کتاب تاریخ معاصر ایران برگزار می‌شود.انجمن ساریان با همکاری فرهنگسرای نهر، فرادایام به برگزاری این نمایشگاه خواهند کرد.این نمایشگاه که از برنامه‌های همایش «یادبود جنبش مشروطه ایران» است روز یکشنبه ۱۳/۱۷(از ساعت ۱۷ الی ۲۰ در محل فرهنگسرای هنر (سریاران) برگزار می‌شود.

این همایش با سخنرانی دکتر ناصر تکمیل همایون، عضو هیأت علمی پژوهشکده علوم انسانی دربارهٔ «وضعیت سیاسی -اجتماعی تهران در آستانه جنبش مشروطه و نقش نهانیان در پیشبرد آن» آغاز خواهد شد. همچنین دکتر علی بیگلری، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی دربارهٔ نقش و جایگاه جنبش مشروطه در تاریخ معاصر ایران بانگه‌بر فرایند تجدیدخواهی، به ایراد سخنرانی خواهد پرداخت. ارائه گزارش انجمن ساریان از وضع یادگارهای دوره مشروطه در تهران و اجرای موسیقی سنتی با اشعار و تصانیف از عارف قزوینی از دیگر برنامه‌های این همایش خواهد بود.

یادداشت

محمدحاشم اکبریان

کتاب (۲)

نویسنده/تشکل صنفی

در شماره گذشته به حرفه‌ای نبودن نویسندگی در ایران و پیامدهای سوء آن پرداختیم. در این شماره به نبود تشکل صنفی اشاره می‌کنیم که یکی از مهم‌ترین دلایل آن همان فرار نگرستن نویسندگی در چارچوب یک حرفه است. اگر تشکل صنفی را مجموعه‌ای از اعضایی با حرفه مشترک تشکل شده و منافع مادی و معنوی آنها را پی می‌گیرد، آنگاه خواهیم دید که در جامعه ما چنین تشکلی هیچ‌گاه در حوزه نویسندگی وجود نداشته است. نویسنده ایرانی به دلیل فرار گرفتن در این وضعیت کمتر توانسته است «حقوق» خود را به دست آورد. به هنگام مواجه با مشکلات پدیدآمده خصوصاً در امور سیاسی و اقتصادی به تنهایی وارد عمل شده و حمایت خاصی را شاهد بوده است. امروزه در گفت‌وگوها، مقالات و یادداشت‌هایی که از نویسندگان و مترجمان به چاپ می‌رسد، مشکلاتی چون تصعیت حقوق اولی قلم توسط مراکز دولتی، ناشران و موزعان مطرح می‌شود که فقدان تشکل صنفی باعث می‌شود نویسندگان امکان هرگونه دفاع از حقوق خود را سلب شده ببینند. این را مقایسه کنید با حرفه‌های دیگر که تشکل صنفی آنها با داشتن بخش‌های پیون بخش حقوقی، اعضا را در بروز اختلافات حقوقی با اشخاص حقیقی و حقوقی خارج از صنف، حمایت می‌کند.

از دیگر کارکردهای تشکل‌های صنفی، نظارت بر عملکرد اعضاست تا این از طریق مانع تخلف و سو جدویی شوند. در عرصه نویسندگی، افرادی هستند که با کتاب‌سازی، سرقت ادیب، کپی‌برداری و نظایر اینها حقوق نویسندگان دیگر را پیدمال می‌کنند و مرجعی داخلی و مستقل از نویسندگان برای برخورد با اینگونه موارد اصلاً وجود ندارد.

در ماه گذشته انتشار همزمان یک کتاب توسط چند ناشر و کمی بیش از این ترجمه کتاب معمای هویدا، توسط خودنویسنده و یک مترجم دیگر از نمونه‌های بارزی است که متأسفانه هیچ‌گاه مشکل آنها حل نشده. طبیعی است وجود یک تشکل صنفی با داشتن اهرم‌ها و پیگیری مسائل از این دست می‌تواند از پیدایش چنین مسائلی جلوگیری کند.

یکی از دیگر مشکلات نویسندگان عدم ارتباط آنها با یکدیگر است. به عبارت دیگر برانندگی اعضای این گروه مانع از آن شده است که شاهد ظهور «مغفل جمعی» در میان نویسندگان باشند. با وجود محافل متعددی که در تهران و شهرهای دیگر به چشم می‌خورد، اما معمولاً این محافل بایدگاه نویسندگان خارج از مغفل خود آشنا نبوده و به عبارتی رابطه‌ای فراگیر میان آنها وجود ندارد. طبیعی است مهم‌ترین نهادهی که می‌تواند در این زمینه مؤثر واقع شود، تشکل صنفی نویسندگان است که برپایی گروه‌هایی با تشکله‌ها و...شرایط را برای همکاری و تبادل دیدگاه فراهم آورده و آنها را -با همه برانندگی در اندیشه‌هایشان- به سوی نوعی مغفل جمعی رهدمون سازد.

تتها تشکل در حوزه نویسندگی، کانون نویسندگان ایران بوده است که به دلیل شرایط خاصی که در آن قرار داشته، حرکت‌هایی بیشتر معطوف به مسائل سیاسی شده است. از زمانی که در دهه چهل شمسی این تشکل تأسیس شد، نوع حساسیت‌های موجود و نگاهی که دولت‌ها به آن داشتند سبب گردید تا فعالیت‌های کانون، بیش از همه یازاتی از سیاست باشد. تقریباً تمامی یازینه‌های کانون دربارهٔ ضرورت ایجاد فضای یازسیاسی، حمایت از تصانیف و شهروندی دیگر به چشم می‌خورد، اما معمولاً این محافل بایدگاه نویسندگان خارج از مغفل خود آشنا نبوده و به عبارتی رابطه‌ای فراگیر میان آنها وجود ندارد. طبیعی است مهم‌ترین نهادهی که می‌تواند در این زمینه مؤثر واقع شود، تشکل صنفی نویسندگان است که برپایی گروه‌هایی با تشکله‌ها و...شرایط را برای همکاری و تبادل دیدگاه فراهم آورده و آنها را -با همه برانندگی در اندیشه‌هایشان- به سوی نوعی مغفل جمعی رهدمون سازد.

تتها تشکل در حوزه نویسندگی، کانون نویسندگان ایران بوده است. که به

دلیل شرایط خاصی که در آن قرار داشته، حرکت‌هایی بیشتر معطوف به مسائل سیاسی شده است. از زمانی که در دهه چهل شمسی این تشکل تأسیس شد، نوع حساسیت‌های موجود و نگاهی که دولت‌ها به آن داشتند سبب گردید تا فعالیت‌های کانون، بیش از همه یازاتی از سیاست باشد. تقریباً تمامی یازینه‌های کانون دربارهٔ ضرورت ایجاد فضای یازسیاسی، حمایت از تصانیف و شهروندی دیگر به چشم می‌خورد، اما معمولاً این محافل بایدگاه نویسندگان خارج از مغفل خود آشنا نبوده و به عبارتی رابطه‌ای فراگیر میان آنها وجود ندارد. طبیعی است مهم‌ترین نهادهی که می‌تواند در این زمینه مؤثر واقع شود، تشکل صنفی نویسندگان است که برپایی گروه‌هایی با تشکله‌ها و...شرایط را برای همکاری و تبادل دیدگاه فراهم آورده و آنها را -با همه برانندگی در اندیشه‌هایشان- به سوی نوعی مغفل جمعی رهدمون سازد.

تتها تشکل در حوزه نویسندگی، کانون نویسندگان ایران بوده است. که به

دلیل شرایط خاصی که در آن قرار داشته، حرکت‌هایی بیشتر معطوف به مسائل سیاسی شده است. از زمانی که در دهه چهل شمسی این تشکل تأسیس شد، نوع حساسیت‌های موجود و نگاهی که دولت‌ها به آن داشتند سبب گردید تا فعالیت‌های کانون، بیش از همه یازاتی از سیاست باشد. تقریباً تمامی یازینه‌های کانون دربارهٔ ضرورت ایجاد فضای یازسیاسی، حمایت از تصانیف و شهروندی دیگر به چشم می‌خورد، اما معمولاً این محافل بایدگاه نویسندگان خارج از مغفل خود آشنا نبوده و به عبارتی رابطه‌ای فراگیر میان آنها وجود ندارد. طبیعی است مهم‌ترین نهادهی که می‌تواند در این زمینه مؤثر واقع شود، تشکل صنفی نویسندگان است که برپایی گروه‌هایی با تشکله‌ها و...شرایط را برای همکاری و تبادل دیدگاه فراهم آورده و آنها را -با همه برانندگی در اندیشه‌هایشان- به سوی نوعی مغفل جمعی رهدمون سازد.

شماره ۷۴، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

سطرهای مرثیه

مهیار رشیدیان

عابدین خاکی صدیق

در میان اخبار گاهی درگذشت عزیزی را می‌شنوی و ماتم و سوگ سراپای وجودت را فرا می‌گیرد و تنها یادی می‌ماند و دیگر چند سطر مرثیه. باشد که باشد برآی…

اوایل دهه ۳۰، عابدین خاکی صدیق، فرزند خانواده‌ای شیعه در محله درب دلاکان شهر خرم‌آباد دیده به جهان گشود. در مدرسه شاپور درس خواند و بعد قصد عزیمت به قم کرد. سال ۱۳۲۲، هم بحث آیت‌الله قدوسی بود و زمانی که حضرت آیت‌الله بروجردی زعیم حوزه قم بود، در محضر ایشان کسب فیض کرد. سال ۱۳۲۷ که حاج آقا روح‌الله کمالوند قصد تأسیس حوزه علمیه خرم‌آباد را داشت، به همراه ایشان به زادگاهش برگشت و این رابطهٔ انقدر محکم و تنیده در عواطف این دو مرد بزرگ تاریخ لرستان بود که عابدین (ظاهره) حاج روح‌الله را به زنی گرفت. در سال ۱۳۲۹ به حکم ایشان و به همراه یاز همیشگی اش (حاج شیخ حمیدعبدی)کار تدریس در دبیرستان‌های خرم‌آباد را شروع کرد. در این سال‌ها بیماری آرام آرام شروع به ریشه دواندن در عمق وجودش کرد. با تمام این احوال در کنار درس خارج فقه، شروع به تحصیل دروس دانشگاهی کرد و بعد از جان سپردن، استادش کمالوندی؛ با یادگار همیشگی‌اش تن به سوادی سلوک سپرد. اما بیماری آنقدر آزارش می‌داد که در سال ۵۹ تقاضای بازنشستگی آموزش و پرورش را کرد تا ساکن قم شود. در سال ۱۳۶۳ مؤسسه انتشاراتی راه حق، کتاب جهان‌گویا-اولین اثرش- را به زور چاپ ارست و بعد انتشار مجموعه مقالات ایشان و…

حالا پس از سال‌ها مردم کوچه پس

کوچه‌های درب دلاکان می‌گویند؛ «همان آقای

که قلبش با باتری کار می‌کرد، و اشک…»

از چندی پیش شرکت تعاونی ناشران استان اصفهان اقدام به **پخش کتاب‌های ناشران نحت** پوشش خود کرد. این در حالی است که **عمده‌ترین مشکل ناشران شهرستانی پخش و توزیع کتاب‌ها**شان است. به این بهانه با یزدخواستی **گفتی** **کوتاه** داشته‌ایم که از نظراتان می‌گذرد.

پخش کتاب توسط شرکت تعاونی ناشران اصفهان به چه شکلی صورت می‌پذیرد؟

بستگی به تعداد عنوان کتابی دارد که خود ناشر در اختیار ما می‌گذارد، البته برای ناشران اصفهانی، «شرکت تعاونی» تنها عامل پخش نیست بلکه این ناشران را بسیاری از واحدهای پخش کتاب در مرکز، ارتباط مستقیم دارند. منتهی کاری که الانجام می‌دهیم پخش کتاب با همان درصدی است که خودشان به ما می‌دهند، البته ما هم تمام سعی مان را در بازگشت به موقع چک‌های ناشرانمان داریم، مثلاً همین حالا آقای شکل آبادی (مدیر مسؤول نشر فردا) برای دریافت چکشان اینجا حضور دارند.

به چه شیوه‌ای کتاب‌ها را توزیع می‌کنید؟

معمولاً می‌آید به می‌کنیم، البته فروش نقدی هم داریم و حتی در نمایشگاه‌های استانی و بین‌المللی سعی می‌کنیم برای آثار ناشرانمان، عرضه مستقیم داشته باشیم.

بیشتر یا چه پخش‌هایی در ارتباط هستید؟

معمولاً پخش‌های مرکز، مثلاً پخش کتاب ایران، پخش آیلار، پخش کتاب سمت.

چه معیاری برای این مبادلات در نظر دارید؟

ببینید ما به قیمت جلد کتاب را عرضه می‌کنیم و به همان قیمت هم کتاب‌های مورد نیازمان را دریافت می‌کنیم.

به چه صورت از کتاب‌های دریافتی بهره‌برداری

می‌کنید؟

تعداد بسیاری از کتابفروشی‌های اصفهان، کتاب‌های مورد نیاز خود را از این طریق تهیه می‌کنند و برخی از این عناوین را هم در نمایشگاه‌ها عرضه می‌کنیم.

این فرایند پخش، مختص به ناشران شهر اصفهان است یا دیگر شهرهای استان را هم شامل می‌شود؟

قطعاً شهرهای دیگر را هم شامل می‌شود. نشرهایی مثل محتشم کاشانی و مرسل در کاشان و ارغمان قلم در گلپا که در شهر گلپایگان هستند، اما کتر ناشران استان در شهر اصفهان حضور دارند.

شما تنها ناشران استان اصفهان را تحت پوشش دارید یا

این فرایند پخش، دیگر استان‌های کشور را هم شامل می‌شود؟

تا به حال مختص به استان اصفهان بوده و گاه با

استان‌هایی مثل خوزستان، کرمان، خراسان و یزد نیز مبادله داشته‌ایم ولی تا به حال اقدام به پخش آثار ناشران این استان‌ها نکرده‌ایم، البته به نازگی طرحی مطرح شده که پیرون آن کتاب‌های ناشران شهرستانی را برای پخش به شرکت تعاونی ناشران اصفهان واگذار کنند. این طرح در چه مرحله‌ای است؟

فعلاً که مشغول مذاکره هستیم، انشالله تا ماه آینده

گفت وگو با محمدرضا یزدخواستی مسؤول پخش و توزیع شرکت تعاونی ناشران استان اصفهان

توزیع کتاب در نصف جهان

این طرح تکمیل می‌شود.

ببینید، بیشتر ناشران اصفهانی در زمینه علوم و فناوری فعالیت می‌کنند. این ناشران اغلب گننام هستند و در مورد آثاری که چاپ می‌کنند، پخش بسیار محدودی صورت می‌گیرد. پس ما دست به یکسری مبادلات زدیم تا هم کتاب‌های ناشران گننام اصفهان به دست اهل قلم در شهرهای دیگر برسد و هم آثار ناشران گننام شهرستان، لااقل در محدوده استان اصفهان پخش شود. اساساً مقوله پخش کتاب در کشور ما دچار معضل اصلی عمده است که ما با امکانات اندکمان، لااقل در محدوده اصفهان سعی در حل این معضل داریم.

گفتید معضل پخش کتاب شما به عنوان یکی از مسؤولان پخش کتاب در استان اصفهان، چه پیشنهادی برای حل این مشکلات دارید؟

در گفت‌وگوهای که با ناشران و مسؤولان امر در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی داشته‌ایم، به این نتیجه رسیدیم که تها دولت باید حمایت کند. ببینید هیچ گونه تبلیغی در رسانه‌های عمومی در باب پخش کتاب صورت نمی‌گیرد. ما پس از این گفت‌وگوها به این نتیجه رسیدیم که که لااقل در محدوده اصفهان تبلیغاتمان را شروع کنیم. از یک سو برگزاری جمعه‌بازار کتاب اصفهان که زیر نظر شهرداری است و از سوی دیگر پخش پوستر و تراکت بسیار که عموم مردم را در جریان قرار دهد که با استقبال بسیار عالی مردم روبرو شد و حتی مورد استقبال ناشرانی که تحت پوشش شرکت تعاونی نبودند قرار گرفت و تنها آرزو داریم که این معضل مهم بزودی حل شود.

راسته دستفروش‌ها

غلامرضا شبانکاره - برازجان

کتابفروشی

جرم است؟

ضمن معرفی خود بگویید چند سال سن دارید؟

رسول، ۴۵سال.

چند سال سابقهٔ کتابفروشی دارید؟
حدوداً ۱۰سال، البته قبلاً نماز، کتابفروشی داشتم، ولی براتر کمیودمانی ورشکسته شدم.
در طول روز چند جلد کتاب می‌فروشید؟
۱۲ الی ۱۳ جلد کتاب، فقط هم عصرها کتاب می‌فروشم.

آیا به قیمت پشت جلد کتاب‌ها را عرضه می‌کنید؟
البته، حتی ارزان‌تر.
چند درصد تخفیف می‌دهید؟
مثلاً ۱۰ درصد، بستگی به نوع کتاب دارد.
چه نوع کتاب‌هایی می‌فروشید؟
رمان‌های عشقی، کتاب‌های صادق هدایت و…

آیا شهرداری مخالف با ماندن شما در معابر نیست؟

چرا چند وقت پیش آمدند و حدود ۳۰ جلد از کتاب‌هایم را بردند ولی ۲۰ تا از آنها را به من برگرداندند. هم‌ااش باید با کتاب‌ها فرار کنم.

ای کاش جاوگمان خاصی برای ما در نظر بگیرند، کتابفروشی که جرم نیست.

یادداشت

شراره نصیری‌ها

ناشران شهرستانی بجنبید؛ جا مانده‌اید!

ناچیز است.

با توجه به وضعیت موجود، از جمع عللی و عوامل این تفاوت فاحش در فعالیت ناشران تهرانی و شهرستانی، شاید بتوان به مواردی اشاره کرد، یکی از این عوامل فقر فرهنگی است که سایه سنگین خود را در شهرستان‌ها افکنده، مثلاً تمرکز نویسندگان، مترجمان، بنیادآوردن‌گان و تولیدکنندگان کتاب از مراکز علمی گرفته، تا پژوهشکده‌ها و دانشگاه‌های تهران که با تعداد محدودش در شهرستان‌ها قابل قیاس نیست.

و مهم‌ترین چیزی که اینجا نباید فراموش شود، مسألهٔ استه، از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و مؤسسه خانه کتاب که در تهران مستقر هستند. در واقع ناشران شهرستانی برای چاپ کتاب خود باید به مرکز بیایند تا بتوانند مجوز انتشار دریافت کنند و همین بعد مسافت و فاصله زمانی، خود می‌تواند انتشار کتاب را در شهرستان‌ها به تعویق بیندازد.

از طرف دیگر اغلب بنیادآوردن‌گان صاحبانی که در شهرستان‌ها ساکن هستند، برای چاپ کتاب خود با یک ناشر تهرانی وارد مذاکره می‌شوند. پس آنها که اصلاً

تذکر

دومین نمایشگاه کتاب هنر و ادبیات در اصفهان

دومین نمایشگاه کتاب‌های هنر و ادبیات خارجی و داخلی که از پنجم مرداد ماه آغاز شد تا هجدهم مردادماه در اصفهان توسط شهر کتاب ادامه دارد.

نمایشگاه از ساعت ۹ صبح الی ساعت ۱۱ ظهر یکسره در نگارخانه موزه خط‌بریا می‌شود. کتاب‌های این نمایشگاه شامل موضوعات هنری و ادبی، تقابلی، مجسمه‌سازی، طراحی، دکوراسیون، معماری، عکاسی، سینما، کتاب مرجع و… است.

«پشت صحنه» را سال قبل با نیت پرداختن به عوامل و عاصری که دست هم می‌دهند تا کنایی سامان باید آغاز کردیم. اولین گروه از این «پشت صحنه»ای‌ها طراحان جلد بودند که با گفت‌وگو با گرافیس‌ت‌ها و طراحان فعال در این رشته شروع شد و با جمع بندی و تأویلی از مجموعه این مصاحبه‌ها به سر آمد.

در ادامه کار، از چند ماه قبل، «پشت صحنه» ویرایش را کانون توجه قرار داده است و در این رهگذر قصد دارد با گفت‌وگوهای ضمن آشنایی مخاطبان با امر ویرایش به مسایل و مشکلات دست‌اندرکاران این رشته یعنی ویراستاران بپردازد.

حال در میانه راه بهتر دیدیم به فرس مطالبی که ویراستاران در هفته‌های گذشته اشاره‌ای به آنها نداشته‌اند پرداخته و گزارشی کوتاه ارائه دیم. البته قصد بر این است از هفته‌های آینده ضمن گفت‌وگو با چند ویراستار دیگر، با ناشرانی نیز در این زمینه گفت‌وگوهای داشته و در پایان با فراهم آوردن محیطی که ناشران و ویراستاران بتوانند در میزگردی یا همدیگر به بحث و بررسی بنشینند، کار را به سرانجام رسانیم. پشت صحنه از پیشنهادات و انتقادات مخاطبان خود استقبال می‌کند.

غالب ویراستاران متفوق القول هستند که نسبت به دوده‌ه اخیر و قبل از انقلاب تحولاتی در عرصه ویرایش صورت گرفته‌است. قبل از انقلاب ویرایش تنها نزد ناشرانی خاص رواج داشته و تنها مؤسساتی انگشت‌شمار ویرایش را می‌شناختند، اما اکنون کم و بیش همه ناشران ویرایش را می‌شناسند. این همه هنوز ویرایش، رشد و یکپارچگی لازم را در کشور ما ندارد.

حقیقت این است که ویرایش در صنعت چاپ و نشر، همیشه رشته‌ای حاشیه‌ای و تعریف نشده، بوده است. عده‌ای از دست‌اندرکاران علت چنین امری را مسائل اقتصادی می‌دانند، گویا ویرایش از اولین مواردی است که می‌شود قلم گرفت. به گفته یکی از ویراستاران کهنه کار، حقوق میانگین ویراستاران ثابت حتی کمتر از کارگران کارخانه‌ای و ساختمانی است.

یکی از مسائل مهم دیگر در عرصه ویرایش، عدم توجه مؤلفان و مترجمان به امر ویراستاری است. عده‌ای از نویسندگان با سپردن اثر خود به ویراستاران مخالفت می‌کنند. یکی از ویراستاران جوان علت چنین امری را به ویژگی معروف ما ایرانی‌ها یعنی «انتقاد ناپذیر بودن» وابسته دانسته و در عین حال از وابستگی صاحب اثر با اثرش نیز یاد می‌کند.

الف - آشنا

کوه‌های بلند، دره‌های عمیقی دارند

سوم مرداد ماه سال ۱۳۸۱، ساعت [کمانک]۱۳/۱۵
انسان ماحصل شرایط و موقعیت‌های عیدیه‌ای است که بعد از تولد و از بد کودکی تحت تأثیر و قرار گرفتن در آنها شکل یافته و شخصیتش سامان می‌گیرد. علاوه بر چیزهایی که بعد از تولد بر چگونگی تربیت و پرورش شخصیت او تأثیر می‌گذارد و ما از آنها به عنوان شرایط

محیط یاد می‌کنیم، انسان چیزهایی را نیز از گذشتگان و تاریخ خود به ارث می‌برد که البته در اینجا قصد مؤلف کالبدشکافی چگونگی معماری ساختار وجودی و شخصیتی انسان نیست، بلکه بیشتر طرح موضوع، نوع برخورد و بررسی و شناسایی زوایای پنهان آدمی مدنظر است.

پیچیده بودن و تکرر مؤلفه‌های سازنده در طول تاریخ فردی انسان موجب می‌شود که او به آسانی قادر به درک و نیز شناسایی نوع تأثیر آنها بر خود نبوده و نیز به دلیل عدم شناخت اجزا به درک ساختاری که از تعامل و کنش اجزا با یکدیگر فراهم می‌آید، نایل نمی‌شود. شاید مایتوانیم درصد بالایی از این اجزا را به صورت تک تک و در موقعیت‌های متفاوت در ارتباط با خود یا دیگری شناسایی و تحلیل کنیم، اما شناخت و فهم تک تک آنها به صورت مجزا کافی نبوده و نوع کنش و کارکرد آنها با یکدیگر مقوله‌ای است اساسی و مهم، که به علت پیچیده شدن شرایط و موقعیت‌ها در عصر حاضر، کار شناخت درون و نیز درک و تأویل درست از محیط و اجتماع را دشوارتر کرده و هر لحظه آن را به تأخیر می‌اندازد.

سوم مرداد ماه سال ۱۳۸۱، ساعت ۱۳:۵۰
ما عموماً به علت شگسخت در شناسایی درون و ناخودآگاههای خود، همواره به علت دچار شدن به روزمرگی و نیز اندکی تنبلی از سوی خود، شناسایی سطحی را درک و شناخت خویشین فرض کرده و به آسانی از روی «خود» می‌گذریم.

سوم مرداد ماه سال ۱۳۸۱، ساعت ۱۳:۵۵
«بیچه» دانستن رارنج آدمی می‌داند. انگار و قوف، آگاهی و درک انسان از خود و موقعیت‌های فرهنگی - تاریخی که در آن زندگی می‌کند، پیش از آنکه آرامش و نوعی سنگینی حضور را با خود به ار مغز او، بیشتر رنج می‌آفریند. راستی برای چه باید آرامش درون و آسایش بیرون را قربانی دانستن کرد؟

پشت صحنه

ابراهیم رزم‌آرا

«پشت صحنه» را سال قبل با نیت پرداختن به عوامل و عاصری که دست هم می‌دهند تا کنایی سامان باید آغاز کردیم. اولین گروه از این «پشت صحنه»ای‌ها طراحان جلد بودند که با گفت‌وگو با گرافیس‌ت‌ها و طراحان فعال در این رشته شروع شد و با جمع بندی و تأویلی از مجموعه این مصاحبه‌ها به سر آمد. در ادامه کار، از چند ماه قبل، «پشت صحنه» ویرایش را کانون توجه قرار داده است و در این رهگذر قصد دارد با گفت‌وگوهای ضمن آشنایی مخاطبان با امر ویرایش به مسایل و مشکلات دست‌اندرکاران این رشته یعنی ویراستاران بپردازد. حال در میانه راه بهتر دیدیم به فرس مطالبی که ویراستاران در هفته‌های گذشته اشاره‌ای به آنها نداشته‌اند پرداخته و گزارشی کوتاه ارائه دیم. البته قصد بر این است از هفته‌های آینده ضمن گفت‌وگو با چند ویراستار دیگر، با ناشرانی نیز در این زمینه گفت‌وگوهای داشته و در پایان با فراهم آوردن محیطی که ناشران و ویراستاران بتوانند در میزگردی یا همدیگر به بحث و بررسی بنشینند، کار را به سرانجام رسانیم. پشت صحنه از پیشنهادات و انتقادات مخاطبان خود استقبال می‌کند.

گزارشی در میانه راه

که هر چقدر هم منطقی و انعطاف‌پذیر باشد، باز هم از اینکه در کارش دست ببرند آزاده می‌شود. ویراستار دیگری به نکته مهمی در این باره اشاره کرده و ضمن بیان این مطلب که اصولاً هر نوشته‌ای نیازمند ویراستاری است، اعتقاد دارد که این بدان معنی نیست که ویراستار حتماً باید در نوشته دست ببرد. درباره نویسندگان نیز او می‌گوید: احتمالاً تجربیات قبلی باعث شده آنها از ویراستاری

بهراسند. همین ویراستار، «ویرایش مکانیکی» و «اعمال سلیقه» را دو آفتی می‌داند که امروزه ویراستاری با آنها رویه روست. از موارد مهم دیگری که در امر ویرایش باید به آن توجه داشت، تعریف ویرایش و نیز تعیین حدود کار و وظایف ویراستار است. اکثر ویراستاران عقیده دارند که تعریف‌های ارائه شده هیچ کدام جامع و مانع و نیز مقبول همه اهل فن نیست. به قول «ویراستاری» هر کس بنابه تجربه کاری و شنیده‌ها و خوانده‌های خود تعریف و ذهنیتی درباره ویرایش دارد. همین ویراستار معتقد است که تعریف ویرایش نیاز به خرد جمعی دارد و بنابراین نه‌ای، اتحادیه‌ای یا مرکزی باید باشد. در آن‌هیاتی مرکب از ویراستاران مجرب و خیره درباره این مطالب بحث و گفت‌وگو کند. بحث و گفت‌وگو

اهالی کتاب

الف - آشنا

کوه‌های بلند، دره‌های عمیقی دارند

سوم مرداد ماه سال ۱۳۸۱، ساعت ۱۳:۲۰
نوشتن یک ستون در هر هفته همواره ممکن است چون تمام کارهای دیگر تبدیل به عادت شده و در اثر همین عادت، خودستون تبدیل به امری فرامیשי شود. ما به همه چیز عادت می‌کنیم. اگر چه عادت کردن نوعی استراحتی تلقی شده و انسان با اتخاذ شگردهایی، گذران عمر می‌کند، اما عادت کردن همیشه مقوله‌ای مثبت نیست. مثل عادت کردن به ستمکشی، عادت کردن به پذیرش خودخواهی دیگران، عادت کردن به فقر و عادت کردن به نخواندن. در این میان عادت کردن به نوشتن نیز چندان خوشایند نیست، چرا که نوشتن و خواندن قبل از تبدیل به عادت باید تبدیل به نیازی درونی و حیاتی شود.

حالا ساعت نزدیک ۱۳:۳۰ است و من ضمن مرور نوشته‌های خود به گزارش پایانی اخبار ساعت ۱۲ گوش می‌دهم. گویا درصد بالایی از دانش آموزان و کودکان دچار سوء تغذیه هستند. ... رنج دانستن زنجی دیگر گونه است و اگر از آن با واژه رنج یاد می‌کنیم، از آن روست که گرفتار زبان و دستور زبان هستیم.

گویا سوء تغذیه بر رفتار، تحصیل و نوع عملکرد آنها در آینده کاری اشان تأثیر مستقیم می‌گذارد. ... تعبیر و تأویل ما از واژه رنج نتیجه زبان و مناسبات روزمره است و این تأویل متفاوت است با تأویل از رنج و آلدیهی که خود، همسایه دانستگی و داتالی است. و گویا از آنجا که کودکان آینده سازان کشور هستند، سوء تغذیه بر تحصیل و متعاقب آن بر آینده و توسعه تأثیر خواهد گذاشت.

... می‌خواستم بگویم کوه‌های بلند، دره‌های عمیقی نیز دارند، مثل رنج‌های عمیق که لذت‌های وصف ناپذیری دارند و وصفشان در زبان نمی‌گنجد. می‌خواستم از رنج دانایی و لذت شناخت «خود» بگویم و اینکه یکی از ابزارهای شناخت، کتاب است.

از آنچه می‌خواستم بگویم تنها سایه‌ای در ذهنم مانده است. کلمات سوء تغذیه، کتاب، کودک، دانایی، توسعه، رنج، خویشن و بسیار کلمات دیگر در ذهنم رزه می‌روند و من اندکی آشفته هستم. دیگر به جزئیات نمی‌پردازم. مخاطبان و اهالی کتاب جزئیات را خوب می‌دانند. نیز مسؤولان و دست‌اندرکاران.

دیگر فرقی نمی‌کند که ساعت چند است و روز و ماه و سال نیز. نمی‌توانم بنویسم.

فلان کلمه را عبارت غلط را گفت، بیماری نیست؟ و سپس خود در ادامه جواب می‌دهد: در حالی که با همین غلط گفتن‌ها و نوشتن‌ها هم زندگی جریان عادی خود را دارد و آب هم از آب تکان نمی‌خورد. با وجود این چون حفظ فرهنگ یک سرزمین، به فرهیختگان سپرده است. نویسنده و ویراستار حق آن را دارند که در کنار متن کان، غم زبان را هم بخورند؛ و این غمخواری است که به گفته شما «استیل خاص» اوست و در واقع مایه‌ای است که از جان خود می‌گذارد تا نوشته‌ای علاوه بر دقت و صحت، جمال و کمالی هم پیدا کند و خواننده را بر سر شوق بیاورد.

ضابطه مند کردن وظیفه‌های ویراستار، یکپارچه‌سازی هسته مبانی قواعد نگارش، ایجاد انگیزه ویرایش در ناشران با انجام تبلیغات گسترده و فراهم کردن زمینه‌های اقتصادی ویرایش و ایجاد انگیزه در ویراستاران از لحاظ معنوی و ارج گذاری کارشان از مهمترین مؤلفه‌هایی هستند که به قول یکی از ویراستاران مجرب، در کنار ترویج مادی و معنوی همه جانبه فرهنگ کتابخوانی، شاید بتوان گریهی از کار را گشود. در آنجا که هیچ نهادهی تاکنون تعریف و ساختمند کردن ویرایش و نیز ساماندهی نظام آموزشی این بخش از نشر و چاپ کتاب را مستقیماً به عهده نگرفته یا اصولاً چنین نهادهی به وجود نیاوده است، در حال حاضر با گرفتن تشکل و انجمن صنفی خاصی امری حیاتی و ضروری به نظر می‌رسد. چهارده یا پانزده سال پیش گویا مقدمات چنین تشکلی فراهم شد که متأسفانه پس از مدتی به تعطیلی کشانده شده است.

در رابطه با شکل گیری چنین انجمن یا تشکلی یکی از ویراستاران نظر خاصی داشته و معتقد است از آنجا که عده ویراستاران حرفه‌ای چندان قابل توجه نبوده و اینان نیز اشتراک منافع چندانی با هم ندارند و کارشان نیز به لحاظ کیفیتی و تنوع کاملاً با هم تفاوت می‌کند، تشکیل انجمن صنفی را چندان ضروری ندانسته و ایجاد انجمن علمی را کارآمدتر می‌داند. وی ایجاد انجمن علمی برای بالا بردن دانش و مهارت‌های ویراستاران از طریق برگزاری هم‌اندیشی و سخنرانی‌های علمی را ضروری تر عنوان کرده و معتقد است شاید در قالب چنین انجمنی بتوان به مشکلات ویراستاران به عنوان یک صنف نیز پرداخت. این ویراستار پیش بینی می‌کند که اگر مسائل ریشه‌ای ویرایش حل نشود، ویرایش جز در چند سازمان نشر دولتی رو به زوال خواهد گذاشت.

«پشت صحنه» در ادامه کار خود، در هفته‌های آینده نیز به ویرایش پرداخته و از زوایای متعدد با دست‌اندرکاران این رشته به بحث و گفت‌وگو خواهد نشست. امید است ناشران، مؤلفان، ویراستاران و همه مخاطبان در این راه ما را یاری کرده و از نقد و نظر خود بی‌تصیب نگذارند.

در این متن از قول و گفت مصاحبه‌شونده‌هایی استفاده شده است که در هفته‌های قبل پای صحبت آنها نشسته بودیم. از آنجا که گفت‌وگوها چاپ شده‌اند از تکنیک گفته‌ها صرف‌نظر کرده و به اسامی مصاحبه‌شونده‌ها نپیوسته می‌کنیم:

علی کافی، علیرضا جباری، اصغر مهدی زادگان، علی کافی، بابک آنتشین جان، ارسلان فصیحی و سیاره مهین فر.

شماره ۷۴، شش‌هه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

مهری رحمانی متولد ۱۳۳۹، در تهران متولد شده است. لیسانس زیست‌شناسی دارد و سال‌ها در زمینه نقد و شعر و رمان مشغول فعالیت است. با او گویی زده‌یم که می‌خوانید:

هنگام نوشتن یک رمان چه حس‌ی دارید، وقتی شخصیت و زندگی خلق می‌کنید؟

من هنگام نوشتن رمان به همه هستی آدمی نظر می‌کنم. نه تنها به ماجراهای زندگی بیرونی او. گاه در درون یک انسان ماجرابی می‌گذرد که هیچ آثار بیرونی از آن مشهود نیست و هیچ کس جز خود او نمی‌داند که در او چه می‌گذرد، چرا که میدان واقعیت‌ها تنگ است و دل آدمی عظیم و حکومت روح جامعه مجالی به تجلی دل‌مانمی‌دهد و فرد نمی‌تواند که از روح فردی خود پیروی کرده و شبیه خودش باشد. من هنگام نوشتن رمان به این می‌اندیشم که این انسان‌ها در این محدوده دردناک و آسیب‌رسان چگونه می‌توانند با عظمت روح خود زندگی کنند تا بتوانند با درونی قدرتمند بر رنج زندگی غلبت یابند.

کنکته دیگر اینکه من بر این باورم که زندگی وقتی انسانی می‌شود که حول محور عشق بگردد. عشق به همه کائنات، جاندار و بی جان، عشق چیزی نیست که برانگیزاننده غرایز باشد، باز هم از یونگ یاد می‌کنم که بر این عقیده است غرایز تنها در آدمی قابلیت رشد و رسیدن به تعالی را دارند، مثلاً غرایز جنسی در انسان می‌تواند به رشدی برسد که بدون عشق تمایلی به ارضا نداشته باشد و ارتباطات جنسی پس‌ازیند عشق باشند.

مخاطب شما چه کسانی هستند؟

بنابر پاسخ سؤال اول مخاطبان من نمی‌توانند کسانی باشند که رمان را برای سرگرمی می‌خوانند و یا به دنبال ماجراجویی هستند.بخصوص ماجراجویی‌های عاشقانه که از سطح پوست انسان‌ها می‌گذرد و هیچ راهی به ریشه‌های رفتاری شخصیت‌ها نمی‌برد.

مخاطبان اصلی من کسانی هستند که طالب شناخت هر چه عمیق‌تر و وسیع‌تر هستی انسان و هستی تمام کائنات می‌باشند، آنها می‌خواهند بدانند که زندگی حقیقی چیست و در کجاست؟ آیا آنچه که بر ما می‌گذرد خود زندگی است و یا ما موجودات زنده‌ای هستیم که از حاشیه زندگی می‌گذریم و به قول میلان کوندرا «زندگی جای دیگری

زندگی

رضا قنبری

گویی با مهربی رحمانی

رمان همه زندگی است!

اولا شاهکار ادبی از نظر من اثری جدا از مردم نیست.

بهترین اثر کتابی است که بیشترین تأثیر مثبت را بر بیشترین افراد جامعه بگذارد و بیشترین تحولات فکری و ذهنی و دگرگونی‌های رشدانگیز را در جامعه به وجود آورد. اثری که تنها در سطح درک نویسندگان بزرگ و دست‌اندرکاران ادبیات باشد البته که اثر خوبی است اما شاهکاری خاص بوده و طیف تأثیر آن محدود می‌باشد اما یک اثر متوسط خوب و سلامت می‌تواند درهای بسیاری را بر ذهن بسته جامعه بگشاید و ما در این حد، کتاب‌های خوبی داشته‌ایم مثل رمان‌های «نیمه غایب» از حسین سنابور، «شهری که زیر درختان سدر مرده» از خسرو حمزوی، «عقل آبی» و «طوبا» و معنای شب» از شهرنوش پارس‌ی‌پور و نظیر اینها. که من بر همه آنها نقدی نوشته‌ام.

و اما در مورد شعر، بهترین مجموعه از شعر زنان ابراهیم به نام «صبح» از گراتز موسوی و مجموعه‌های شعر سیدعلی صالحی نظیر «دعای زنی که تنها در راه می‌رود»، «دربغا ملا» شعر مجموعه‌های برجسته‌ای هستند. البته مجموعه‌های قابل توجه دیگری هم موجودند که به دلیل محدودیت جاذگرم نمی‌کنم.

در مجموع در دهه هفتاد نسبت به دهه شصت رشد

بیشتری مشهود است و من فکر می‌کنم به دلیل بازتر شدن فضای سیاسی و تحولات قابل توجه در وزارت ارشاد این رشد امکان‌پذیر یافت. درحالی که در دهه شصت به دلیل مشکلات حاکم بر وزارت ارشاد آثار چندان برجسته‌ای به بازار کتاب ارائه نشد.

البته پاسخ این سؤال نیازمند بحث و بررسی بیشتری است که در اینجا نمی‌کنجد.

چه آثاری در دست چاپ دارید؟

آثار به چاپ رسیده، «سهراب جانی که ناشناخته رفت»، «حدیث‌مهر از ظم موه منوعه»، «نامه‌های عاشقانه یک زن»، «دره کرکراه» و همچنین ۱۲ جلد کتاب روانشناسی کوچک جیبی در مورد موضوعاتی مثل عشق، شادی، امید، اعتماد به نفس و… همچنین کتاب «سالارهای عمگین» بررسی ریشه‌های فرزندسالاری در ایران و راه کارهای ممکن از انتشارات پیکان.

کتاب‌های در دست چاپ سه جلد رمان به نام‌های «آنجا بزان می‌آید»، «که عشق با من است»، «شب آبی» به ترتیب از انتشارات پیکان و الیز می‌باشند و همچنین یک مجموعه جدید شعر که هنوز نام آن را نگذاشته‌ام، البته اخیراً تجربه‌ای در مورد فیلمنامه نویسی هم شروع کرده‌ام که از نظر اهل فن مورد قبول بوده تا ببینیم در آینده چه پیش خواهد آمد.

بزرگترین آرزوی مهری رحمانی چیست؟

بزرگترین آرزوی شخصی من که برای دیگران جذابیت و اهمیت ندارد، اما بزرگترین آرزوی من در رابطه با ادبیات و هنر این است که بتوانم از راه تراوشات فکرم تأثیرات مثبت و همه‌گیری روی افراد جامعه بگذارم. زیباترین یاداشی که من از نوشته‌های می‌گیرم شنیدن این جمله از مخاطبان عزیز است، «کتاب درد تکرار یا نامه‌های عاشقانه یک زن»، درهای دنیای دیگری را بر روی ما گشود و تعریف تازه‌ای را از زندگی به ما داد».

حرفی برای مخاطب؟

من فکر می‌کنم همه حرف‌هایم از طریق کتاب‌هایم برای مخاطبان فریخته و قدرشناس گفته باشم. حرف کوچک هم اگر باشد این است که پس از مطالعه آثار من احساسی و یا برداشت خود را برای ناشران کتاب‌های من بویسند و بالااقل از طریق انتشارات کتاب‌هایم نقدی برای من پیام بگذارند.

آقای شاد

هزیر پلاسچی

من شاعرم. از ديار شما، کنار شانه‌هايمان، دفتر شعرم گوشه طایچه خاک می‌خورد.جیب‌هایم خالیست، خالی‌تر از آنکه دفتر شعرم را با شما شریک شوم. میان این همه آسمان‌خراش، در خیابان‌ها با این همه ماشین‌های گران‌قیمت که بوق می‌زنند، بوق می‌زنند و به حریم خواب‌های من تجاوز می‌کنند، دیگر عادت کرده‌ام شعر نگویم.

صبح زود، بر می‌خیزم، فرصت نمی‌ماند سیگاری بگیرانم و به تو بنیدیشم. باید بروم و گرنه اخراج می‌شوم - می‌دوم. می‌پایان ماه چهل هزار تومان حاصل یک ماه از صبح، از سر صبح تا شام، تا ساعت نوزده راسنی ایگناسیوی لوکا انگار ساعت پنج عصر بود که در میدان گاوپاز به خون نشست.

یک بقل کتاب، مقابل میدان انقلاب سر می‌کافی کنایفروش‌ها، آقا، از کتاب‌های من چیزی نمی‌خواهید؟ آقا، باور کنید من هم اقتصاد جهانی را می‌شناسم، من هم می‌دانم جامعه مدنی چیست، من هم نام‌های زیادی را بلدم، کسان بسیاری را دیده‌ام، برای شاملو هم گریه کرده‌ام، باور کنید آقا! حالا اگر کتاب‌های شما را فقط نگاه می‌کنم، یعنی که شما نمی‌دانید باید پول‌هایم را جمع کنم؟ عاشقم آخر اترسب این کتاب آقا، درباره عشق است و اگر شما آن را بخیرید به کارمزد من اضافه می‌شود. راستی آقا یک سرپناه، سرپناهی به کوچکی خواب‌های من چقدر خرج برمی‌دارد؟ باور کنید من بسیار گریه کرده‌ام، جوانی من به چند حراج شده است؟ شما آقایان کودکانی مرا می‌شناسید؟ من همین جا ایستاده‌ام، زیر پای شما نگاه کنید. لطفًا!

آقا، کتاب‌های مرا نمی‌خرید؟

چرا بازارهای شما؟ سنی که دارم به درد این کار می‌خورد، البته بیشتر دوست داشتم درس بخوانم ولی به خاطر مشکلات مالی ترک تحصیل کردم. کارت را دوست داری؟ تقریباً، زیاد نه. به چیزی ننویسی از کار بیکارمان کنند. نه مطمئن باش. امتیث شغلی داری؟ دارم. با انتشاراتی روابط خوبی دارم. فکر نمی‌کنم اخراجم کنند. مصطفی شریفی، ۳۴ساله متولدتهران، دیپلم تجربی برای کدام انتشاراتی بازاریابی می‌کنی؟ انتشارات… چند وقت است؟	امتیث شغلی داری؟ بله. چطور؟ فامیلیمان توی مرکز پیشش است و نمی‌گذارد اخراجم کنند. آرش کمالی، ۱۷ساله متولدمشهد، اول راهنمایی بازاریاب کجایی؟ انتشارات… چند وقت است که کار می‌کنی؟ یک سال. چقدر حقوق می‌گیری؟ شصت هزار تومان. ساعت کارت چقدر است؟ از ۹ صبح تا ۸ شب.	مازیار مسلمی، ۱۸ساله متولدتهران، دیپلم ریاضی برای کجا کار می‌کنی؟ مرکز پیشی… چند وقت است کار می‌کنی؟ ۲ ماه. حقوقت چقدر است؟ پنجاه هزار تومان در ماه، بعضی وقت‌ها مثل نمایشگاه کتاب که فروش بالاتر است ده - بیست هزار تومان هم می‌دهند. چرا این کار را انتخاب کردی؟ به یک دلیل ساده، «بیکاری». از شغلی که داری راضی هستی؟ بله نیست. دوست دارم به جاهای بهتری برسم، یعنی هر کسی می‌خواهد به جاهای بهتری برسد.

یادداشت

نوید شیایان

دروغی است واقعی درست مقل زندگی

کتاب‌هایی هستند که تنها یادیدن نام نویسنده آن به فکر خواندنتان می‌افتیم و خوشحال‌تر می‌شویم وقتی نام مترجمی توانا زیر نام نویسنده به چشم می‌خورد. هرگز در آنده آخرین رمان ماریوبارگاس یوسا کاملاًچنین ویژگی‌هایی را در خود دارد؛ توسط یکی از چهار نویسنده بزرگ آمریکای لاتین (مارکز، فوننتس و کوزا تاسارمه نویسنده دیگر هستند)نگاشته شده و عبدالله کوثری مترجم توانا و برکار آن راجزعه کرده است.

طرح داستان، ماجرای انجام وظیفه دو نظامی است؛ یک گروهبان و یک گارد شهری، در «اناکوس» شهری در کوه‌های آند. اما هر تلافی برای بهتر و دقیق تر دانستن داستان مشکل ساز می‌شود، شمارا وارد یک لابیرنت می‌کند. هزارتویی پیچ در پیچ با انواع و اقسام ماجراها و رویدادها که برای سالم بیرون آمدن از آن تنها هیپنوتیزم قدرتمنده یوسا لازم است و اطمینان به او؛ او اگر نه با ناامید می‌شوید (اگر خیلی بی حوصله باشید) او با کج و حیران (اگر سخت بگیرد).

داستان در حدود ۲۰ شخصیت کامل دارد؛ شخصیت‌هایی که جان دارند و پوست و گوشت و خون. آنها گاه در پایان صفحه می‌زیند و گاه نزدیک به سیصد صفحه باشما می‌آیند و در پایان شمامی مایند و آنها می‌روند به جایی که دیگر کسی نمی‌خواندشان!

برای هرگز در آنده می‌توان سه محور در نظر آورد. ماجرای ناپدید شدن چند محلی و تلاش لیتوما (گروهبان) و توماس (کارتیز) (مامور گارد شهری) برای علت‌یابی آن، ماجراهای چریک‌های راه درخشان و داستان عاشقانه توماس کارتیز و مرسدس.

محور اول با دو شخصیت دونیا آذربایاک جادوگر و همسرش دینیسیوی مشروب فروش به پیش می‌رود. داستان افسانه‌های آندی است. اعتقاد به آنه جادوگری، شیطان، جن و... و تلاش پیگیرانه لیتوما برای کشف حقیقت.

محور دوم که بسیار پرشخصیت است. داستان حمله چریک‌های راه درخشان است به روستاها و حتی مسافران جاده. در این بخش مجازات‌ها و وحشتناک است و ماجراها مهیب. کسانی هم که از چنگال چریک‌ها زنده می‌روند می‌آیند معمولاً وضعیت بهتری در انتظار نیست. یوسا در این قسمت از کتاب اصلاً سعی نمی‌کند چریک‌ها را بشناساند، آنها را تنها دختران و پسران جوانی می‌بینیم که راهی خونین در پیش گرفته‌اند. متعصب، شریر و بی رحمتند، جویرایاک عشق، عاطفه، احساس و مهربانی در وجودشان خشکیده است؛ چند متعصب سیاسی...

و محور سوم بخش مایکتیک مانان است، داستان عشق و وفاداری توماس کارتیزی جوان به یک زن که به شکل خاطره‌ای سوزناک با او می‌شود و باکتعصرب‌های گاه و بی‌گاه لیتوما شاکلری می‌شود خواندن. جالب اینجاست که تنها بخشی که سرانجام خوبی دارد همین داستان سوم است. در محور اول کشف حقیقت بعد از مصیبت‌های بسیار، هیچ شوری در لیتوما نمی‌انگیزاند و اصلاً کشف شورانگیزی نیست. محور دوم نیز همانطور که ناآشناخته و بی شخصیت است و هر از گاهی خودی نشان می‌دهد، ناپدید می‌شود و در مان بی سرانجام است.

این سه محور اما، به طرز شگفت‌انگیزی در رمان به هم تنیده‌اند. چون دایره‌های تو در تو، هر بار یک بخش ظاهر می‌شود، ضربه‌ای می‌زند و ناپدید می‌شود. بخشی اول کتاب به طور کامل با چنین شیوه‌ای نوشته شده است. هر بار اتفاقی نو، پیچیدگی جدید، ترس تازه و... ناپختن دوم از همان صفحات اول این بخش، افراد هم‌دینگر را می‌شناسند. به یکدیگر نزدیک می‌شوند و تمام ماجراها به شکلی با هم ارتباط پیدا می‌کنند. البته محور سوم تا صفحات آخر هماره ساز خود را می‌زند. افراد بسیار پیچیده و کم حرف بخش اول به مرور ساده می‌شوند و به درویشان راه می‌پاییم. دونیا آذربایاک، جادوگر کم حرف و غریب بخش اول، با اطمینان به لیتوما، به حرف می‌آید و حتی سخنرانی می‌کند. او علت بدبختی مردمش این سه محور اما، به طرز شگفت‌انگیزی در رمان به هم تنیده‌اند. تا سالار جشن‌های سال بعد باشد... نمی‌گذاشت قرار کند... تا آخر می‌ماند... به میل خودش می‌ماند... مثل قهرمان‌ها می‌مرد، به‌اش احترام می‌گذاشتند، دوستش داشته‌اند، و اتمام‌هم همین جور بود. قهرمان بود. مرگ در آنده، این هزارتوی پیچیده دست‌یافتنی بسختی سنگ خارا ست و لطافت کل‌های بهاری، دروغی است واقعی، درست مثل زندگی.

مرگ در آنده، ماریوبارگاس یوسا، عبدالله کوثری، تهران، آگاه، ۱۳۸۱، ۳۲۲ صفحه، ۲۰۰۰ تومان.

کدام حیوان

مریم طاهری مجید

آن وقت بود که سر و کله روباه پیدا شد

کرده‌اند. از این نوع ادبیات داستانی که در قالب رمان هستند، بگنمایم. می‌رسیم به ادبیات کلاسیک خوانمان طوطی و بزرگان در کتاب ملتوی مولوی نیز با هوشیاری تمام نقش خود را ایفا می‌کنند. بعد از آن سنگ‌پشتی که در داستان بر اثر صحتی می‌جایش به زمین سقوط می‌کند بیشترین تأثیر را بر من گذاشت.

اگر بخواهم حیوانی را بگویم که تأثیر کمتری بر خواننده گذاشته است می‌توانم از عنتری این بزم که در کتاب معتزلی که در لویش هم مرده خواندم. اینها مجموع حیوان‌هایی بودند که در خاطرم مانده‌اند. بیشتر اگر نمی‌توانم چیزی بگویم شاید به این خاطر است که در ادبیات فارسی معاصر حضور و خلق حیوان‌های که نقش ماندگار دارند، کمتر است.

حسن محمودی:

کلاغ‌هایی که در کتاب‌ها قار کشیده‌اند

در میان قصه‌های که خواندم و البته در حافظم در دسترس من مانده است مدام از کلاغ‌هایی که توی قصه‌ها قار کشیده‌اند خوشم آمده است. همین خوش آمدن‌ها اثر قوی‌ترین مربوط به گذشته‌های دور دستن هستند که دریغ

پدری در زیر درخت گروهی خواب‌بیداری‌ام از قار قار در گوشم بود و در همان سال‌ها بود که نه آقیم از کلاخی‌ها گفتند. این نخستین قصه‌ای بود که به یادم مانده. نه آقا سال‌های بعد یعنی این قصه را با روایت‌های متفاوت برلیم تعریف کرد. بعدها در ایتمه که هر کسی ولوت خود را از قصه‌های دیروز زلفی می‌گوید. شاید که قصه‌گورها برای همین است که چیزی برای گفتن نداشته‌اند. قایل گریه می‌شوند تا اینکه خواه گفت. هایل گفت مرا گاهی هست که خدا یقینی برهیز کاران را خود پذیرفت. اگر تویه کشتن دست بر آویزم من هرگز به کشتن تو دست نبرایوم که من از خدای پنهانان می‌ترسم. می‌خواهم که گناه کشتن من و گناه معالفت تو هر دو به تو باز گردد تا اهل جهنم شوی که آتش جوی ستمکاران عالم است. آنگاه پس از این گفتند: هر گوی نفس او را بر کشتن برافش ترغب نمود تا او راه قفل رساند و بدین سبب از زندگانان آز گردید. آن‌که خدا کلاخی را از لگبخت که زمین راه چنگال گرد نماید تا به او نیامدند که چگونه بدن مرده برادر را زیر خاک پنهان سازد. قایل با خود گفت ولی بزم، ای‌امان از آن عاجزترم که مانند این کلاغ باشم تا جسده برادر را زیر خاک پنهان کنم. پس برادر را زیر خاک سپرد و از این کار سخت پشیمان گردید.

تولدی از

ویژه نامه شاملو منتشر شد
نهمین شماره نشریه باور به احمد شاملو اختصاص یافت. این شماره که در پنج مرداد منتشر شده است به سردبیری فرزام شیرزادی با مطالبی از منوچهر آشتی، مسعود احمدی، اسمدالله امرایی، حسین بهبهانی، پاشایی، محمد حقوقی، بهال‌الدین خرمشاهی، علی‌اشرف درویشیان، محمود دولت‌آبادی، غلامحسین سالمی، علی‌اصغر شیرزادی، محمد صالحی آرام، محمدعلی علم‌المی، مهدی غبرایی، جواد مجابی، احمد نوری زاده، سفیرا انیری، حمید یزدان‌بناه و... به چاپ رسید. این نشریه ۳۳ صفحه‌ای شامل تقدفا و نظرات نویسندگان و منتقدان است و نخستین ویژه‌نامه‌ای است که کلیه صفحاتش را به شاملو اختصاص داده است.

دینستی قلم جذاب و خاطر‌انگیزی بر اساس آن ساخته است. در این داستان بی‌لوسگی اهلی و خنل‌و‌لگی است که صاحبان او وزن و شوهری هستند که پس از آنکه صاحب فرزندی می‌شوند از توجه خود به بی‌لوسگی کاغذ و بی‌لوسه به ناگزیر از خله فرار می‌کنند و باسگ وحشی و ولگردی همدم می‌شوند.

این هر دو سگ از شخصیت‌های واقع‌انچسب و دلپذیر ادبیات داستانی هستند.

جواد مجابی:

با مرد – حشره مسخ

در عوالم عاطفی و آشفته سال‌های چهل بین آن همه قهرمان با مرد - حشره‌ای هم فانی داشتم که که گرگز ساسا در مسخ کافکا بود. نشانه‌ای از کارمندان فلج شده در نظام اداری و تجاری با انسان مطرود در ساعت‌های مدتی و متافزیک و مورجیدی وامانده در شرایط ناسازی عصر از خود بیگانگی که طلیعه آن احوال در اوضاع اجتماعی ایران آغاز شده بود.

سرگذشت فوس در کتاب پوست اثر مالاپارته درگاهی مرابه همدردی و بغض کلگرمی‌کنشد. فوس سگ راوی است که در وقت تجدیدش به جزیره هنگامی که همگان او را وانهاده‌اند تنها همدم با باقی می‌ماند. پس از بازگشت از تبعید روزی فوس گم می‌شود و واری عقابت او را می‌پزد در آزمایشگاه علمی که به چهارمخ کشیده که تارهای صوتی‌اش را بریده‌اند. با نگاه‌هایشش به پیوسته هرچه را که ناگفتنی است در یکظرم می‌گوید. در پیروس کوزیوس نوشته غلامحسین سعادی جانوری هست که در ارکان خانه پنهان شده است. رانداشش از خله به ویرانی آن می‌انجامد.

جلورچاژ خوب و بی‌نمادگی تواریف شد. ملامت که دروجه تمثیلی‌اش از ایله‌ها جزیری فراتر رفته است. سال‌هاست که در شعرها و قصه‌ها گریه‌ها حضوری مدام دارند چنان‌که در زندگی روزانه برلیم گریه مظهر رابطه عاطفی معصوم طبیعی و یکسویه است که در جهان‌تقرت‌ها و تعیض‌های تصنعی و تاریخ جعلی، پناهگاهی آتی و کوچک است. قصه‌ها و شعرهایی که برای گریه‌ام سولوه نوشته‌ام عطف توجه مرا به طبیعت آسیب‌پذیر نشان می‌دهد. رابطه‌ای سخت عاطفی که برهیزم از عقل مصاحت‌بین سلفه‌گر را بازتاب داده است.

فرشته ساری:

اسب دن کیشوت

اسب دن کیشوت، اسب گل محمد کلیدر و چغد هری پاتر از میان تمام حیوان‌هایی که در داستان‌ها آمده است. برلیم جالب‌تر و زنده‌تر هستند. اینها شخص‌نسانی پیدا کرده‌اند؛ به طوری که وقتی به حافظم رجوع می‌کنم می‌گویم بر فر حلق و برداش درست و زیبای نویسنده این حیوان‌ها بسیار نقش‌آفرین و زیبا عمل

«ناصر خسرو، لعل بدخشان» نقد شد

نشست نقد و بررسی کتاب «ناصر خسرو و لعل بدخشان» نوشته آیس‌سی هانسبرگ ترجمه دکتر فریدون بدره‌ای در خانه کتاب برگزار شد. این نشست به همت کتاب ماه ادبیات و فلسفه و با حضور مترجم و کارشناسانی همچون کامران فانی، محمد دهقانی و کامیار عابدی برگزار شد.

میهمانی تلخ نقد شد

دوازدهمین نشست هفته کانون ادبیات، با حضور نمایندگان ای گرایش‌های مختلف ادبیات داستانی و به منظور ایجاد زمینه‌های رشد و تعالی داستان ایرانی در فرهنگسرای بانو (سرو) برگزار شد. در این جلسه رمان «میهمانی تلخ» نوشته سیامک گلشیری با حضور نویسنده، ناآناشامیری و حامد یوسفی از زوایای مختلف نقد و بررسی شد.

کتگره بین المللی صدای پای آب برگزار می‌شود

همزمان با هفته و پنجمین سالروز تولد شاعر و نقاش معاصر سهراب سپهری، کتگره بین المللی صدای پای آب برگزار می‌شود. هدف از این مراسم که از سوی شرکت تعاونی چند منظوره فجر کاشان و با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود، تجلیل از شخصیت ادبی و هنری این نویرداز پرآوازه است. تاریخ برگزاری این کتگره بین المللی صدای پای آب مهرماه سال ۱۳۸۲ است.

صفر قزق زاده:

داستان‌هایی در باره سگ

داستان‌هایی که درباره وفاداری سگ‌ها و روابط شان با انسان‌ها نوشته شده است، خوانندگان زیادی را بخود جذب کرده است.

با توجه به

فرهنگ‌های مختلف، باغرش حیوانی به نام سگ در خانه و زندگی خصوصی، موجب خلق داستان‌های گوناگونی می‌شود که در ادبیات کشورهای مختلف جایگاه بلندی دارد. مثلاً کتونر کتاب‌های زیادی با عنوان داستان‌هایی درباره سگ در ادبیات غربی به چاپ رسیده است. حال آنکه این موضوع برای نویسندگان ایرانی جاذبه چندانی نداشته است.

کتاب «سگ شجاع و وفادار داستان جذاب آوایی وحش» اثر جک لندن و نیز کتابی که به نومی ذبیله این کتاب است به نام «سپیدندان» از جمله شخصیت‌های به یادماننی است که نامت‌ها خوانندگانگی مثل بنده را درام تو جوانی تحت تأثیر قرار دهد و معتقد به ایستادگی و مقاومت و ایراز شجاعت کرده است.

این نوع داستان‌ها فراروند و سگ‌های زیادی به‌صورت شخصیت اصلی داستان‌ها مانا در صحنه خود جنگ دلرانه خطر کرده‌اند و جان خود را به هلاک

انداخته‌اند و وفاداریشان را به صاحبان خود نشان دهند. از سوی دیگر در داستان‌هایی، ملامت و مهر و عاطفه سگ‌ها هم به نحو مؤثری نشان داده شده است

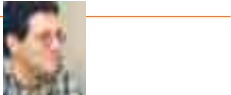
از جمله قهرمان داستان معروف بانو و ولگرد و به والت

خودی خود تعین کننده است. یعنی سطح تحلیل ایجاب می‌کند که امر واقع مبنای قرار گیرد و جریانی که در بستری ژرف‌تر تعیین کننده و آغازگاه هستند نادره گرفته می‌شود. حتی اگر تحلیل روزنامه‌نگارانه بخواند این کار را بکند حوزه روزمرهٔ خود را از دست می‌دهد. علاوه بر این تقریباً تمام کتاب‌های ماخذ و مورد استناد «عصر نهایت‌ها» کتاب‌های مهم قرن ماست و قاطعهٔ می توان گفت که تحلیل هابسبام به هیچ‌وجه روزنامه‌نگارانه نیست.

هابسبام در آغاز کتاب از تابودی **حافظه تاریخی سخن** می‌گوید. چرا فراموشی برای او چنین اهمیت دارد؟ او معتقد است که تابودی گذشته یعنی تابودی آن سازوکارهایی که تجربه نسل گذشته را به نسل کنونی انتقال می‌دهد از هولناک‌ترین پدیده‌های این قرن است. در واقع وی اعتقاد دارد که بدون حافظه تاریخی حتی شناخت از واقعیت‌های بنیادی این قرن دیگر بدیهی نخواهد بود. در قرنی که حتی بر کشتار جمعی انسان‌ها سایه تردید آکنده می‌شود، هنگامی که بدیهی ترین و انسانی‌ترین اصول از سوی قدرت‌ها رد می‌شود باید بر حافظه تاریخی تأکید کرد.

بخش سوم کتاب بر میخی چون شکاف نسل‌ها تاکید دارد و به مسائلی می‌پردازد که در ایران تقریباً جدید است، مثلاً ما مسائل جنگ جهانی اول و دوم را تا حدودی می‌شناسیم ولی بعد از آن تقریباً برای ما ناشناخته است، نظر شما در این مورد چیست؟

دلیل ناشناختگی بخش سوم، ارتباط کم ما با خارج

● **اگر مجموعه ۴ جلدی هابسبام (عصر انقلاب، عصر سرمایه، عصر امپراطوری و عصر نهایت‌ها) کامل شود، یکی از مهمترین آثار این حوزه خواهد بود**

پس از انقلاب است. حوادثی که در این سال‌ها ده‌ها جهان رخ داده، تأثیرات بسیار ژرفی بر تاریخ گذشته است. جزئیات این مسائل برای ما روشن نیست. در واقع برای خود من بخش سوم کتاب کاملاً آشنا بود، مثلاً در این کتاب شکاف بین نسل‌ها پس از دهه ۱۹۶۰-۱۹۶۰-۱۹۶۰ بسیار جلب برسی می‌شود. جوانان زمان جنگ جهانی دوم در دهه ۶۰ یا داشتن یک خانه، ماشین و کلا یک زندگی خرده‌پروزیایی بسیار خوشحال و راضی بودند. اما نسل جوان این را نمی‌پذیرفت، انتظارات بیشتری داشت و چیزهای دیگری می‌خواست. دقیقاً مشابه این پدیده را در ایران و در کشورهای نظیر خودمان داریم که نسل جدید آرزوها و خواست‌هایش با نسل قدیم همخوانی ندارد.

از جمله مسائل دیگری که در این بخش بررسی شده اضمحلال خانواده، رشد جرائم و جنایت، عصبان زدگی جوانان غربی، مسئله زنان، تأثیر مذهب و سنت بر جوانان، رشد آزادی‌های جنسی و تبعات آن، رشد جنبش‌های نژادپرستی و مهاجرت‌تیز، بیکاری و دگرگونی کامل فرهنگ کنونی غرب است. اینها مسائل امروز ما هم هست، یعنی ما هم در جامعه خودمان با خیلی از این مسائل روبه‌رو هستیم و یا در آینده نزدیک روبه‌رو می‌شویم. هابسبام تقریباً همه این مسائل را بررسی کرده و پاسخ‌هایی نیز داده است. در واقع می‌توان گفت که بخش سوم این استی تمام‌نما از دوره‌ای که هم اکنون در آن زندگی می‌کنیم.

از نظر سبک نگارش اثر حاضر چه ویژگی‌هایی دارد؟
هابسبام یکی از شیواترین و بهترین نثرهای انگلیسی را دارد. جملات او بدون پیچیدگی و زرق و برق است و سیراستایی از ویژگی‌های نثر هابسبام به شمار می‌رود. نثری زیبا و روان که تقریباً در همه آثار او دیده می‌شود. نکته برجسته در مورد کار او عدم لفاظی است. در بین کتاب‌هایی که تاکنون ترجمه کرده‌ام، این کتاب یکی از شیواترین متن‌های انگلیسی بوده است که به راحتی

خواننده را با خود می‌برد. **اثری با این حجم زیاد و چند بار خواننی**
کردید تا زبان ترجمه را پیدا کرده‌اید و کلاً از ابتدای کار تا زمان چاپ با چه مشکلائی روبه‌رو بودید؟

این کتاب را قبل از ترجمه به دقت خوانده‌ بودم و کل ترجمه را چندین بار به طور کامل بررسی کردم. در مجموع عصر نهایت‌ها ۷ماه کاریبد که ۴ماه آن مربوط به ترجمه و ۳ماه دیگر مربوط به ویرایش، تنظیم، نمایه، شیفت صحیح آسامی، زیرنویس‌ها، ویرایش و خواندن مجدد و مجدد آن بود.

دلیل طولانی شدن مرحله بعد از ترجمه، بیش از همه به تنظیم نمایه‌ها مربوط می‌شد. چرا که یک بار تمام تلاش یک ماهه من و ناشر محترم در نمایه‌سازی از بین رفت و مجبور شدیم بار دیگر از ابتدا کار نمایه‌سازی را آغاز کنیم.

آقای مرتضوی، با توجه به آثار شما در این سال‌ها مانند «دست‌نوشته‌های اقتصادی - فلسفی ۱۸۴۴»، «مانیفست پس از ۱۵۰سال»، «پایان کار»، «نظریه رمان»، «بحران از اقتصاد جهانی»، «عصر نهایت‌ها» و غیره به نظر می‌رسد یک رشته خاصی مورد توجه شما نیست. نظر خودتان در این مورد چیست؟

به دو دلیل این چندرشتگی وجود دارد. اولاً من به تقسیم‌بندی حوزه‌ای اعتقادی ندارم. برای روشن شدن نظم منطقی می‌زنم. کتاب هابسبام در مورد تاریخ قرن بیستم است، اما بدون شناخت تاریخ اقتصادی این قرن بخش‌های زیادی از آن غیر قابل فهم است. یعنی بسیاری از رویدادهای نا تنها با توجه به مسائل سیاسی نمی‌توان بررسی کرد. بنابراین به نوعی کتاب «بحران در اقتصاد جهانی»بخش مکمل این کتاب است. و یا حوزه سیاسی نمی‌تواند پدیده‌های جدا از پدیده تاریخی باشد. فکر می‌کنم تقسیم‌بندی این‌عطاف‌ناپذیر علوم اجتماعی به حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، ایدئولوژی و هنری امری کاذب باشد و این قالب‌بیزی‌های سخت و سخت امکان‌پذیر نیست، چرا که در واقعیت چیزی هم وجود ندارند و پذیرش چنین مرزبندی‌ها شما را از یکسری امکانات محروم می‌کند. در واقع اعتقاد دارم مرزهای صنعتی بین علوم چندان هم واقعیت ندارد. اگر آن را تخصصی هم کرده‌ایم برای بهتر فهماندن ن مطالب است.

دوم، گردش من در این حوزه‌ها به این دلیل است که دیگران به آن نمی‌پردازند و این جای تأسف دارد. ما در ۲۰ سال اخیر هیچ کتابی در مورد تاریخ اقتصاد سرمایه‌داری در کلیت خود نداشته‌ایم و یا کتابی مثل «دست‌نوشته‌های اقتصادی - فلسفی» (۱۸۴۴) که در دهه ۱۹۳۰ در اروپا منتشر شد، فقط چندسال پیش ترجمه شد. جالب است که برخی از کتاب‌هایی که ترجمه کرده‌ام در همان حوزه‌ها و طبقه‌بندی شده به عنوان کتاب مرجع و مهم مد نظر بوده است

جای چه کتاب‌هایی را در حوزه تاریخ معاصر خالی می‌پسید؟
در حال حاضر اگر همین مجموعه ۴ جلدی هابسبام (عصر انقلاب، عصر سرمایه، عصر امپراطوری و عصر نهایت‌ها) کامل شود، یکی از مهمترین آثار این حوزه خواهد بود. البته بدون هیچ نوع اسانه ادب به مترجم جلد اول و دوم، به نظر من جلد اول و دوم احتیاج به ترجمه مجدد دارد. خیر دارم که جلد سوم هم در حال ترجمه و ویرایش است.

- و حرف آخر؟

تنها نگرانی من عدم توجه و استقبال نسبت به کتاب‌هایی است که می‌تواند در رشد فرهنگی همه ما نقش بسزایی داشته باشد و این وضعیت دردناکی است و نشانه بحرانی جدی در فرهنگ تلقی می‌شود. در دوره‌ای که باید این قبیل کتاب‌ها خوانده و بررسی شوند، اصلاً مورد توجه قرار نمی‌گیرند. هرگز این تصور را در سر نداشته و ندارم که مثلاً این کتاب به چاپ بدم. پرسد. اما دست‌کم انتظار داشتم که همان چاپ ۲۰۰۰ نسخه‌ای که بخشی از آن را مرکز گفتگوی تمدن‌ها خریداری کرده به فروش رفته و به دست خوانندگان علاقه‌مند برسد.

وقتی می‌بینم که کتابی به این عظمت و به این اهمیت حتی بررسی و مورد نقد قرار نمی‌گیرد، در یک چیز شک می‌کنم. اوضاع و احوالی برقرار است که بحث جدی و علمی علاقه کسی را جلب نمی‌کند، گویی همه به کارهای سطحی و پیش پا افتاده علاقه‌مندند و پس-

پیشنهاد

شیوه نامه ویرایش

شاید یکی از معضلات مهم در عرصه نگارش و خط فارسی، نبود وحدت رویه در ویرایش و نگارش کلمات و جملات باشد. سال‌ها است که چهره‌های فرهنگی و دبستانگان ادبیات و دستور زبان فارسی به دنبال شیوه‌ای واحد در ویرایش و پربایش مطالبند، اما علی رغم تمامی این جد و جهدها، هنوز که هنوز است آن اختلافات در میان بزرگان ادامه دارد. شاید اگر روزی با نگاه عقلمانی و بدون شیوه‌نامه‌ای واحد را استخراج کرد، وقتی می‌گوییم نگاه عقلمانی، منظور این است که هدف اصلی ویرایش که ساده و روان خواندن و خوب و درست و صحیح فهمیدن یک متن است، برآورده شود. حال اگر هر تکنیک و شیوه و تغییری به کار گرفته شود داد و به حکم عقل انسان امروزیی که به دنبال سهل و آسان کردن تمامی امورات، آن گونه ویراستاری را پذیرفت، شاید همین تعریف ویرایش که به نوشته گرد آورنده یا نویسنده مجموعه ۷ جلدی شیوه‌نامه ویرایش در صفحه ۴ جلد نخست آمده و در آن بر دو محور امتیازهای سبک‌شناختی پدیدآور»

و «استانداردهای نشر در اثر» برانگیخته وانی به مقصود باشد. در

واقع یک ویرایشگر خیره ضمن حفظ روح کار نویسنده در متن، آن را به گونه‌ای تنظیم و تدوین می‌کند تا خواننده مفهوم

و مراد و حتی جوهره نثر نویسنده را بهتر، دقیق‌تر و روان‌تر فهم کند.

اما به نظر می‌رسد نمی‌توان بر کار گذشتگان ابراری وارد آورد. چرا که آنها نیز با همین هدف دست به تدوین شیوه‌نامه‌های مختلف ویرایش زدند. چهره‌هایی چون میرشمس‌الدین اویب سلطان‌ی یا «اراهمای آماده‌سازی کتاب» (که چاپ دوم آن نیز چندتی قبل از سوی انتشارات علمی و فرهنگی عرضه شده است و ویرایش سوم آن در ماه‌های آینده به بازار می‌آید)، ابوالحسن نجفی یا کتاب «عظف نویسیم»، دکتر محمدجعفر یاقفی و مهدی ناصح یا کتاب «اراهمای نگارش و

ویرایش»، از عبدالحسین آذرنگ یا مجموعه

نوشته‌هایش، از جمله در کتاب «آشنایی با چاپ

همین هدف بودند و هرکدامشان توانستند نوری بر تاریکی‌ها و نادانسته‌های عرصه ویرایش افکنند. تازه‌ترین کتاب در این زمینه را که شامل مجموعه‌های ۷ جلدی است، محمدرضا محمدی فر نوشته و سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی روانه بازار نشر کرده است.

مجلدات همگنانه این مجموعه که هرکدامشان به موضوعی خاص در ویرایش اختصاص دارند، عبارتند از: «اصول ویرایش و نشر» (جلد اول)، «کالبدشناسی کتاب» (جلد دوم)، «نگارش» (جلد سوم)، «رسم الخط فارسی» (جلد چهارم)، «قطعه‌گذاری» (جلد پنجم)، «تولید کتاب» (جلد ششم)، «شیوه‌نامه وب» (جلد هفتم) و «ویژگی‌های این مجموعه استقلال آنها و البته چگونگی چاپ آنها است.

شاید اندک و علاقه‌مندان اینگونه می‌باید می‌توانند به شکل جمعی با در جلدنامه مستقل آن را تهیه کنند. ویژگی مهم کتاب کاربردی بودن آن است. مؤلف سعی کرده است، تمامی ریزه کاری‌های کار نشر کتاب و ویرایش را از تولید تا مرحله ماقبل چاپ در این مجلدات لحاظ کند. خواننده علاقه‌مند به نویسندگان کتاب سنتی و یا نگارش در اینترنت، با مطالعه این کتاب‌ها با اصول و روش‌های نگارش آشنا می‌شود و پس از صرف تمرین کافی می‌تواند به طور حرفه‌ای به نویسندگی (کتاب سنتی یا الکترونیک) بپردازد. ویژگی دیگر کتاب‌ها این است که همگی خودآموز هستند و نیاز به معلومات پیش‌نیاز ندارند.

«شیوه‌نامه ویرایش» از قیمت مناسبی نیز برخوردار است (از ۸۰۰ تا ۴۰۰ تومان برای هر جلد) که سبب می‌شود، دسترسی و تهیه آن برای دانشجویان سهل‌تر باشد، امید که قیمت‌گذاری مناسب با توزیع مناسب کتاب هم همراه باشد.

درستی

همه خاک ایران

در حاشیه سوومین نمایشگاه بزرگ کتاب کرمانشاه. ۲-۹ مرداد۱۳۸۱

نماینده روزبهان (والث) نمایشگاه درفضای خوبی برگزار شد اما مهم این است که به مردم فرهنگ کتابخوانی را آموزش داد در ضمن نحوه استفاده از این خرید کتاب را برای بازدید کنندگان واقع شده بود باعث جذب بازدیدکنندگان زیادی شد. توصیف‌ها و کاستی‌های نمایشگاه را از زبان برخی ناشران و غرفه‌داران و بازدیدکنندگان جویا شده‌ام. باران بروینی (ناشجوی هنر، بازدیدکننده)، در غرفه‌های هنری نحوه چیدن کتاب‌ها مناسب نیست، کتاب‌های نفیس در دسترس و روی میز نیست و به جای مدل‌های نقاشی، عکس و پوستر تحویل می‌دهند. روزبه میربیک (بازدیدکننده) عنوان بی‌زیادت است. اما اگران این قیمت‌ها یادارم مردم تهران سازگارتر است تا کرمانشاه. کتابخانه‌های عمومی باید کتاب‌های مورد نیاز را آمین کنند. جمشید پورنعمتی (مدیر نشر گلزار و

نماینده روزبهان (والث) نمایشگاه درفضای خوبی برگزار شد اما مهم این است که به مردم فرهنگ کتابخوانی را آموزش داد در ضمن نحوه استفاده از این خرید کتاب را برای بازدید کنندگان واقع شده بود باعث جذب بازدیدکنندگان زیادی شد. توصیف‌ها و کاستی‌های نمایشگاه را از زبان برخی ناشران و غرفه‌داران و بازدیدکنندگان جویا شده‌ام. باران بروینی (ناشجوی هنر، بازدیدکننده)، در غرفه‌های هنری نحوه چیدن کتاب‌ها مناسب نیست، کتاب‌های نفیس در دسترس و روی میز نیست و به جای مدل‌های نقاشی، عکس و پوستر تحویل می‌دهند. روزبه میربیک (بازدیدکننده) عنوان بی‌زیادت است. اما اگران این قیمت‌ها یادارم مردم تهران سازگارتر است تا کرمانشاه. کتابخانه‌های عمومی باید کتاب‌های مورد نیاز را آمین کنند. جمشید پورنعمتی (مدیر نشر گلزار و

شماره ۷۴، هفته ۱۲ مرداد ۱۳۸۱ ۱۱

- دربارهٔ تغییر جهان،میشل لویی،انتشارات روشنگران ۱۳۷۶
- دست‌نوشته‌های اقتصادی و فلسفی ۱۸۴۴، کارل مارکس، انتشارات آگاه، ۱۳۷۷
- زندگی واقعی آخنلندرو ماینا، مازیو بارگاس یوسا، انتشارات دیگه ۱۳۷۷
- چهار گفتگو دربارهٔ آخر زمان، انتشارات بهنام، ۱۳۷۸
- گریده شناخته نشده، کرسمن تالیور، انتشارات بهنام، ۱۳۷۹
- دمکراسی، آنتونی آریلستر، انتشارات آشیانه، ۱۳۷۹
- بیابان کار، جرمن ریف کین، انتشارات اختران، ۱۳۷۹
- پرهوشکی از مردم،نوام چامسکی،انتشارات دیگه، ۱۳۷۹
- ماتیفست پس از ۱۵۰سال،مجموعه مقالات، انتشارات آگاه، ۱۳۸۰

تاریخ و رویداد	آرش آذرنگ

تصویر جهان معاصر در ترجمه عصر چهارم

گفت و گو با حسن مرتضوی مترجم کتاب «عصر نهایت‌ها»

اریک هایسام را منتقدترین تاریخدان زنده دوران معاصر می‌دانند. آثار او شامل مجموعه‌ای چهار جلدی درباره تاریخ معاصر است که به ترتیب عصر انقلاب ۱۷۸۹،عصر سرمایه ۱۸۲۸، ۱۸۷۵، عصر امپراتوری ۱۹۱۴،عصر نهایت‌ها ۱۹۹۱و۱۹۹۴ می‌باشد. تحقیقات دیگر او شامل بررسی جنبش‌های کارگری، فرهنگ طبقه کارگر، جاز، جنبش‌های اجتماعی ایتالیا، راهزنان، ناسیونالیسم، سنت و سیاست‌های چپ است. آثار وی دست کم به ۳۷ زبان ترجمه شده است. وی ابتدا به عنوان استاد تاریخ اقتصادی و اجتماعی در دانشکده بریک دانشگاه لندن و سپس در دانشکده جدید تحقیقات اجتماعی درس می‌داده است. استاد مهمان در دانشگاه‌های ام آی تی، کورنل، دانشگاه علوم اجتماعی پاریس و کالج دو فرانس بوده است. در بیشتر از ۳۰ کشور سمینار و سخنرانی داشته است. هایسام علاوه بر سوابق دانشگاهی اش روسی انجمن مطالعه تاریخ طبقه کارگر، بیاتگذار مجله معروف گذشته و حال، عضو کمیته علمی وزارت آموزش فرانسه و عضو شورای اروپایی موزه‌های تاریخی است. عصر نهایت‌ها جدیدترین اثری است که از هایسام به فارسی ترجمه شده و «اثر کلاسیک قرن» لقب گرفته است. در روز اول انتشار در آمریکا و انگلیس ۲۵ هزار نسخه فروش رفته، نتایج‌های بسیار و نقدهای اساسی بر آن نوشته شده و می‌شود. اما در مورد این کتاب یک چیز اهمیت فوق‌العاده دارد: ارزش و اعتبار آن غیرقابل تعریفش می‌کند. باید آن را خواند و درک کرد، چرا که خیلی از اظهارات ذهنی ما را پیرامون این قرن پاسخ می‌گوید و البته نویسنده تحلیل خود را ارائه می‌دهد و شما را آزاد می‌گذارد تا فکر کنید و دنیا و بهانه کتاب، گفت‌وگویی دارم با حسن مرتضوی مترجم به‌گزین و پرکار آثار برجسته در سال‌های اخیر، که می‌خوانید.

اگر چه «عصر نهایت‌ها» کتاب مهمی است و منشوری از واقعیت‌های «قرن کوتاه بیستم» شمرده می‌شود؛ اما آیا واقعاً آن را بهترین گزینه برای ترجمه یک اثر مهم در مورد تاریخ بین‌المللی معاصر می‌دانید؟

با توجه به اقتدار معنوی هایسام در این حوزه و نیز به شهادت مراکز مهم علمی و تحقیقی که این کتاب را برجسته‌ترین اثر کلاسیک درباره قرن بیستم می‌دانند، جولان مثبت است. فاعداً آثار فراوان دیگری در این حوزه وجود دارند که نه از آن مطلق هستم و نه به آن‌ها دسترسی دارم. ولی دلیل انتخاب این کتاب بسیار روشن است. ما از رویدادهای قرن بیستم و مسائلی که کشور ما هم به نوعی با آن‌ها تماس داشته و تأثیر پذیرفته و شاید حتی برای دورانی طولانی سرنوشته ما را تعیین کرده، به صورت جسته‌گرفته اطلاع داشتیم، مثلاً در مقطعی درباره فرایند توسعه و پیمادهای آن کتاب‌های متعددی منتشر شده است و می‌ای توان به مسئله باب روز رابطه سنت و مدرنیته (یا پست‌مدرنیسم) اشاره کرد. آثار و تحقیقاتی که در این موارد منتشر شده عموماً به یک موضوع خاص اجتماعی می‌پردازند، اما به ندرت دیدیم که اثری به فارسی حتی به صورت نسبی تمام این رویدادهای اجتماعی، سیاسی، تاریخی و علمی را در کلیتی جامع و مانع بیان کند. اثر هایسام این کلیت و این جامعیت را با هم در بر دارد. نه کلیت آن باعث می‌شود که مورد جزئی تعیین کنندند در تاریخ ملت‌ها جا بیفتند و نه جامعیت آن باعث می‌شود که دورنمای کلی و تاریخی به فراموشی سپرده شود؛ در واقع کلیت و جامعیت این اثر باعث می‌شود که خیلی از حوادث قرن بیستم از منظری کاملاً متفاوت دیده‌شود. به عنوان نمونه می‌دانیم که در مورد جنگ سرد کارهای زیادی انجام شده و کتاب‌های زیادی نوشته شده که برخی از آن‌ها به فارسی هم ترجمه شده است، اما وقتی شما این کتاب‌ها را می‌خوانید به درستی متناً جنگ سرد را درک نمی‌کنید. انگار یک روز دو طرف جنگ سرد که ۴۳ سال قبل از آن متفق بوده‌اند ناگهان تصمیم می‌گیرند به جلال پردازانند که در نهایت شوروی هم سخیستی شکست می‌خورد و سرمایه‌داری پیروز می‌شود.

- سازندگان دنیای کهن، گرترو هارتمن، انتشارات آگاه، ۱۳۸۰
- نظریهٔ زمان، جورج لوکاج، انتشارات قفسه، ۱۳۸۱
- عصر نهایت‌ها، اریک هایسام، انتشارات آگاه، ۱۳۸۱
- بحران در اقتصاد جهانی، زابررت برنر، انتشارات اختران ۱۳۸۱
- کتاب‌های در حال انتشار**
- در دفاع از تاریخ و آگاهی طبقاتی، جورج لوکاج، انتشارات آگاه،
- کتاب‌های در حال ترجمه**
- پولیتسیم، بل تاگارت، انتشارات آشیانه
- دمکراسی در برابر سرمایه داری، آلن میک سینزورود، انتشارات آتیه

● حسن مرتضوی: کتاب عصر نهایت‌ها را برجسته‌ترین اثر کلاسیک درباره قرن بیستم می‌دانند

یگانه در قرن بیستم کمک می‌کند. در اروپا و آمریکا بحث‌های متعدد و فراوانی درباره این کتاب شده، انتقادهای زیادی هم از جناح‌های راست و چپ به آن وارد شده‌اما به هر حال خود اروپایی‌ها این کتاب را کتابی مرجع می‌شناسند.

بنابراین ویژگی کتاب را **پاسخدهی به پرسش‌هایی می‌دانید که تنها با بررسی تداوم وقایع تاریخی فهم و درک آن مسیر می‌شود؟**

شاید؛ البته این کتاب خیلی جامع‌تر از آن است که بشود بایکی دو فرمول تکلیف آن را روشن کرد. بخش

کتاب‌شناسی مترجم

- سازندگان دنیای کهن، گرترو هارتمن، انتشارات آگاه، ۱۳۸۰
- نظریهٔ زمان، جورج لوکاج، انتشارات قفسه، ۱۳۸۱
- عصر نهایت‌ها، اریک هایسام، انتشارات آگاه، ۱۳۸۱
- بحران در اقتصاد جهانی، زابررت برنر، انتشارات اختران ۱۳۸۱
- کتاب‌های در حال انتشار**
- در دفاع از تاریخ و آگاهی طبقاتی، جورج لوکاج، انتشارات آگاه،
- کتاب‌های در حال ترجمه**
- پولیتسیم، بل تاگارت، انتشارات آشیانه
- دمکراسی در برابر سرمایه داری، آلن میک سینزورود، انتشارات آتیه

دوباره شکوفا شد. همین مثال نشان می‌دهد که حکومت شوروی چه تأثیری در این قرن داشته است. عکس این موضوع هم با فروپاشی شوروی صادق است. سقوط شوروی و به تبع آن اردوگاه کشورهای سوسیالیستی تأثیری زرف بر سراسر جهان گذاشته است. فقط یک‌تاری آمریکا را در ماجرای کوچک وبزرگ بین‌المللی یادآور می‌شوم. همانطور که هایسام می‌گوید مهم‌ترین دستاورد کمونیسم شوروی، همانا حفظ سرمایه‌داری است. نتیجه‌ای سخت عجیب اما به نظر من کاملاً درست. بنابراین جامعیت کتاب هیچ تضادی با این موضوع ندارد که ظهور و سقوط کمونیسم را در این قرن بسیار تعیین‌کننده بدانیم. در آثار دیگر هایسام هم روند مشابهی حکام است. او همواره یک محور اساسی را در نظرمی‌گیرد و سپس با استفاده از آن به بررسی تاریخ آن مغوله با پدیده می‌پردازد. به عنوان مثال موضوع تمام تاریخنگاری‌های مکتوب درباره پیمادهای شکتف (تایف) آمریکا، چگونگی تجلوز اسپانیا به قلمرو سرخپوستان آمریکا و بهره‌کشی و غارت ذخایر طلائی آنهاست… اما هایسام این گونه به مسأله نگاه نمی‌کند. محور مورد بحث را صدور ادویه می‌داند نه طلا یا خشونت استعمارگران. می‌گوید با صدور ادویه به کشورهای دیگر کل تجارت جهانی آن دوران به هم ریخت و با این محور ماجرای استعمار را در قرن شانزدهم و هفدهم توضیح می‌دهد. در مورد قرن بیستم هم همین طوری است. پیروزی کمونیسم جهان را دو قطبی کرد و دو قطبی شدن جهان تأثیر چشمگیری بر تمام برنامه‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی گذاشت به گونه‌ای که جوهر قرن کوتاه بیستم ارامی‌توان در این ظهور و سقوط ملاحظه کرد.

دهم به مقدمه‌ای نیاز دارد. حوصلهٔ اصلی هایسام تاریخ اجتناب‌ناپذیری از حوادث این قرن تأثیر پذیرفته است. اگر ایداتان باشد در کتاب ذکر می‌کند که زمانی که هیتلر به قدرت رسید پسرکی ۱۴ ساله بود. این آدم تمام حوادث این قرن را با گوشت و پوست خود زندگی کرده است. جایی خوانده‌ام که هایسام تقریباً در تمام اتفاقات مهم این قرن حضور داشته است. مثلاً هنگام پیروزی انقلاب کوبا در آن جا بوده. از این منظر نگاه او نگاه آدمی است که سیر حوادث را تعقیب می‌کند تا به نتیجه نهایی اش برسد. از این نقطه نظر در بطن رویدادها جای دارد. اما به هیچ وجه این امر به معنای آن نیست که دیدگاه هایسام به تاریخ روزنامه‌نگارانه است. تاریخ نویسی روزنامه‌نگارانه قلند تحلیل دیاکتیکی است. در روزنامه‌نگاری فاکت به

عمده‌ای از بحث‌های مطرح شده در کتاب به ما (جهان سوم) می‌هارمی می‌دهد. این بخش‌ها در ارتباط با کشورهای مانند ایران که در تب و تاب گذار میان سنت و مدرنیته قرار دارند، بسیار جالب و روشنگر است) برای ما که تقریباً شناخت مان از مدرنیته و پیمادهای آن بر جامعه سنتی ناقص است چنین بحث‌هایی بسیار نمرینش می‌باشد. نکته مهمی که همین جا باید اضافه کنم ویژگی تفکر دمکراتیک هایسام است. واضح است که هایسام در حوزه خود یک غول و یک دایره‌المعارف زنده است. قلمرویی نیست که در آن به تعمق نپرداخته باشد. از انقلاب و سیاست و اقتصاد که بگذریم چیره‌دستی او در تبیین تحول هنر - چه پیشرو - و در انواع حوزه‌های آن نظیر موسیقی، سینما، معماری، ادبیات، شعر، نقاشی، مجسمه‌سازی و غیره تا علوم طبیعی مدرن از قبیل فیزیک هسته‌ای و شیمی مدرن و ژنتیک بی‌گمان شگفت‌انگیز است. با این حال همین آدم هرگز با اطلاعات دانش گسترده خود خواننده را بیامان نمی‌کند. تنها تفسیر خود را بیان می‌کند و راه او را برای نتیجه‌گیری خود

ممكن است وادار به فکر کردن می‌شود. مثل سایر تاریخدانان نیست که خواننده را کنج دیوار اسیر می‌کنند و با داده‌های بسیاری که بر سر و رویش می‌ریزند، مرعوب‌اش می‌سازند.

با توجه به اشاره مختصر آقای دکتر پارسا بر کتاب، آیا فکر نمی‌کنید که باید مقدمه‌ای برای شناسایی بهتر و بیشتر هایسام نوشته می‌شد؟

مطلقاً که برای مقدمه در نظر گرفته بودم پیش از ۵۰۰۴ صفحه بود و به نظر می‌آمد که با توجه به حجم وسیع کتاب و البته مسائل مطرح فر آن خواننده را خسته کند. البته گنجاندن اطلاعاتی ناقص هم کمکی به شناخت او نمی‌کند. بنابراین برای این کتاب راه حل سومی انتخاب کردم که ارائه آن به صورت اثری مستقل است که البته هنوز به چاپ نرسیده است.

عصر نهایت‌ها یا «عصر ناچمه» آغاز با «ویژش» به پایان می‌رسد. آیا این تقسیم‌بندی بیشتر بر اساس سیر تاریخی کمونیسم در قرن بیستم اعمال شده است؟

هایسام پیروزی کمونیسم را در شوروی پدیده‌ای تعیین‌کننده در تاریخ قرن بیستم می‌داند و معتقد است که (پیمادهای آن بر تمام وقایع مهم تاریخ قرن بیستم سرنوشته‌ساز بوده است). مثلاً نظام سرمایه‌داری با بحران اقتصادی تمام‌عیار دهه ۱۹۳۰ به عدم دخالت دولت در اقتصاد استوار بود. در نتیجه، رقابت مطلقاً آزاد و هر چه و مرج در تولیداصل اساسی و راهبر در اقتصاد سرمایه‌داری بود. یازدهم دهه ۱۹۳۰ تمامی جامعه را با رکود اقتصادی پیچیده‌ای روبرو ساخت. اما در همان زمان در نظام برنامه‌ریزی شوروی اثری از این بحران دیده نمی‌شد. پیامد آن این بود که برای اولین بار، جان مینارد کینز اقتصاددان انگلیسی، دخالت دولت در اقتصاد را از طریق برنامه‌ریزی، گرفتن زمام تورم و تأمین اشتغال و اجرای خدمات تأمین اجتماعی مطرح کرد. با استفاده از همین شیوه‌ها و ایجاد دولت‌های رفاه پس از جنگ جهانی دوم، سرمایه‌داری بخصوص در کشورهای اروپای غربی

استد گنجهای استاد وجهه‌های آشنا در عالم موسیقی و ادب وی ۶۰سال سن دارد و نزدیک به ۴۲سال است که در عرصه هنر فعالیت دارد و کارهای پژوهشی و تحقیقی بسیاری را در هنرستان‌ها و دانشگاه‌ها و مراکز هنری انجام داده است. گنجهای ای جمله رودیفانان وردیف‌شسانامی کشور به‌شمار می‌رود و کماینه نوازی وی از استقلال و هویت ویژه‌ای برخوردار است.

فکر می‌کنم با توجه به اینکه شما به طور ذاتی و از

سالی‌های دور به موسیقی علاقمند بوده‌اید قبل از هرگونه سوآلی ابتدا از خودتان و علائق موسیقایی و خانواده‌تان بگویید؟

من در خانواده‌ای متدین و مذهبی پرورش یافتم. مادرم عاشق هنر بود و پدرم آشنا به هنر و مانند مادر علاقمند به هنر و موسیقی بود. مادرم از زمانی که پدرشان فوت شدند به دلیل مشکلات مالی، مسؤولیت نگهداریش برعهده برادر بزرگش شدرویش رضا کدگانشه شد. درویش رضاستاد سه تار بود و اهل فقه، مادرم در همان بدو کودکی اش نزد او علم فقه و علوم قدیمه و در کنارش سه تار را آموخت. سن ۹- ۱۰سالگی بود که درویش رضا به استعداد مادرم در آواز و خواندن (صدایش)ایی برد ولی به دلیل حساسیت و شرعی نبود صدای زن، مادرم بیشتر به‌طور متوری با آواز آشناشد و ساز را آموخت.

پدرم نقاش بود، اگرچه نقاشی را به‌طور آکادمیک نیاموخته بود ولی بهتر از هر نقاشی آکادمیکی قلم به دست می‌گرفت و هر موضوع و چیزی را طراحی می‌کرد. از این طریق من هنر و موسیقی را از همان اوایل کودکی در دامن مادرم و در سایه پدرم آموختم.
به گفته مادرم مردم روزی که متولد شدم، وقتی که مادرم اذان را در گوشم زرمه کرد، یک آواز دشمنی از قعر برآیم خواندم.

از چه زمانی موسیقی را به‌طور کلاسیک آموختید؟ از ۷-۸سالگی نزد استادای تربیتی و بعدها نزد استاد تچویدنی و استاد جهان‌پناه.

موسیقی مانع یادگیری درس و مدرسه نمی‌شد؟
به هیچ وجه، بلکه نشاطی در من ایجاد می‌کرد که این نشاط انگیزه بیشتری برای مطالعه و خواندن را باعث می‌شد. درس ۱۳سالگی ردیف موسیقی ایرانی را یاد گرفتم و حتی وقتی به دانشکده موسیقی وارد شدم، برخی از استادان می‌گفتند که چه خوب به آواهای موسیقی مسلط هستی.
در آن زمان شما به تکبک می‌رفتید؟

بله. مادرم از همان دوران بچگی، وقتی ۵ساله

دانش آموز سال های دور

مریم جباری

معاون شدم ، در مدرسه ای که فلک شده بودم

گفت وگو با داود گنجه ای – ردیفدان

بودم، من را نزدیک روحانی به نام مرحوم قوامی در مسجدی که در دولت‌آباد شهری بود، می‌پرند. آن روحانی علم جامع المقدمات (صرف و نحو)را به زبان ساده و روان به ما می‌داد به گونه‌ای که وقتی بزرگ‌تر شدم دیدم که واقعاصرف و نحو را بخوبی آموخته‌ام.

از دوران دبستان بگویید؟

در دولت‌آباد مدرسه‌ای به نام داریوش بود و من به آنجا می‌رفتم و دوران دبستانم را در آنجا گذراندم.

در مدرسه‌تان کنایه‌اتمی وجود داشت؟

(می‌خندد)مادر آن زمان با قهر کتاب و کتابخانه رویه‌رو بودیم.

پس چگونه کتاب‌هایتان را تهیه می‌کردید؟

پدرم بر اینها کتاب می‌خواند. پدرم می‌آید وقتی نوجوان بودم کتاب‌های بخصوصی مثل منطق‌الطییر عطار و داستان‌های هزار و یک شب را با زبانی بسیار روان و ساده بر اینام می‌خواند. از زمانی که پدرم می‌آید بیشتر بر اینم کتاب می‌خواندند و من هم باحوصله ذوق بسیاری گوش می‌دادم.

در دوران دانش‌آموزی اتان اوقات فراغتتان را چگونه می‌گذرانید؟

(می‌خندد) شیفتن!! من واقعاً بچه شلوغی بودم و این شیفتن هنرزم هم با وجودی که ۶۰سال از سنم می‌گذرد، در من هست. پدرم می‌آید وقتی که به مدرسه می‌رفتم به خاطر شیفتن‌هایم من را مبصر کلاس می‌کردند تا تکرم جای دیگری متمرکز شود و سر به سر بچه‌ها نگذارم. همیشه پدرم می‌گفت که داود، روحش بیشتر از قالب و جسمش است و نمی‌تواند خودش را نگه دارد. من دویلی داشتم که یکی از آنها پهلوان بود و در

● گنجه ای:

در دوران

دانش‌آموزی

عاشق درس

و کتاب بودم

ولی همیشه شیطان بودم

و به خاطر همین شیفتنم

همیشه کتک می‌خوردم و حتی

فلک هم شدم

زورخانه فعالیت می‌کرد و من با او به تقالی‌هایی که در قهوه‌خانه‌های شهر ری بود می‌رفتم و در آنجا با آنکار نقاشان قهوه‌خانه‌ای آشنا شدم. از همان دوران بچگی به تعزیه هم علاقه داشتم. پدرم می‌آید وقتی تعزیه خوان‌ها نسخه خطی به دست می‌گرفتند و می‌خواندند، من اگرچه سواد خواندن نداشتم ولی چون بار ردیف‌های موسیقی تاحلودی آشنا بودم، با اشتیاق فراوانی به آنها گوش می‌دادم

و حتی در مورد گوشه‌ها با مادرم صحبت می‌کردم. چه زمان‌هایی کتاب می‌خواندید؟

اول ورزش می‌کردم و بعد کتاب می‌خواندم. هنرزم در این سن ۱۰سال صیبح‌هایک تادوساعت به اتفاق همسرم پیاده‌روی می‌کنم. بیشتر به چه کتاب‌هایی علاقمند بودید؟ شاهنامه و مولانا سعدی.

چرا؟

شاید به خاطر اینکه پدرم از همان اوایل کودکی شاهنامه و مولانا سعدی بر اینم می‌خواند و من به مروره به شعر و شاعران علاقمند شدم. از سعدی به خاطر پند و دلدرز هایش خوشم می‌آمد. علاوه بر

کتاب‌های شعر، به کتاب‌های جلال‌آل احمد (حنسی در مفاات و کتاب‌های استاد مطهری علاقه داشتم. این نکته را هم یادآور شوم که علاوه بر مطالعه و موسیقی به تئاتر و نمایش هم علاقمند بودم. وقتی بچه بودم با پرادرم که الان در رشته موسیقی تحصیل کرده است، به جامعه بازدید نزد استاد اسماعیل مهرتاش می‌رفتم و من واقعاً از کارهای گروه تحت سرپرستی ایشان لذت می‌بردم.

از دوران دبیرستانتان بگویید.

(می‌خندد)باز هم بیشترم را به یاد دارم. در دوره دبیرستان مهربی به نام خانم شمشرنگر بود که هر وقت که من او را اذیت می‌کردم و شیفتنم می‌کردم، او برای آرام کردن من، به من می‌گفت: یکی از آوازهای شگفتن را بر اینم بخوان و من از آواهایی که در آن زمان در خیمه شببازی می‌دیدم بر اینم می‌آرایش می‌خواندم و الان هم در خلوت برای نوه‌هایم می‌خوانم.

بیشتر به چه دروسی علاقه داشتید؟
به ادبیات علاقه داشتم. بیشتر دوست داشتم داستان‌های عشقی مثلآواز دواج بین دو نفر را بخوانم. **چرا موضوعات عشقی را می‌خواندید؟**

چون عشق را این پند و مادرم دیده بودم و از خواندن کتاب‌های عشقی لذت می‌بردم.

علاوه بر خواندن کتاب به محفل‌های شاعران و نوازندگان هم می‌رفتید؟

بله. فکر می‌کنم بعضی از مسائل را باید به‌طور مستقیم مشاهده و لمس کرد، مثل موسیقی یاد می‌آید یا یکی از دوستانم (فرحون ناصر فرهنگ‌فر) که شاعر و نویسنده و نوازنده ضرب بود (لته در آن زمان ۱۳ساله بودم) به منزل یکی از بزرگان موسیقی می‌رفتم و نا آنجا می‌رفتم که در حد حوصله ما بود به موسیقی و درس‌هایی گوش می‌دادم ولی وقتی حوصله‌مان سر می‌رفت شلوغ می‌کردیم. من در دوران دانش‌آموزی‌ام عاشق درس و کتاب بودم ولی همیشه شیطان بودم و به خاطر همین بیشترم همیشه کتک می‌خوردم و حتی فلک هم شدم.

با توجه به تجربیاتتان، در عرصه‌های مختلف هنری و موسیقی، در عرصه تربیتی و آموزشی هم تجربیاتی دارید؟

بله! من معاون رئیس امور تربیتی بودم و مدت‌ها در عرصه آموزشی و پرورش فعالیت داشتم. حتی در دبیرستانی که در آنجا فلک شدم، در همان مدرسه معاون شدم.

وقتی که مسؤولیتی در دبیرستان عهده‌دار شدید برخوردتان با بچه‌های شلوغ چگونه بود؟

(می‌خندد) خوب، از تجربیات معلمان در آن زمان استفاده می‌کردم.

یعنی چکار می‌کردید؟
بچه‌های شلوغ را مبصر می‌کردم تا بچه‌های دیگر را عاصی نکنند.

چه احساسی نسبت به بچه‌های شیطان و شلوغ داشتید؟
مکلی می‌کند و می‌گوید: احساس ترحم!! اکثر می‌کنم در وجودشان چیزی بود که باعث شیفتن می‌شد...

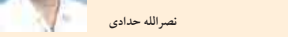
در دوران دانش‌آموزی و نوجوانی اتان چه چیزی را آموخته‌اید؟

صداقت و عشق و توکل به خدا. حتی در طی دورانی که در مدرسه مشغول به فعالیت بودم یا وقتی دروس موسیقی را تدریس می‌کردم، همیشه به شاگردانم توصیه می‌کردم که صداقت، محبت و عشق و توکل به خدا را در رأس تمام کارهایشان قرار دهند. در آن زمان هم دوست داشتم روزی هنرمند و موسیقیدان شوید؟

بله. ولی در کنارش عاشق حرفه بچه‌های بودم. با وجود اینکه در حال حاضر تحصیلات موسیقی دارم، اطلاعات گسترده‌ای هم در زمینه‌های پزشکی و درمان دارم.

راسته کتابفروش‌ها

یک سوزن به خود

نصرالله حدادی

انتخاب عضویت در اتحادیه‌ی ناشران و کتابفروش‌ان، موجب حضور در مراسم انتخابات تعاونی شد. وقتی به سالن برگزاری وارد شدم اعضا، گوش تا گوش «نسنهه بودند. جان بود و لاجرم به قسمت جلو و سمت تریون رفتم. جایی پیدا شد و نشستیم. تمامی اعضای شرکت کننده، آشنا و یار و دوست بودند. پیش از دو ساعت طول کشید تا گزارش تمام شد. به هنگام رأی گیری اندکی جا به جایی رخ داد و پس از رأی گیری دوستی که مدت‌ها یکدیگر را نرفته بودند، در آغو ش هم فرو رفتند.

در میان دوستان قدیمی، یک چشمه ابرششگر، به گرمی به استقبال آمد. آن نگاه دوست داشتنی، از آن «حاج محسن بخشی» پیر دیر نشر و بانای انتشارات آگاه بود.

مادها بود که افتخار دبیرشان را ندانستیم. کله دیدم پدر و اظهار لطف پیرامون «راسته کتابفروش‌ها» و بالاخره کله از آنچه که در شماره ۶۵ صفحه ۲۰ به نقل از فرزندانش امیران بخشی آمده بود گفتیم. من هم تعجب کردم. ایشان توضیحاتی دادند، قرار شد اصل ماجرا از زبان امیران بشنوم.

پوز و پیشینه ۲۷ تیرماه به دیدار مهرا ن در انتشارات آگاه رفتم. همچون پدر، عزیز و دوست داشتی. لب به گلایه کشود و گفت: «من هرگز آنچه را که خیرنگار «کتاب هفته» نوشته، نگفتم. ام در انتشارات آگاه تقسیم کار وجود دارد. ما مسؤول توزیع و فروش کتاب هستیم و کتاب‌های آگاه، دیدار، آگه و دوران، محل و مآرا در این مکان دارند و از آنچه که توزیع و فروش کتاب‌های بسیاری از دوستان را به عهده داریم، دیگر وقتی باقی نمی‌ماند تا به دیگر کارها برسیم. هر کسی وظیفه دارد که در حیطه کاری خود، عملکرد خوبی داشته باشد. ارائه آمار و اطلاعات در آگاه، به عهده آقای «حسین خانی» است و من به خیرنگار «کتاب هفته» گفتم باید به ایشان مراجعه کند و متأسفانه این گفت و شنید به این صورت به چاپ رسید و این مرتبه که بود که وقتی خیرنگار «کتاب هفته» مراجعه کرد و گفت: از کتاب هفته آمده‌ام، گفتم: فرمایش شما چیست؟ و وقتی گفت که قصد مساحبه دارد، ایشان را با توجه به نوع کارشان» به آقای حسین خانی ارجاع دادم و که «قلب واقعیت» بود و من اصلاً آن را اظهار نداشتم و بعد از آنکه آورد نوشته درمدید پاسخی خوب برآمده که دوستان مانع شدند.

«مهران بخشی» از پایان اظهاراتش مطمئن را که قصد داشت ارسال کند و متن گفت و شنید را در اختیارم نهاد تا انعکاس یابد. و اما متن نامه و گفت و گو:

شورای محترم سردبیری کتاب هفته

درباره مطبعی که به عنوان گفت وگو باید به صفحه ۲۵ شماره ۶۵ آن نشریه چاپ شده، موضوع به آن شکل که تنظیم و نقل شده نبوده حقیر موسوبتیه که در تنظیم این گفت وگویی کوتاه به کار رفتم، از نظر حقیر شگفت‌انگیز است و آن را تکذیب می‌کنم. ای کاش این همکار شما که حتی نام شریفشان را نمی‌دانم، شرافت کار خبرنگاری را محفوظ می‌دانت. تقاضای من این مطلب را در اولین شماره نشریه درج فرمایید.

با احترام، مهرا ن بخشی

خیرنگار کتاب هفته ابتدا به یکی از کارمندان فروشگاه به نام آقای رضا قاسمی مراجعه کردند. آقای قاسمی همراه ایشان به نزدیک صندوق که من پشت آن نشسته بودم آمدند و گفتند، ایشان از طرف نشریه کتاب هفته آمده‌اند و می‌خواهند سوآلاتی در مورد این نشریه پرسند. من جواب دادم، من مایل نیستم در این مورد صحبت کنم. اگر کسی خواهد شماره تلفن و آدرس مدیر مسؤول انتشارات را به شما بدهم، با ایشان تماس بگیرید. خیرنگار، با مدیر مسؤول کاری ندارم می‌خواهم از شما سوآلاتی بکنم.

من، من مایل نیستم جواب بدهم. خیرنگار از کسانی که در فروشگاه هستند از کسی چه سوآل کند؟ من اینها نمی‌تواند جوابگو ی شما باشم. هر سوآلی دارید با مدیر مسؤول انتشارات تماس بگیرید.

خیرنگار، شما با کتاب هفته مشکلی دارید؟

من، نه، مشکلی ندارم.

خیرنگار، مدیر فروشگاه شما هستی؟

من بله.

خیرنگار، اسم شما؟

من، مهرا ن بخشی.

در پایان «مهرا ن» اصرار داشت، حالا که مسأله که وجود آمده، موضوعیت ندارد، از طرح آن خودداری شود. به او گفتم: تمامی عزیزان و بزرگواران «کتاب هفته» چهیره شناخته شده و فرهیخته‌ای دارند و انتقاد و یک سوزن زدن به خود، گاهی لازم است و باید پیامویریم که که گاه که می‌تواند باعث هشاری شده و از اشتباهات کوچک ما را باز دارد.

و حالا بر ماست که پیش از پیش امانت‌دار گفته گفتم دیگران باشیم و حتی اگر امری را حق می‌دانیم، اگر صلاح بود و ضروری را متوجه جمعی نمی‌کرد، به زبان آوریم. «چیز حق نباید گفت، هر حق نشاید گفت.» حفظ حرمت افراد. که در نشریه و زین کتاب هفته بخوبی رعایت می‌شود. پیش از پیش باید بر م فرض و واجب باشد و خدای ناکرده با سهو قلم اسباب آزرذگی خاطری را فراهم نیاوریم.

تجارب مستقیم

کیمیا امیری

گفت و گو با رضا قفصری
کتابفروش نشرقصه

دو سال خاطره

در یکی - دو سال گذشته و در راسته کتابفروشی‌های خیابان انقلاب پاساژ بزرگی باز شده است که عمده مغازه‌های آن به کتابفروشی اختصاص یافته است. نشر قصه با مدیریت بابک بختی نیز در این مجموعه یک کتابفروشی اختیار کرده و سهمی متناسب در عرضه و فروش کتاب ایفا می‌کند. با رضا قفصری کتابفروش نشر قصه گفت‌وگویی کرده‌ایم که می‌خوانید.

مساحت کتابفروشی آنان چند متر است؟
۱۸ متر.
در این مساحت چند عنوان کتاب چا می‌گیرد؟
۳۰۰۰ الی ۴۰۰۰ عنوان.
چه کتاب‌هایی در کتابفروشی عرضه می‌کنید؟
ادبیات، فلسفه و...
کتابفروشی شما چند سال قبل تأسیس شده است؟
۳سال.
مدت ۳ سالی که کتابفروشی تأسیس شده، مشتری ثابت هم پیدا کردید؟
بله، ۷۰درصد مشتریان ثابت و اغلب از قشر دانشجوی هستند.

بیشتر از چه نوع کتاب‌هایی استقبال می‌شود؟
فلسفه، رمان و به طور کلی ادبیات.
کتاب‌های پشت و پوینر را هر چند وقت یک بار تعویض می‌کنید؟
هفته‌ای یک بار.

کتاب‌های پشت و پوینر در میزان فروششان تأثیر دارد؟
حتماً، چون مشتری قبل از ورود به کتابفروشی ابتدا به کتاب‌های پشت و پوینر توجه می‌کند و بعد تصمیم می‌گیرد که کتاب بخرد یا نه.

به مشتریان تعریف می‌دهید؟
حداکثر ۱۰درصد.

از نظر اقتصادی حرفه‌تان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
در حد متوسط ولی به جز مسأله اقتصادی در کل حرفه خوبی است.

از مکان کتابفروشی آنان راضی هستید؟
چرا؟

چون کتابفروشی ما در پاساژ واقع شده، مشتریان کتابفروشی‌های دیگر که بیرون از پاساژ هستند بیشتر از ما است. کتابفروشی‌های راسته انقلاب از نظر فروش با هم رقابت دارند و تعداد کتابفروشی‌ها زیاد است. فکر کنم کتابفروشی‌هایی که در کریمخان واقع شده‌اند فروش بیشتری دارند. میزان فروش کتاب چگونه است؟

بد نیست، متناسباً مردم از کتاب زیاد استقبال نمی‌کنند و بیشتر دانشجویان برای تهیه کتاب به کتابفروشی مراجعه می‌کنند.

خودتان اهل مطالعه هستید؟

بله، من رمان و شعر زیاد می‌خوانم.
در مورد کتاب‌هایی که ارائه می‌کنید چقدر آگاهی دارید؟

معمولاً سعی می‌کنیم کتاب‌های تازه را مطالعه کنیم تا بتوانیم اطلاعات لازم را در خصوص موضوع کتاب به مشتری بدهیم.
فرفروش‌ترین کتاب‌هایتان را نام ببرید
دنیایچه‌ای بر نظریه نه‌محافظ ایران، دکتر جواد طباطبایی، نشر نگاه معاصر، مرگ در آند، ماریو بارگاس یوسا، انتشارات آگاه، داستان‌های کوتاه آمریکای لاتین، ترجمه عبدالله کوثری، نشر نی؛ اسفار کاتبان، ایوثراب خسروی، نشر قصه.

چند سال است که در کتابفروشی کار می‌کنید؟
۲سال.

طی این مدت که در کتابفروشی مشغول به کار هستید خاطره خاصی دارید؟

این ۲سال خاطره است و دوران شیرینی بود.

شش ماه از آغاز به کار نشر آفتاب توسعه می‌گذرد. رضا غلامی مدیر مسؤو ل انتشارات می‌گوید: بهترین هدف ما در این دفتر حمایت و زمینه‌سازی برای نوآوری و بهره‌برداری در عرصه مطالعات علوم انسانی است و سعی مداومی نیز در ارتقای سطح دانش و توسعه پژوهش در کشور داریم.

برای رسیدن به این هدف چه می‌خواهید بکنید؟ تلاش داریم با انتخاب موضوعات بدیع و بدون پیشینه و همچنین به کارگیری روش‌های کارآمد و از همه مهمتر دعوت از صاحب‌نظران برجسته و توانا مجموعه کتاب‌هایی با این ویژگی‌ها منتشر کنیم.
در این صورت نیازها و انتظارات مخاطبان خود را باید به نحو احسن شناسایی کنید. چقدر در این شناخت پیش رفته‌اید؟ تشخیص نیازها و انتظارات مخاطبان ما که عمدتاً به دو دسته نخچگان و جوانان تقسیم می‌شوند و همچنین تحولات فکری ایران و جهان بهترین نقش را در طراحی و اجرای برنامه‌های ما دارد. ما فعلاً در شش محور موضوعی شامل فلسفه، عرفان، دین‌پژوهی، علوم سیاسی، علوم اجتماعی و ادبیات، کتاب‌منتشر می‌کنیم. مشورت‌ها ما نیز دو دسته‌اند. اول کارهای آماده مؤلفان که پیشنهاد می‌شوند و دوم کتاب‌هایی که خودمان مایلم چاپ کنیم و هنوز روی آنها کار نشده که این هر دو پس از تشکیل جلسات تخصصی مورد بررسی قرار می‌گیرند. سعی ما در زمینه‌سازی برای دعوت از محققان، مترجمان و مؤلفان است.

قطعا همه ناشرانی که امروز میحث علوم انسانی، فلسفه، نظریه‌پردازی و دین را دستمایه کار خود قرار داده‌اند، ادعای مشابه شما دارند و البته جای بسی خوشحالی است که تعداد این ناشران رو به افزایش گذاشته است اما باید دید اولاً ، آیا اینها در برآورد نمودن انتظارات مخاطبان موفق بوده‌اند و دوماً، آیا عرصه رقابت در میان این ناشران جدی گرفته می‌شود؟

انفاقاً تعداد ناشرانی که در حوزه تخصصی ما کار می‌کنند بسیار کم است و هر اندازه که مراکزتری مثل مرکز مارا اندازی شود، ما توجه به نیازهای جامعه باز هم کم است. لذا فکر می‌کنم ما فاصله زیادی با هدف خودمان داریم. متناسباً همان‌ان رقابت جدی هم در حوزه ما نیست چون تعداد ناشران این جدی در این حوزه بسیار اندک است و معمولاً فاصله ناشران از حیث برنامه‌کاری با یکدیگر زیاد است.

البته ما برای حل این معضل باید یک مشکل اساسی را در کشور حل کنیم و آن عبارت از ایجاد فرهنگ کتابخوانی است چه در میان نخچگان و چه مردم. متناسباً همان‌الآن کتابخوانی در کشور ما قوی‌تر بوده و ما چاره‌ای جز حل این مشکل زیانبار نداریم و اتفاقاً یکی از دلایلی که ناشران کمتر میادرت به انتشار کتاب می‌کنند، همین بیم از بحران‌های مالی است. البته ما نیز دفعه‌های اقتصادی مثل دیگران داریم اما اولویت اول برای ما رف نیازهای اقتصادی نیست با این وجود طبیعی‌ست که ما نیز در فرآیند نشر کتاب مقضضیات عرضه و تقاضا را در نظر داشته باشیم تا بتوانیم به حیات خود ادامه دهیم.

این اولویت دوم بودن وجه اقتصادی برای شما، به معنی وابستگی شما با دریافت کمک از جاهی و سازمانی است؟ خیر. ما کاملاً خصوصی هستیم و این دفتر را هم با امکانات ناچیزی که خودم من به اتفاق برخی دوستان فراهم کردیم، راه‌اندازی شد. به هیچ عنوان به هیچ مؤسسه دولتی و غیر دولتی وابستگی نداریم. البته محتاج حمایت‌های دولت بویژه حمایت‌هایی که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از ناشران می‌نماید، هستیم و البته که به سختی کار را پیش می‌بریم اما از آنجا که نیازهای مخاطب را اصل می‌دانیم سعی می‌کنیم کتاب‌هایی را منتشر کنیم که از فروش آنها مطمئن باشیم و طبیعی است که به دنبال کتاب‌هایی که مخاطب از آنها استقبال نمی‌کند، نتوانیم رفت. البته تمایل ما این است که در زمینه‌های بنیادی کار کنیم اما برای ما مثل خیلی از ناشران دیگر فعلاً این امکان

نیادهای نشر

زهرا حاج محمدی

رضا غلامی مدیر مسؤو ل انتشارات آفتاب توسعه

اول مشکل کتابخوانی را حل کنیم

وجود ندارد.

پس آن خلایت و نوآوری در زمینه انتشار کتاب چه می‌شود؟

این هدف را در سطح توان خود برآورده می‌کنیم. قطعاً ما این مرکز را به دلیل فعالیت اقتصادی ایجاد نکردیم. سرمایه‌گذاری و کسب درآمد قطاراً خوبی برای انتشار کتاب نیست لذا آنها که در زمینه نشر کار می‌کنند قطعاً انگیزه فرهنگی پر رنگ‌تری دارند. اگر چه متناسباً عمده ناشران کتاب ما عمدتاً به انگیزه اقتصادی است. حمایت‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هم به دلیل عمومی بودن و عدم امتیاز خاص دادن به ناشران جدی، به رشد این دسته از ناشران کمک زیادی می‌کند.

اما باید بتوان در کل حمایت از تولید این کتاب‌ها را نسبت به برخی دیگر جدی‌تر تلقی کرد. کمک برخی ارگان‌ها در انتشار برخی از کتاب‌ها بویژه مباحث علوم دینی، خرید کتاب برای مؤسسات و مراکز دولتی به میزان قابل توجه و...

با هماه کردن ناشران دولتی، تعداد ناشران خصوصی که در موضوعات تخصصی کار می‌کنند کمتر از ده ناشر

● رضا غلامی: تمایل ما این است که در زمینه‌های بنیادی کار کنیم اما مثل خیلی از ناشران دیگر فعلاً این امکان برای ما وجود ندارد

است. البته طبیعی است برخی دستگاههای دولتی که از منابع مالی خوبی هم برخوردار هستند برای ارتقای سطح فکری پرسنل خود اقدام به خرید کتاب‌های مفید از ناشران نمایند و این خریده‌ها، حمایت خوبی برای ناشران است اما این قبیل خریدهای کلان معمولاً دوره‌ای است و در دراز مدت نتوانسته مشکل این ناشران را حل کند. ضمن آنکه طبیعی است که وقتی ناشری دست به تولید کتاب زد، از طرق مختلف به بازاریابی آن می‌اندیشد.

مشکل در این حوزه از اینجا آغاز می‌شود که به تدریج به تکرار و شباهت مطالب با یکدیگر برمی‌خوریم، از نظریه‌های جدید خبری نیست و هنوز در میدان مقایسه با دیگر تمدن‌ها و نظریات خارجی گام بر نمی‌داریم.

واقعیت این است که همواره یک می‌میلی نسبت به پژوهش و پژوهشگر در کشور ما سابقه داشته است، هیچ گاه بهای لازم را به پژوهش ن داده ایم. پژوهشگران ما اغلب پرشمه‌اند و کار پژوهش به دلیل عدم صرفه اقتصادی در اولویت چندم کار آنهاست. برای همین میزان پژوهش‌های واقعی که ما در حوزه علوم انسانی انجام داده ایم بسیار کم است. پس همین است که بسیاری مطالب ما بر پایه پژوهش نگاشته نمی‌شوند بلکه گردآوری و برگردان مطالب گذشته است. حتی بهای لازم به امر ترجمه در کشور ما داده نشده است. ما می‌توانیم کتاب‌های خوبی ترجمه کنیم که به توسعه عمیق دانش در کشور منجر شود پس لزوماً قبول داریم که بسیاری از کتاب‌های این حوزه جوانگویی نیازهای زمان ما

نیست.

آیا شما برای اسیر نشدن در این گرداب، چاره‌ای اندیشیده‌اید؟

ما چه بخواهیم یا نه به طور طبیعی گرفتار برخی از این مشکلات هستیم اما سعی ما آن هم در دعوت از محققان و صاحب‌نظران پژوهشگر انجام می‌دهیم. سیاست ما عدم انتشار کتاب‌هایی در حد علمی نازل است حتی اگر ما با مشکلات عدیده‌ای مواجه‌کنند.

کتاب کوثری سروده تا یکی از این دست آثار پژوهشی باشد؟

این کتاب یک نوآوری در حوزه کتاب‌های دینی به شمار می‌آید. این کتاب در دو جلد بر داشت‌هایی از قرآن کریم را توسط دکتر عبدالرحیم گواهی را برای استفاده عام بویژه جوانان در خود گنجانده است. بزرگی منحصر به فرید این کتاب نگارش عرفانی مؤلف به آیت قرآنی است. مؤلف با استفاده از مثنوی مولانا دست به تشریح آیات قرآنی زده و این نخستین تفسیر قرآن با موضوع عرفانی است. شاید کوثر به یک دایره المعارف کوچک شبیه باشد که امکان آشنایی اجمالی خواننده را با اسلام فراهم می‌کند البته تاکنون بسیاری از خوانندگان غیر مسلمان که به زبان فارسی آشنا هستند از این کتاب استقبال کرده‌اند.

مؤلف چه مدت صرف تفسیر کتاب اخیر کرده است؟
این کتاب محصول ۳۰سال تلاش مؤلف است که نهایتاً در دو سال گردآوری شده است. از دکتر گواهی کتاب‌های زیادی امروز در دست است. ایشان هم تا کتون دبیر کل اکر (سازمان همکاری‌های جهانی) از شاگردان برجسته استاد جعفری‌الد. ایشان پیش از ۳۰کتاب در زمینه دین‌پژوهی منتشر کرده‌اند.

از تجربه خودتان در زمینه پژوهش بگویید؟
بیشتر در زمینه مقاله کار کرده‌ام حدود ۴۰مقاله نوشته‌ام. کتابی هم در خصوص زندگانی امیرالمؤمنین داشته‌ام.

در حوزه نشر؟

از سال ۷۶ تا به صورت حرفه‌ای مدیریت یکی از مراکز انتشاراتی را داشته‌ام که به مدت حدود چهار سال به دلیل مسئله کاری کنار کشیدم تا من انجام با همکاری دوستان دانشگاهی انتشارات آفتاب توسعه را راه‌اندازی کردیم. چه چندان‌پیش برای نشر خود مصور هستید؟
آینده روشن، اگر این گونه نبود خودم را به سختی نمی‌لداختم. برای کسانی که وارد عرصه نشر می‌شوند انگیزه اقتصادی نمی‌تواند خیلی مهم باشد چراکه این زحمت در زمینه‌های دیگر بهتر و بیشتر پاسخ می‌دهد. اما من از استقبالی که تاکنون از آثارمان شده خوش بین هستم و متقدم اگر محتوای کتاب‌ها خوب و لایال تأمل باشد، مسئله جدی چندانلی بر سر راه نشر نتوانیم داشت.

کارنامه نشر آفتاب توسعه

آب طربناک (تحلیل موضوعی دیوان حافظ)، دکتر یحیی زبیری، چاپ اول، ۱۳۸۱، قطع وزیری، گالینگور، ۶۲۰ صفحه، ۵۵۰۰ تومان.

خدا و دین در جهان سامبدرن، دیوید ری گرین، ترجمه: حمیدرضا آیت‌اللهی، چاپ اول، ۱۳۸۱، قطع رقعی، شومیز، ۳۱۵ صفحه، ۶۲۰ تومان.

برده بندار (تحلیلی از فغلت در پروتو خطبه ۱۷۴ نهج البلاغه)، دکتر احسان فرامرزی قراقرمکی چاپ اول، ۱۳۸۱، قطع رقعی، شومیز، ۲۶۰ صفحه، ۱۷۵۰ تومان.
خودمکاو و فرهنگ، دکتر سید یحیی زبیری، چاپ اول، زمستان ۱۳۸۰، قطع رقعی، شومیز، ۲۹۰ صفحه، ۱۷۰۰ تومان.

از این خانه به آن خانه، دکتر یحیی زبیری، چاپ اول، زمستان ۱۳۸۰، قطع رقعی، شومیز، ۹۶ صفحه، ۵۸۰ تومان.

پایان شب سخن سراپی زندگنی، آثار و اندیشه‌های استاد جلال‌الدین همایی، دکتر عبدالله نصری، چاپ اول، ۱۳۸۱، قطع رقعی، شومیز، ۲۹۲ صفحه، ۳۶۰ تومان.

کوثر (برداشت‌هایی از قرآن کریم)، (دو جلد)، دکتر عبدالرحیم گواهی، چاپ اول، ۱۳۸۱، قطع رقعی (شومیز و گالینگور)، ۹۴۰ صفحه، دوره، ۱۱۴۰۰ تومان.

نهیضت و نگاه

عباس جهانگیریان متولد سال ۱۳۳۳ فوق لیسانس ادبیات نمایشی و مدرس تئاتر و سینماست. وی از اعضای هیأت مدیره انجمن نویسندگان کودک و نوجوان و کانون نمایشنامه‌نویسان ایران است و تا کنون پنج عنوان کتاب برای کودکان و نوجوانان چاپ کرده و چهار عنوان کتاب زیر چاپ دارد. باوی دربارهٔ وضعیت کلی ادبیات کودک و نوجوان ایران به گفت‌وگو نشستیم:

مشکلات اساسی ادبیات کودک و نوجوان امروز را در چه می‌بینید؟

مقایسه با زبان انگلیسی و سایر زبان‌ها، محدود بودن مخاطب کمتری دارد. شمارگان کتاب‌هایمان است و شمارگان پایین کتاب‌های کودکان و نوجوانان سبب می‌شود که کتاب‌براحتی به‌دست مخاطب نرسد.اما مسألهٔ اساسی دیگر این است که در آموزش و پرورش هیچ برنامه و فعالیت‌برای گسترش کتابخوانی وجود ندارد. اگر به کتابخانه‌های مدارس بروید، با کتابخانه‌های خالی روبه‌رومی‌شوید که جلسات کتابخوانی ندارند و معلمان نیز حتی ساعتی را به معرفی کتاب اختصاص نمی‌دهند.از طرفی صدا و سیما با وجود اینکه رسانه تأثیرگذاری است، برای کتاب و کتابخوانی برنامه ویژه‌ای ندارد. ختایزاده‌ها هم وقتی می‌خواهند صرفه‌جویی کنند، اولین قربانی این صرفه‌جویی فرهنگ است،

عباس جهانگیریان

عباس جهانگیریان – نویسنده کودکان و نوجوانان: باید نهضت کتابخوانی راه بیفتد

یعنی تئاتر و سینما نمی‌روند، کتاب نمی‌خرند و… اگر بچه کتابخوان رایا بچه‌ای که حتی یک کتاب هم نخورده مقایسه کنیم، متوجه خواهیم شد که کودک کتابخوان، شعور، توانایی و سواد بیشتری دارد و چون از دانش بالای برخوردار است، دیکته‌ها و انشاهای خوبی می‌نویسد. اما در مجموع وضعیت ادبیات کودک و نوجوانمان بسیار ناایس‌امان است.

پیشنهادات شما برای حل این مشکلات چیست؟
به نظر من باید سه عامل نویسنده، جامعه به معنای سیاستمداران فرهنگی و مخاطب را در نظر گرفت و برای این سه عامل فعالیت کرد. به این صورت که اولاً نویسنده باید تأمین باشد، یعنی دغدغه فکری دیگری جز نوشتن نداشته باشد. اغلب نویسندگان مادران‌داره‌ها، مادرک‌ها و… کار می‌کنند و اگر فرصتی بیدار کندن یک قصه هم برای

فرارخوان

طرح تدوین سررسید دانش آموزی

طرح سررسید دانش آموزی سال تحصیلی ۸۱۸۲ برای مخاطبان گروه سنی «ج و ده» و «ده» بر اساس اولویت‌ها و برخی نیازهای روزانه دانش آموزان توسط حسین نووزی و با همکاری آرزو لورای و سید مرتضی مرعضایی تهیه خواهد شد.

در این تقویم علاوه بر روز شمار تاریخ شمسی، قمری و میلادی، ۳۶۵تن از نویسندگان، شاعران، مترجمان، تصویرگران و اهالی مطبوعات کودک و نوجوان که در دهه اخیر بیشترین فعالیت‌ها را در شایعه تخصصی خود داشته‌اند انتخاب شده و سپس بیوگرافی کامل این افراد به همراه عکس و فهرست آثار مهمشان در روز تولد هر فرد درج خواهد شد. همچنین در هر هفته از این تقویم ادعیه و احادیث متناسب با وقایع هفته و روز انتشار اولین شماره هر یک از مطبوعات کودک و نوجوان و تاریخ‌چیزه و روند کار آن نشریه خواهد آمد.

از دیگر ویژگی‌های این تقویم جدول هفتگی برنامه درسی، دفترچه تلفن‌های مورد نیاز، شامل شماره تماس و نشانی نشریات کودک و نوجوان، ناشران ویژه کودک و نوجوان و… می‌باشد.

بانک کشورهای

مشترک المنافع کتاب‌های

رایگان به مدارس اهدا می‌کند

«بل گرت» مدیر شعبه سنت الیزابت (اتحادیه اروپا) یکی از شعبه‌های بانک کشورهای مشترک المنافع، گفت: «مطالعه نقش بزرگی در زندگی بچه‌ها بازی می‌کند. به این منظور ما کتاب‌هایی را به صورت رایگان برای مدارس اختصاص خواهیم داد.»

به نوشته روزنامه گاردین، بل گرت افزود: «آموزش برای نوجوانان بسیار اهمیت دارد و در این بین مطالعه کتاب‌ها بهترین روش برای آموزش است.»

وی افزود: «ما باید سعی کنیم مهارت‌های مطالعه و درک مطالب را در بچه‌ها تقویت کنیم.»

به گزارش ایسنا بانک کشورهای مشترک المنافع سعی دارد بارزانه کتاب‌های رایگان و قابل‌هزینه فوق برنامه تحصیلی کودکان نقش بزرگی در هفته ملی جوانان ایفا کند.

بچه‌ها می‌نویسند. نویسندگان کودک و نوجوان عمدتاً مخاطب خود را نمی‌شناسند و به همین دلیل است که داستان‌های خارجی با استقبال بیشتری روبه‌رو می‌شوند. سیاست‌گذاری مثل صدا و سیما، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان چون تأثیر زیادی روی سلیقه مخاطب دارند می‌توانند با ارائه برنامه‌های منسجم، مشکلات اساسی ادبیات کودک و نوجوان را حل کنند. اما مهمترین نکته این است که خود بچه‌ها به کتاب خواندن عادت کنند، یعنی باید نهضت کتابخوانی راه بیفتد.

نظر شما درباره انجمن نویسندگان کودک و نوجوان چیست؟
نظرم در درباره انجمن باگذشته هیچ فرقی نکرده است. به نظر من انجمن واقعاً زحمت می‌کشد و فعالیت می‌کند. به هر حال تنها مشکل خانواده نویسنده‌هاست. انجمن تاکنون درباره بیمه نویسنده‌گان، اعطای معادل تحصیلی به نویسندگان توسعه کتابخوانی در مدارس و دفاع از حقوق نویسندگان فعالیت‌هایی را در حد توانایی‌اش انجام داده است. من از طرف تمام اعضای انجمن قول می‌دهم که اگر آموزش و پرورش موافقت کند، برنامه کتابخوانی در مدارس را آغاز خواهیم کرد چرا که خواندن کتاب برای بچه‌ها بیش از چاپ بسیاری از مشکلات کتاب را برطرف خواهد کرد.

فرارخوان

نمایشگاه ایران در ادبیات

کودکان و نوجوانان

همایش ادبیات کودکان و نوجوانان و نمایشگاه «ایران در ادبیات کودکان و نوجوانان» در آبان ماه سال جاری در دانشگاه بیرجند تشکیل می‌شود. همراه با این همایش ویژه‌نامه مجله دانشکده ادبیات در زمینه ادبیات کودکان منتشر خواهد شد.از پژوهشگران و نویسندگان دعوت شده است. مقالات خود را تا ۱۵ شهریور ماه جاری برای دبیر همایش آقای محمدحسین قرنی به دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه بیرجند و یا به مسؤول شماره ویژه آقای مسعود ناصری به شورای کتاب کودک ارسال دارند.

فرارخوان داستان نویسی درباره کودکان معلول

شورای کتاب کودک، سازمان آموزش و پرورش استثنایی و صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف)، مسابقه‌ای را برای گزینش آثار برتر داستانی با موضوع انواع معلولیت‌ها (توانایی کم بینایی، ناشنوایی، کم‌توانی ذهنی، مشکلات حسی-حرکتی، مشکلات یادگیری و…) برای مخاطبان کودک در سطح دوره پیش‌دستانی و ابتدایی برگزار می‌کند. تمامی نویسندگان و متخصصان می‌توانند داستان‌های خود را که تاکنون چاپ نشده و بی‌انگیز دشواری‌ها و کوشش‌های این کودکان در زندگی روزمره جهت

ارسال کنند.

به هر کدام از سه اثر برگزیده ۳سکه بهار آزادی تعلق خواهد گرفت، همچنین امور مربوط به تصویرگری و ویرایش و آماده‌سازی اثر مرحله چاپ بر عهده مجریان طرح خواهد بود.

هیچ می‌ی دوستی

نشست تصویرگری در خانه کتاب

نشست تصویرگری کتاب‌های کودکان و نوجوانان دهه ۵۰ فراد ساعت ۳ بعدازظهر در محل خانه کتاب برگزار خواهد شد. در این نشست آثار تصویرگرانی همچون بهمن دادخواه، ابراهیم حقیقی، نورالدین زرین کلک، مرتضی میرزا، علی اکبر صادقی و… مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

یکی از همین روزها

انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان این کتاب‌ها را زیر چاپ دارد:

«شمشیر نقره‌ای» ایان سرایلیبر، مجید عمیق «چگونه عکس بینیم. مردم،» ژاک لو، اسماعیل عباسی «کلاغه به خون‌ش نرسیده.» سروده افسانه شعبان‌زادبر اساس تصاویر علی‌خدایی

خط بوست

منوچهر اکبرلو

انجمن نویسندگان کودک و نوجوان و آینده

مدتی است که انتخابات دوره جدید انجمن نویسندگان کودک و نوجوان برگزار شده و اعضای جدید هیأت مدیره انتخاب شدند و اکنون زمانی است که فعالیت خود را آغاز کرده‌اند و اما چند نکته:

۱- نفس تشکیل هر جلسه با مجمع از سوی اعضای هر نهاد، انجمن یا تشکل غیر دولتی بویژه در زمینه فرهنگی امیدبخش است. اگر این جمع، نویسنده (و آن هم نویسنده برای کودکان و نوجوانان) باشند دیگر چه بهتر!
۲- مانند هر تشکل فرهنگی (یا صنفی) دیگر، همواره نظرات مخالف با عملکرد هر هیأت مدیره وجود داشته است. این ابراز مخالفت‌ها گاه به استعفا و گاه به تشکیل انجمن مستقل انجامیده است. به نظر می‌رسد منطقی‌ترین راه، حضور جدی در مجمع باشد. باید از راهکارهای پیش‌بینی شده در اساسنامه تشکل‌ها بهره گرفت تا اندیشه خود را به ابیات رساند. همفکری با دیگر اعضا و دعوت از کسانی که می‌توانند اندیشه‌ها را در عرصه عمل، به باوروی نشانند. برای نامزد شدن و در انتهای آدان به آنها، می‌تواند یک راهکار دموکراتیک و خردورانه باشد. کنار ایستادن و نق زدن تا زمانی که کسی بر این باور است که می‌تواند کاری کرده نوعی فرار از مسؤلیت است و با اظهار تعهد منافات دارد. معمولاً انجمن‌های این چنینی توانایی‌های زیادی دارند که در برخورد نخست، به چشم نمی‌آیند. باید در نظر داشت که تشکل هر تشکل دیگر در بهترین حالت بازگشت به نقطه صفر است.

۳- آیا تشکیل مجمع در فراخوان نخست و به حصداب رسیدن آن باید جای خوشحالی داشته باشد؟ افسوس که گاه آن قدر مایوس شده‌ایم که فقط و فقط تشکیل جلسه ما را خوشنود ساخته است! خوشبختانه مجمع تشکیل شده است و با تمامی حرف و حدیث‌ها و گله‌ها کار خود انجام داده است. بگذاریم کار پیش رود حتی اگر به مذاق ما خوش نیاید. باید در نظر گرفت که دیگران هم می‌توانند نظراتی داشته باشند و موافقتی. این باور که «ما ایرانی‌ها نمی‌توانیم کار گروهی کنیم»، هیچ کس، هیچ کس را قبول ندارد و… بیشتر از ذهنیت‌های تحقیر شده‌ای سرچشمه می‌گیرد که جامعه تک‌صدايي سالیان دور تولید کرده است.

۴- نویسندگان کودک و نوجوان اگر خود را جدی نگیرند، دیگران آنها را جدی نخواهند گرفت. (بویژه آنکه به قولی آن‌قدرها هم توانسته‌اند پیشرفت کنند که نویسنده و شاعر بزرگسالان بشوند.) چشم داشتن به گوشه چشم فلان مسؤول دولتی که این وام و آن حمایت را رساند، انجمن را همواره وابسته و در انتظار سرانگشتان لطف متولیان دولتی باقی خواهد گذاشت. جست‌وجو در راهکارهای نوین و تدوین پروژه‌هایی که بر اساس شایسته‌سازي شکل گیرد و بازده اقتصادی داشته باشند از مواردی است که باید در دستور کار هیأت مدیره جدید قرار گیرد.

۵- این تفکر که مشارکت را رأی دادن بدانیم و برویم بنشینیم تا آن چند نفر هیأت مدیره تمام مشکلات بیمه و وام و نشر و… ما را حل کنند بیشتر به یک شوخی می‌ماند. بدون مشارکت در تمامی طول فعالیت یک دوره، جلو نمی‌رویم که هیچ؛ عقب‌گرد هم خواهیم داشت. چرا که جز انبوهی توقعات و مطالبات غیر منطقی (که اکنون بر آورده نشده‌اند) بر جای نخواهد ماند. در چنین شرایطی، چه بسا سرخوردگی و یأس و انفعال حاکم گردد.

هیأت مدیره جدید اگر نتواند راهکارهای عملی برای مشارکت اعضا بیابد، در مجموع دوره فعالیت خود، هیچ کاری نکرده است! این وظیفه اصلی آنهاست. هیأت مدیره‌ای که نتواند زمینه‌های حضور فعالانه اعضا و فراهم آورد، در نهایت جز توقع و غرغر و گله و شبهات، چیزی برای خود باقی نخواهد گذاشت.

۶- هیأت مدیره جدید در آغاز با اولویت‌هایی روبه‌روست. یکی از آنها جست‌وجوی راهکار برای برخورد با اعضای است که فقط زمانی عضو این انجمن شده‌اند و اکنون نه دیگر فعالیتی در این عرصه دارند و نه حتی عضویت می‌دهند. در صحبت‌های دوستانه هم با افتخار مطرح می‌سازند که چند سال است که در هیچ جلسه‌ای در انجمن شرکت نمی‌کنند. باید راهکارهایی بر اساس اساسنامه یافت تا شرط عضویت، تداوم حضور در عرصه ادبیات کودک و نوجوان و نیز حد نصایب از حضور در مجامع انجمن باشد. آنها که دوست نمی‌دارند در هیچ نشست شرکت کنند، حتی عضویت نمی‌دهند و معتقدند که انجمن هیچ کاری برای آنها نکرده و اساساً به هیچ کاری نمی‌آید. چه نیازی است که عضو انجمن باشند؟ تنها تأثیر این چنین اعضای همیشه غایبی، از رسمیت انداختن مجامع انجمن است!

تاریخچه

شماره ۰۴، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱، ۱۵

تایستان و کتاب

ناهید رونقی

رامونای شجاع

بورلی کلبری، ترجمه احمد کسائی پور، تهران، هرمز (کیمیا) ۱۳۸۰، ۱۲۰ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه، مصور.
رامونای ۶ساله،اسمال به مدرسه می رود.او در کلاس چهار یاس و سرخوردگی می شود اما خانواده‌اش به او کمک می کنند تا آرامش خود را به دست آورد و از موقعیت خود در خانواده و کلاس احساس رضایت کند.

چه کسی پشیر مرا جابجا کرد

نویسنده جانسون اسپنسر، ترجمه شمس بهبهانی، چاپ اول، ۱۳۸۰، نشر اختران، قیمت:۴۵۰تومان.

یک روش حیرت انگیز برای برخورد با تغییر در کار و زندگی شما.این کتاب قبلاً در سال‌های مختلف تحت عنوان چه کسی پشیر مرا برداشت توسط مترجمان و ناشران متفاوت منتشر شده است و آموزنده روش جالبی برای مقابله با تغییرات در زندگی شخصی و کاری است.

پرنده روح

میکال اس نائیت، ترجمه اکرم حسن، تصویرگر **ننامه کلیم**، نشر مرکز، چاپ اول، ۱۳۷۹، ۴۵ صفحه «درباره روح» در مورد موجودی است که در ژرفای وجود ما زندگی می کند و علیرغم آنکه کسی تا به حال او را ندیده اما وجود آن را همگان حس می کنند. روح به پرنده‌ای خیالی که در وجود تمام موجودات هست و با واکنش های مختلف، احساسات مختلف را به نمایش می گذارد و خواننده را با درونش پیوند می دهد، تشبیه شده است. کتاب در عین سادگی می تواند مورد خطاب تمام گروه‌های سنی قرار بگیرد.

گفت وگویی رنگ‌ها

نویسنده و تصویرگر **بهرام خائف**، تهران، انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، چاپ اول، ۱۳۷۹، ۳۳ صفحه

هر یک از رنگ‌ها از تنهایی خسته شده‌اند پس با یکدیگر به گفت‌وگو می‌نشینند و رنگ‌های دیگر و دنیای دیگری را بوجود می‌آورند.

روباه زرنگ

نویسنده: **رولد دال**، ترجمه نسرین مهراجرائی، چاپ اول، ۱۳۸۰، ۵۰۰۰ نسخه، نشر شفق، ۱۱۲ صفحه.

سه مزرعه دار ثروتمند برای دستگیری روباهایی که از آنان زدندی می کند همدست می شوند، ولی روباه با هوشیاری و به کمک حیوانات دیگر به آلباهای آنان دستبرد زدند و در زیر زمین به زندگی خود ادامه می دهد.

موش گریزیا

بورلی کلبری، ترجمه **بورین علی پور**، تهران، نشر آفاق، چاپ اول، ۱۳۸۰، ۱۴۴ صفحه.

رالف موش نوجوانی است که با خانواده‌اش در هتلی زندگی می کند. او دوست دارد زندگی پرخطر و هیجان انگیزی را تجربه کند، لذا به پیشنهاد خانواده خود عمل می کند و دست به فرار می زند، ولی پس از طی حوادثی مجدأ به هتل برمی گردد.

صبح یکی از روزهای گرم تابستان برای گزارش به یکی از مدارس دولتی پسرانه (مسلمان فارسی) واقع در منطقه مردام‌رفتم وقتی وارد مدرسه شدم نیمکت‌های دانش‌آموزان را دیدم که در گوشه‌ای از حیاط مدرسه قرار گرفته‌اند. از قرار مدرسه در حال تعمیر بود و به همین دلیل کتاب‌های کتابخانه جمع آوری و در یکی از اتاق‌های کوچک رو به حیاط قرار داده شده بود. خانم مقدم کتابدار دبستان پسرانه مسلمان فارسی است که ۱۰ ساله سابقهٔ کار کتابداری دارد گفت‌وگویی ما را با وی بخوانید.

در کنار کتابداری به کار دیگری هم اشتغال دارید؟

(می‌خواند) در واقع در کنار فعالیت مربی تربیتی به کار دیگری (کتابداری) اشتغال دارم. این دو کار را با هم انجام می‌دهید که تداخلی در کارتان ایجاد نشود؟
حرفه اصلی من مربی تربیتی است، سه روز در هفته به کارهای مدرسه رسیدگی می‌کنم. چند جلد کتاب در کتابخانه موجود است؟ حدود ۲۰۰۰ جلد.

این ۲۰۰۰ جلد بیشتر شامل چه موضوعاتی است؟

بیشتر شامل موضوعات داستانی سپس علمی و مذهبی و...
عضویت در کتابخانه چه شرایطی دارد؟

شرایط خاصی برای عضویت نداریم، هر دانش‌آموزی در صورت تمایل به عضویت می‌تواند مبلغ ۲۰۰ تومان پرداخت کند، اگر چه پرداخت این مبلغ هم اجباری نیست.

بچه‌ها بیشتر چه نوع کتاب‌هایی را امانت می‌گیرند؟ معمولاً کتاب‌های داستانی استقبال می‌کنند، البته کتاب‌های علمی هم طرفدار دارد، چون معلمان سر کلاس به بچه‌ها کارهای تحقیقی می‌سول می‌کنند و آنها برای انجام کار تحقیقی به کتابخانه مراجعه می‌کنند و کتاب‌های علمی امانت می‌گیرند. **شما به عنوان یک کتابدار، وقتی که به دانش‌آموزی کتاب امانت می‌دهید فکر می‌کنید که کتاب‌ها را مطالعه می‌کند؟** وقتی که دانش‌آموزان کتابی را امانت می‌گیرند ما از آنها می‌خواهیم که نتیجه کتاب را در یک سطر به همراه نقاشی به ما ارائه دهند. از این طریق می‌فهمیم که دانش‌آموز کتاب را خوانده است یا نه.

یعنی خلاصه نویسی کتاب را از آنها نمی‌خواهید؟ نه، من مخالف خلاصه‌نویسی هستم. **مزیت روش نوشتن نتیجه داستان از روش خلاصه‌نویسی چیست؟** (خوب) وقتی که از بچه خواسته می‌شود نتیجه داستان را با نقاشی تحویل دهد این کار باعث می‌شود دانش‌آموز از داده‌های ذهنی خود، یعنی درکش از خواندن مطلب، استفاده کند و نتیجه را در یک سطر برای ما بنویسد و کشیدن نقاشی سبب می‌شود تا تصویر ذهنی خودش را از مطلب خوانده شده روی کاغذ متقل کند و از همه مهمتر باعث می‌شود که دانش‌آموز آموز کتاب را دقیق‌تر مطالعه کند و از طرفی من که کتابدار با مربی تربیتی هستم، می‌فهمم که دانش‌آموز کتاب را دقیق خوانده یا نه!

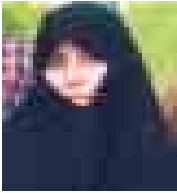
جریمه‌ای هم جهت تأخیر در تحویل کتاب‌های امانتی در کتابخانه هستند و مشخصاً برای کتاب‌های جدید؟
تعداد دانش‌آموزان در کلاس چند جلد است؟ ۱۵الی ۶۰ جلد. **معمولاً دانش‌آموزان در چه ساعتی به کتابخانه مدرسه مراجعه می‌کنند؟** زندگی‌های فریج **تعداد دانش‌آموزان چند نفر است؟** ۴۰الی ۷۰ نفر. **همه این تعداد از دانش‌آموزان، عضو کتابخانه هستند؟** نصف بیشتر دانش‌آموزان عضو کتابخانه هستند. **دانش‌آموزان کلاس اول ابتدایی در امانت گرفتن کتاب مشکل ندارند؟** بچه‌های کلاس اولی چون تازه وارد هستند و تا قبل از سن مدرسه بیشتر والدینشان برایشان کتاب می‌خواندند، معمولاً کمتر به کتابخانه مراجعه می‌کنند و من کتاب‌های داستانی که فکر می‌کنم مناسب سنشان هست به کلاسشان

نقد و نظر

- ۱ ۲

خواندن کتاب برای سال اولی‌ها

گفت‌وگو با حمیرا مقدم کتابدار دبستان پسرانه مسلمان فارسی

نظر گر گرفته‌اید؟

بله، معمولاً مهلت امانت کتاب یک هفته است، در صورتی که کتابی دیر تحویل داده شود جریمه نقدی ۵۰تومان در هر هفته باید پرداخته شود، البته گاهی اوقات دانش‌آموزان به جای پول، کتاب به کتابخانه اهدا می‌کنند. از خود دانش‌آموزان در امر کتابداری مدرسه استفاده می‌کنید؟ بله، ما دانش‌آموزانی که از نظر اخلاق و درس و انضباط در سطح مطلوبی هستند و کتاب‌های بسیاری نیز مطالعه می‌کنند به عنوان نماینده در هر کلاس انتخاب می‌کنیم و کارهای تحویل و امانت کتاب را بر عهده‌شان می‌گذاریم. **هدف خاصی از به کارگیری بچه‌ها در امر کتابداری دارید؟** بله، تشویق دانش‌آموزان کتابخوان و فعال مدرسه و از همه مهمتر ایجاد حس همکاری و مسؤلیت، به نظر من از همین سنین دبستان این حس باید تقویت شود.

نظر گرفته‌اید؟

بله، ما علاوه بر کتابخانه مدرسه، کتابخانه کلاسی هم داریم، یعنی کتاب‌هایی که خود بچه‌ها امانت کرده‌اند را به صورت کتابخانه کوچکی در کلاس تشکیل داده‌ایم. **از این کتاب‌ها در چه ساعتی استفاده می‌شود؟** در زنگ‌های ایشا، بچه‌ها در کنار درس ایشا کتاب‌ها را مطالعه می‌کنند. **این کتاب‌ها در چه موضوعاتی هستند؟** داستانی و علمی.

تعداد کتاب‌های موجود در کلاس چند جلد است؟

معمولاً دانش‌آموزان در چه ساعتی به کتابخانه مدرسه مراجعه می‌کنند؟

زندگی‌های فریج

تعداد دانش‌آموزان چند نفر است؟

همه این تعداد از دانش‌آموزان، عضو کتابخانه هستند؟ نصف بیشتر دانش‌آموزان عضو کتابخانه هستند. **دانش‌آموزان کلاس اول ابتدایی در امانت گرفتن کتاب مشکل ندارند؟** بچه‌های کلاس اولی چون تازه وارد هستند و تا قبل از سن مدرسه بیشتر والدینشان برایشان کتاب می‌خواندند، معمولاً کمتر به کتابخانه مراجعه می‌کنند و من کتاب‌های داستانی که فکر می‌کنم مناسب سنشان هست به کلاسشان

می‌برم و برایشان می‌خوانم.

فکر نمی‌کنید خواندن کتاب برای آنها عادت شود؟

ناچون آنها هنوز توانایی کامل برای خواندن کتاب‌های داستانی را ندارند و از طرفی خواندن کتاب برای آنها باعث علاقمندی بیشتر آنها به کتاب می‌شود.

کارهای تحقیقی که معلمان به بچه‌ها محول می‌کنند چگونه است؟

معمولاً کارهای تحقیقی در دوره دبستان با مقطع راهنمایی متفاوت است، در دبستان به این صورت است که معلم یک موضوع را به صورت نقاشی به آنها می‌دهد. مثلاً مراحل تهیه نان را به صورت نقاشی در اختیار بچه‌ها قرار می‌دهد و بچه‌ها با توجه به موضوع تحقیق می‌کنند.

بچه‌ها از کارهای تحقیقی استقبال می‌کنند؟

آنجایی که من در کتابخانه با بچه‌ها در تماس هستم می‌بینم که با اقبال استقبال می‌کنند، چون هر کسی که کارش را به نحو احسن انجام دهد تشویق می‌شود.

با توجه به اینکه شما هم در کتابخانه به عنوان کتابدار و در کلاس به عنوان مربی پرورشی با بچه‌ها در تماس هستید، فکر می‌کنید وضعیت مطالعه در دانش‌آموزان به چه صورت است؟

بچه‌ها به دو دسته تقسیم می‌شوند، یک گروه که واقعاً کتابخوان هستند و مشخص است که کتابخوانی از همان بدو کودکی شان در محیط خانواده در وجود آنها نهفته شده و گروه دوم، بچه‌هایی هستند که هیچ نوع گرایش به کتابخوانی ندارند، فکر می‌کنم قبل از بچه‌ها، والدینشان از کتاب و مطالعه دور مانده‌اند که به این صورت بر فرزندانشان تأثیر گذاشته‌اند. **در سال چقدر کتاب برای کتابخانه خریداری می‌کنید؟** بستگی دارد، چون ما فضای کافی و متناسبی برای کتابخانه نداریم، سعی می‌کنیم کتاب نخوریم، چون نه فقط و نه فضای کافی داریم ولی فکر می‌کنیم بخیریم و کتاب در داخل کمد درسته قرار گیرد، چه فایده چون کتاب مروره اول باید در معرض دید بقیه دانش‌آموزان باشد، نه در داخل کمد و معجمه **فکر می‌کنید توسعه فضای کتابخانه کرده‌اید؟** متأسفانه ساختمان این مدرسه متناسب نیازهای مدرسه نیست، بیشتر برای زندگی خلوتوگرم ساخته شده است و همین مکان نامناسب مشکلاتی را در امر کتابداری و تجهیز کتابخانه مدرسه ایجاد می‌کند.

شما به عنوان کتابدار فکر می‌کنید چه عواملی باعث جذب بیشتر دانش‌آموزان به کتابخانه و کتابخوانی می‌شود؟

در مرحله اول کتابخانه مدرسه واقعاً باید پهن روز باشد، یعنی کتاب‌های مورد نیاز و مورد علاقه بچه‌ها در کتابخانه موجود باشد، وقتی که دانش‌آموزان ببینند کتاب‌های دلخواهشان در کتابخانه هست مسلمان‌آری خواندن آن گرایش نشان می‌دهند.

در مرحله دوم، تشویق دانش‌آموزان کتابخوان است.

در مرحله سوم، محول کردن کارهای تحقیقی، البته با تشویق و تقویت‌های مثبت، به بچه‌ها.

و از همه مهمتر، روابط عاطفی کتابدار با دانش‌آموز ی‌افرد

کتابخوان است، یعنی اگر کتابدار فردی عصبی و سرد باشد دانش‌آموز را از فضای کتابخانه فراری می‌دهد و از آنجایی که دانش‌آموز کتاب را باید از کتابدار امانت بگیرد، ترجیح می‌دهد که به کتابخانه مراجعه نکند، حتی اگر کتاب دلخواهش را نتواند.

به خاطر علاقه به کتاب شروع به خواندن کتاب‌هایی چون «**تن و آثار ژول ورن**» کردم، سپهر به استعدادش در سرودن شعر اشاره می‌کند و می‌گوید: از دو سال پیش که ماموز بزرگم فوت شد، برای خودم شعر می‌گویم، اکثر شعرهایم در مورد زندگی است.

وی دریازمان می‌گوید: خواندن کتاب، گنجینه لغات را بالا می‌برد و خواندن را روان‌تر می‌کند. بخصوص برای ما بچه‌ها، کتابخوانی باعث می‌شود که غلط‌های املایی کمتر شود و حتی در صحبت کردن روان‌تر سخن بگویم.

هومن حجازی دیگر دانش‌آموز کلاس چهارم در تأیید سخنان دوستش می‌گوید: من برخلاف سپهر به کتاب‌های داستانی علاقه‌ای ندارم. بیشتر به موضوعات علمی گرایش دارم. من داستان و رمان را خوانده‌ام ولی برایم جالب نبود، یعنی نوع هیچ جذابیتی برایم نداشت، شاید دلیل آن این باشد که اکثر رمان‌هایی که خواندم خیلی طولانی بودند و حوصله‌ها را سر می‌برد و از طرفی کتاب‌های علمی بیشتر به مردم می‌خورد. از جمله کتاب‌های علمی که خوانده‌ام شامل: «**شیمی آسان**»، «**سوغات‌های فیلسوفی یور**». است. وی در مورد روزنامه‌اش و ورزش تابستان می‌گوید: بیشتر ترجیح می‌دهم وقت را به ورزش کردن بگذرانم، ورزش هم به اندازه مطالعه برای انسان ضروری است.

«فنگ و ترازو» که مجموعه نقدهای خاتم بلقیس سلیمانی بر چند کتاب حوزه ادبیات دفاع مقدس است چندی قبل منتشر شد. به همین بهانه به سراغ ایشان رفته‌ایم تا چند کلامی درباره وضیعت نقد این گونه ادبی بشنویم. بلقیس سلیمانی با نقدهایش در حوزه ادبیات کودک و نوجوان و همچنین یادآوری چهره‌ای شناخته شده برای این گروه است. بی نیاز از معرفی دوباره. بی مقدمه به خواندن این گفت و گو می‌نشینیم.

چرا آثار دفاع مقدس کم نقد می‌شود؟ اساساً برخی انگار از نقد این آثار ای دارند.
به چند دلیل این آثار کم نقد می‌شوند. اول اینکه بسیاری از آثار تولید شده، در زمینه دفاع مقدس مادون نقد هستند.و به طور طبیعی منتقدان حرفه‌ای یا آنان که به هر حال کار نقد انجام می‌دهند به این کارها توجهی نمی‌کنند. دوم اینکه این حوزه به طور رسمی یا غیر رسمی متولیانی دارد که آن را مامل حوزه های همچون اخلاق یا سیاست عرصه پایدها و نیایدها قرار می دهند. در این صورت طبیعی است که هم منتقدان از حضور در این عرصه ایا داشته باشند و هم خود این متولیان اجازه حضور را به دیگران -بالاخص منتقدان - ندهند.

آیا برخورد مطبوعات با نقد باعث می‌شود که حوزه نقد در کتاب هم جدی گرفته نشود؟
نقد در جامعه ایران موانع تاریخی و فلسفی دارد. جامعه ما اصولاً جامعه نقد ناپذیری است. این امر البته خاص حوزه ادبیات نیست. بگذر نقد

موضوع تابع ساختار است

گفت وگو با بلقیس سلیمانی

وتفکر انتقادی در خاک سرزمین ما به این آسانی به بار نمی‌نشیند. باید شرایط فراهم شود. ذهنیت فرهنگی و تاریخی ما نسبت به پدیده نقد دیگرگون شود که البته این کاری سهیل و آسان نیست. از طرفی نقد کتاب برای جامعه ما که به تقدیموعانی عادت کرده است، اگر کاری عبث نباشد، چندان فایده‌ای هم در بر ندارد. اگر روزگاری نقد و تفکر انتقادی در جامعه ما بنیادی شود، نقد در هییت و هیأت کتاب نیز فعالیتی فرهنگی و شعر ثمر خواهد بود.

آیا پس از انتشار کتاب بازتابی دریافت کردید؟
این کتاب مثل بسیاری از آثار این حوزه سرنوشت غم‌باری داشت. بین ناشر کتاب و بنیاد حفظ آثار که قرارداد اولیه کار با آنها منعقد شده بود، اختلاف پیش آمد و کتاب تا آنجا که من می‌دانم هنوز هم پخش نشده است، پس بطور می‌تواند بازتاب داشته باشد؟
چرا حوزه ادبیات یادداری در ادبیات معاصر روی پله‌ای که شایسته آن است، قراز نگرفته؟

به دلایل عدیده، ادبیات جنگ نتوانسته است جایگاه خاص خود را در تاریخ ادبیات معاصر یابد. نخستین دلیل آن گاهی است که ما به پدیده جنگ داشته و داریم. از یک طرف برخی متولیان جنگ نگاه انحصاری به جنگ هشت ساله دارند، از طرف دیگر برخی نویسندگان و روشنفکران جامعه ما نیز هرگز با جنگ به عنوان پدیده‌ای ملی و میهنی برخورد نکرده‌اند. طبیعی است که در چنین شرایطی محصول هنری جنگ اقبال و جایگاه ملی نیابد.

تغییر دیدگاه همه تولیدکنندگان محصولات فرهنگی در خصوص مسأله جنگ و نگریستن به آن به عنوان پدیده‌ای ملی، می‌تواند جایگاه محصولات هنری این حوزه و ارتقا ببخشد. یکی از مراکز متولی ادبیات دفاع مقدس جلسات **قندی** را به صورت ماهیانه برگزار می‌کند. آیا این جلسات کمکی به پیشبرد این نقدها کرده است؟ بنده تنها در یکی از این جلسات شرکت داشتم‌ام بنابراین نمی‌توانم نظر دقیقی ارائه کنم اما ابداورام این جلسات دست کم تمرینی برای مدارا و آموزش نقد باشد.

در نقد صحیح ادبیات دفاع مقدس اولویت یا دفاع مقدس است یا ادبیات و به موضوع دوم چگونه باید نگریست؟

برای هر منتقدانی هر متنی با هر موضوعی، مدتی ادبی محسوب می‌شود، نه تنها نقطه شروع که اصولاً دیدگاه یک منتقد، دیدگاهی ادبی است و موضوع نمی‌تواند تعیین کننده باشد. موضوع برای هر منتقد تابع ساختار ادبی است.

چرا

رضا امیرخانی

تردید

معرفی پیل معلق–آخرین کار محمدرضا بایرامی

ظهره نه قصه جنگ است و نه قصه روستا، قصه‌ی قصه سربازی است که در منطقه‌ای در میانه ایران، پشت جبهه و نه خط مقدم، پدیدآفتد. فضاهایی دوران خدمت خود را سپری می‌کند، در فضایی تیره و باس آلود، اما به گمان من این قصه بایرامی نیز آمیزه‌ای است از فضای جنگ و فضای روستا، این بار در لایه‌ای عمیق‌تر. تنهایی سرباز پدافند، جلدال او یا دشمنی که او را نمی‌بیند، بسیار نزدیک است به تنهایی جوانی روستایی آن هنگام که گله می‌چراند و در عین حال ارتباط جنگ و حمله هوایی دشمن با او و خانواده‌اش، فضایی بسیار شبیه به فضای جنگ رازی است.
اگرچه بایرامی در این کار نیز نه از کله گوسفندش چشم پوشیده است و نه از پسرخاله زرمند‌اش...

پیل معلق» اولین کار بایرامی است که نه شخصیت نوجوان دارد و نه برای نوجوان نگاشته شده است. باثرتی بسیار پخته و سخته و با جملات فراوان ناتمام، پنداری رایوی نیز قطعیتی در کلامش نمی‌یابد. کاری است با ظاهری تیره اما باطنی بسیار روشن. آخرین کار بایرامی، زمانی است که تازه در ۱۳۱ صفحه با داستانی چند بعدی، مشحون از گره‌هایی با تعلیق فراوان و مملو از صحنه‌های درخشان و بدیع (تظیر ولوت روسی با استفاده از خنجیر... در یک کلام کار آخر بایرامی اثری است به یادماندنی پرامون تردید، پزرتکترین خاصه انسان معاصر.

پی نوشت:
۱- احمد محبی آشتیانی، هفت سپهر نیشتر

هدایت الله بهبودی

نقدیدن یا نبودن

بیست سال است که ادبیات جنگ ما که از آن ب نام ادبیات یادداری یاد می‌کنم. در چتره اتهام دولتی بودن به سر می‌برد. صفت دولتی-حکومتی وسفارتشی بودن این ادبیات از طرف گروهی از نویسندگان ویرخی ناشران مقدمه به کار می‌رود که معمولاً دایره اقتاد آنان وسیع تر از حوزه ادب و فرهنگ است.و گاه نقد ایشان از خودتقلاب اسلامی آغاز می‌شود.به همه پدیدههای مرتبط به آن تتری می‌یابد. جایش و بگومگویی جزیرمانه با این گروهها درباره پدیده‌هایی که در

در مجموعوعه انقلاب قرار می‌گیرند، می‌نیجه است، چراکه اختلاف و تباين آزاد، در مقدمات امر است. آنان صغری و کبریای دیگری دارند. و رفیقان انقلاب صغری و کبریای دیگر، (چه اشکالی دارد هر کدام نظر خود را داشته باشند، اما نایب هیاشان زیر توریك آفتاب خشک شود؟)

باین گمان که با سرکار خاتم لاهیجی، ناشر محترم و کوشای کتاب و آشنا به ادبیات روز ایران و جهان مقدمات مشترکی داریم، به برخی از اظهارات ایشان در ۱۳۷۳ کتاب هفت درباره ادبیات جنگ می‌پردازم.
ما فرزندان کشورهای موسوم به جهان سوم از انگ دوتایی و حکومتی بودن همیشه دلخور می‌شویم، چون چیزی آموخته‌ایم. به گواه تاریخ معاصر. که برای آزاد بودن، آزاد اندیشیدن و حتی خلقی نمودن و مرهمی نشان دادن، باید مغفیل حکومت‌ها بنام، نه در کنارشان. این فرمول اجتهامی است. و انقلاب مردمی سال ۱۳۵۷ در میان گروه‌هایی همچنان باقی ماند تا چه رسد به امروز که حجم نقادی‌های در دست و نادرست، فزونی یافته است. با وجود این باور، انتساب ادبیات یادداری به حکومت رازمیری مذموم نمی‌دانم و آن را یکسره غبی نمی‌کنم. حکومت ایران و هر حکومت دیگری در جهان، اگر نتواند پای دوستان و دزدهای فرهنگی خود محافظت کند و به رشد و نمو آن باری رساند، ازتوانی سستی برای ایستادن خواهد داشت. بسیار شیدهام و دیده‌ام که حکومت‌ها - هم از نوع جهان اول و هم از نوع دوم و سوم. مستقیم و غیر مستقیم از ادب و هر خود حمایت می‌کنند. منتها برخی رد پای از خود به چانه می‌گذارند، اما برخی جای پای خود را بیشتر از آنچه که هست نشان می‌دهند. بیشتر نقدهایی ما در حوزه ادبیات یادداری از نوع دوم هستند. حمایت از یک پدیده فرهنگی همچون ادبیات - و در اینجا ادبیات یادداری که فراورده یک جنگ دفاعی هرقمات است. وظیفه حکومت است. منتها این حمایت- بویژه در جهان ماسومی‌ها، باید عالمانه باشد. بدین مفهوم که به رشد و بالندگی آن بنجامد، از جنبه‌های اعمال سلبق و تصرف به دور باشد و تا زمانی ادامه یابد که بلوغ آن آشکار گردد.

این منش و برخورد با ادبیات یادداری کمتر رخ داده اما غالب نیز بوده است. از حضور آن مثالی می‌زنم و به این جمله سرکار خاتم لاهیجی پاسخ می‌دهم که فرموده‌اند: «ماهوژ ادبیات واقعی جنگ نداریم.» اگر بزرگی به نام نظر خانم ادبیات لاهیجی مقاومت در سال ۱۳۶۷ در حوزه جنگ تشکیل نمید بود، با نظر خانم لاهیجی هم او رامی‌شدم، اما آیا ایشان می‌دانند که در طول عمر چهارده ساله این دفتر چند اثر ادبی و چند نویسنده حرفه‌ای با حمایت این دفتر، که ظاهراً حکومتی است- پدید آمده‌اند. نقد آقای سید مهدی فهمی باین نظر من کاملاً موافق نباشند، اما اگر این دفتر نبود، اکنون ما شاهد دیدارمعارف بزرگی به نام فرهنگ جبهه‌انودیوم، اگر این دفتر نبود، نویسنده‌ای به نام احمد دهقان با کتاب‌های سفر به گرای ۷۲۰ درجه» و روزهای آخره و سنترهای شلمچه» وجود نداشت. اگر این دفتر نبود، ما امروز نویسنده‌ای به نام مجید قیصری با کتاب‌های نفور قسم چه، صلح» و روزگاری جنگی بوده و طعم باروت» نداشتیم. نمی‌دانم کتاب کوچک فاصدک» نوشته علی مؤذنی را خوانده‌اید؟ مگر نه اینکه فاصدک یکی از برترین داستان‌های کوتاه جنگ است؟ داستان‌های شوگی جنگی «حیب احمدزاده را شاید دیده باشید. چند فرقی بر این نام نمی‌توان برشمرد؟ از کتاب‌های «خیمه» و «فان خون» و «دوود غفارزادگان هم نام می‌برم و نیز کتاب‌های شش شقایق» هاه «پیل معلق» و «هفت روز» و «هنگی تو نوشته‌های محمدرضا بایرامی هستند. اضافه می‌کنم، اینها داستان بلند ستوره» را که نوشته جمشید خانیان است و باز باید می‌آید مجموعه داستان «دایره زنگی» که نوشته حمیدرضا شاه‌آبادی - باور نمی‌کنم این جمله را که ما هنوز ادبیات واقعی جنگ نداریم. اینجا که بر شرمده ادبیات بدلی جنگ نیشنند.

پس از نزدیک به بیست سال دست و پا زدن در این منطقه ادبی، گمان می‌کنم این جمله توهینی باشد به همه این نوشته‌ها و نویسندگان آن. حمایت حکومت از ادبیات فرقی‌نشد بد نیست، اما همان طور که فرموده‌اید اعمال سلبق، تحمیل دیدگاه و سانسور بد است و می‌دانم که این میزری‌ها هنوز از طرف برخی از نهادهایی که رسماً در کار نشر کتاب بیدامند وجود جنگ هستند، به کار می‌رود. اما نمی‌توان آن را به همه کتاب‌های پدیدآمده تعمیم داد و یکسره قضاوت کرد. خطرات و خطراتی که برای ادبیات یادداری می‌توان برشمرد، پیش از آن چیزی است که شما مطرح کرده‌اید، اما اینکه نوشته‌ای ادبیات جنگ ما فقیر، سفارشی، غیرواقعی و بدون پرداخت ادبی است» جمله‌ای نادرست است. نمی‌خواهم شما را به بی‌اطلاعی محض متهم کنم، اما این جمله نشان می‌دهد که از وجود این نوشته‌ها بی‌خبر مانده‌اید.

متأسفانه همچون بسیاری از مواقع فرهنگی ایران زمین، ادبیات یادداری نیز پیش از ما، در حال شناسایی از طرف پژوهشگران خارجی است. در سه سال اخیر چندین دانشجوئی دوره دکتر از کشورهای آمریکا و فرانسه، رساله خود را با موضوع جنگ ماو ادبیات آن به پایان برده‌اند و مشخصاً کشور فرانسه، شنسشی برای شناسایی آن در تهران برپا کرده، آذرماه ۱۳۷۸.

مسأله اصلی ادبیات یادداری ما حکومتی بودن آن نیست، بلکه عدم شناسایی آن و بهتر بگویم نادیده گرفتن آن است. شما به عنوان ناشر، پس از گذشت ۱۳۱ سال از آغاز جنگ با جواب یک کتاب - به استناد مقدمه مطلب - به آن رخ نشان داده‌اید، آن هم با مذمت‌های فراوان بسیاری از نویسگان مقدمه ما داستان(بیسان) اصولاً اعتقادی به وجود چنین ادبیاتی ندارند. در حوزه نقد آنچه دیده می‌شود، تیغ‌های آخته است که بر سر این نوشته‌ها سایه انداخته. در حوزه نشر و توزیع، تنبلی‌ها و بدسلیقگی‌ها دامنگیر این کتاب هستند. این همه هم جزیر خار برای محاصره نقدهای‌های قابل ملت - در حوزه ادبیات - از چه روست؟

باین حال منتقدان این جریان ادبی ره خود را اقیانوس جهانی ادبیات گشوده است و ندیدن آن به مفهوم نبودنش نیست.

چشم انداز هنر

عادلہ صادقی

نمایشنامہ های یون فوسه

انتشارات نیلا، دوره کامل آثار نمایشی یون فوسه-مشهورترین درام نویس امروز اسکاندیناوی را که در اروپا به «ایسین قرن بیست و یکم» شهرت یافته است در دست چاپ دارد. جلد اول این مجموعه با ترجمه محمد حامد، در نمایشگاه کتاب امسال عرضه شده بود و جلدهای بعدی آن، از همین مترجم هر جلد شامل دو نمایشنامه با نام های «شب آوازهایش را می خواند» و «فرزند»، «بچه و یک روز تابستانی»، «اسم و دیدار»، «نوازنده و عصر» و «زینا و مادر و پسر» طی سال جاری منتشر می شوند. این ناشر که به تازگی نمایشنامه «وقت ضیافت» اثر هارولد پینتر، با ترجمه امیر امجد را منتشر کرده است، نمایشنامه‌های دیگری از هارولد پینتر را با عنوان های «سبی بیرون از خانه» و «درد خفیف» ترجمه احسان نوروزی و «خاکستر به خاکستر» با ترجمه شعله آذر و «زبان پشت کوهی» ترجمه محمد نجفی، منتشر خواهد کرد.

سیر صحنه آرای نی نو

آنچه که امروزه روی صحنه های تئاتر به عنوان دکور مشاهده می شود، گونه هایی از صحنه آرای است که ریشه در تحولات عالم نمایش در اواسط قرن ۱۹ داشته است. «سیر صحنه آرای نی نو» عنوان کتابی است تألیف و ترجمه محسن صانعی که ضمن بررسی روند رو به رشد این حرفه از هنر تئاتر، به چگونگی شکل گیری سبک‌ها و پایه گذاری بیان‌های مهم طراحی صحنه می پردازد. گفتنی است، کتاب یاد شده توسط انتشارات نمایش بزودی به بازار کتاب عرضه می شود.

«ماتی طراحی صحنه و دکور» عنوان کتاب در دست انتشار دیگری از انتشارات نمایش است که هینگ نلمز آن را نوشته و محسن صانعی و شیدا شهرامیان ترجمه‌اش کرده‌اند. این کتاب به شرح تاریخچه، تحولات، اصول و تکنیک های صحنه تئاتر می پردازد.

عباس جوانمرد

و گروه هنر ملی

«اسیب شناسی آموزشی تئاتر دانشگاهی ایران» عنوان کتابی است اثر عباس جهانگیریان که بزودی به بازار کتاب عرضه می شود. این مؤلف که نمایشنامه های «هنگام که گریه می دهد ساز»، «بادگاز جم»، «میلاذ»، «هزاربای رقصنده»، «مزل» و دو کتاب داستان «دقتر چه شکل گشا» و «هامون و دریا» از او به چاپ رسیده است، در حال نگارش «فرهنگ هنرمندان تئاتر معاصر ایران» است که در واقع دایرةالمعارف تئاتر از زمان مشروطه تا امروز است.

عباس جهانگیریان همچنین گردآوری کتاب «عباس جوانمرد و گروه هنر ملی» را که به بخشی از تاریخچه تئاتر معاصر و بررسی گروه ملی می پردازد، به پایان رسانده که هم اکنون توسط عباس جوانمرد مرحله ویرایش را سپری می کند و بزودی به زیر چاپ خواهد رفت.

تئاتر و تئاتر

نراتنگ آرنا

تا انتهای کوچه فرعی کتاب؟!

گفت وگو با محمدعلی طالبی - کارگردان سینما

یونپو، واقعاً در این زمینه کارکنیم و وسط راه آن را راه نکنیم. ولی در نهایت هم این چنین نشد!

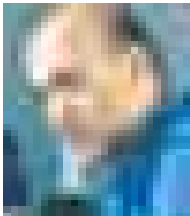
چرا؟

من فکر می‌کنم از این شاخه به آن شاخه پریدن بخشی از فرهنگ ماست!

اگر کمی توجه کنید می‌بینید که اغلب آدم‌ها سعی می‌کنند در همه زمینه‌ها متخصص و در همه زمینه‌ها باسختی باشند. این هم ناشی از آن است که مطالب رایج صورت پراکنده خوانده‌اند. به همین دلیل شما پیش از مصاحبه از من سؤال کردید که آیا به‌طور مستمر کتاب می‌خوانم؟ پاسخ دادم: نه! به این دلیل من برای یک فرد

کتابخوان تعریف مشخصی دارم. این درست است که در گذشته در حد خودم مطالعه کردم، چون وقت بیشتری نسبت به زمان حال داشتم و به‌نظر خود نوع مطالعاتم چندان منطقی نبود!

شما گفتید آثار متربی خوانده‌اید. آیا همه این کتاب‌ها در کتابخانه کانون موجود بود؟

● محمدعلی طالبی: باخواندن هر کتاب در پیچه‌ای به روی من باز می‌شود. سعی می‌کردم پیگیرانه این شخصیت‌ها را دنبال کنم تا به انتهای کوچه‌های ناشناخته زندگی اشان برسیم

خبر. کتابخانه کانون متمرکز روی کتاب‌های کودکان و نوجوانان بود. در نتیجه حجم زیادی از کتاب‌ها را رویه‌روی دانشگاه تهران پیدا می‌کردیم و البته کتاب‌های یک مقدار مشکل دار مثل «جنگ نیشکر در کوبا» را از بیروزی، یعنی به‌صورت قاچاق تهیه می‌کردیم. چون در دوره‌ای پیش از انقلاب برخی کتاب‌ها سانسور می‌شد و آنها را باید مخفیانه به دست می‌آوردیم. شکل تصویری این مطلب این بود که یادم می‌آمد که ماسه نقر دوست‌دویم و تعدادزادگی کتاب داشتم. بنابراین مجبور شدیم که دیوار خانه دوستم را بکنیم و همه را میان درز دیوار قرار دایم و بعد گچ گرفتیم و الان مطمئن هستم که آن کتاب‌ها همچنان درون درز آن هستند!

این مسأله مربوط می‌شد به سال‌های نزدیک پیروزی انقلاب؟

بله. دو سال پیش از انقلاب.

بالاخره روند کتابخوانی آنان تا کی ادامه پیدا کرد؟

این مسأله کم و بیش ناپس از انقلاب وجودداشت. ولی به دلیل حجم زیادی که کتاب در اوایل انقلاب به چاپ می‌رسید یک نوع مطالعه‌زدگی در میان ما به‌وجود آمد!

چرا؟

مثلاً در دانشگاه اتاق‌های مختلفی بود که هر اتاقی به یک گروه سیاسی تعلق داشت و هر یک از این گروه‌ها کتاب‌های مختلفی را منتشر می‌کردند. بعد من به عنوان یک ناظر که همیشه سعی می‌کردم خودم را قاطی این نوع مسائل نکنم، می‌دیدم هر یک از آنها با اینکه اهل مطالعه هستند، ولی نوع فعالیتشان ارتباطی با جامعه ما ندارد! یعنی مردم مردمان را نمی‌شناسند و حتی با آنها

درگیر می‌شوند. هر چند این کنار کشیدن خوب نبود، ولی نتیجه‌اش را دیدم. دست کم بسیاری از آنهایی که به‌خاطر فعالیتشان اعدام شدند، شاید درست فکر نمی‌کردند و حتی اشتباه کردند. بعد به این نتیجه رسیدم که آدم می‌تواند کتاب‌های مختلفی مطالعه کند ولی به‌واسطه آن مسیر اشتباهی را برود!

بله. من دوستانی داشتم که به‌خاطر نداشتن چراغ در شب نورنما مطالعه می‌کردند و حتی به‌جای خوردن سیب‌زمینه کتاب می‌خواندند! ولی گاهی اوقات اشتباه هم کرده‌اند. به‌هرحیت برای کتاب ارزش بسیارزادی قائل هستم. حتی این روزها و در این دوران وقتی رویه‌روی دانشگاه می‌روم تا کتاب بخوانم، خاطرات شیرین آن سال‌ها برایم تداعی می‌شود. ولی این را باید بگویم به‌خاطر نوع کارم که فیلسازی برای کودکان و نوجوانان است، بیشتر کتاب‌های کودکان و نوجوانان را می‌خرم. مثلاً در نمایشگاه کتاب امسال به غرفه کتاب‌های کودکان و نوجوانان رفتم و بیشتر کتاب‌های نویسنده‌گان جوان را خریداری کردم. از طریق همین کتاب‌ها با نویسنده‌ای آشنا شدم. به‌نام ریوند کارور. با این که نویسنده‌ای قدیمی است ولی من تازه با آن آشنا شدم و دیدم که چقدر قصه‌هایش ضد کلیشه است و پرایم جذابیت دارد.

آقای طالبی، در نهایت کتاب‌های کودکان و نوجوانان را انتخاب کرده‌اید. آیا این انتخاب ناشی از علاقمندی شما از دوران چنگی است و یا آخر و عاقبت کتابخوانان حرفه‌ای را دیده‌اید و سرمشق و عبرت خود قرار داده‌اید و سراغ آن نوع کتاب‌ها نمی‌روید؟

ببینید، من نمی‌گویم آدم‌های بزرگ که کتاب خوانده‌اند به نتیجه نرسیده‌اند! اتفاقاً برای کتاب ارزش بسیاری قائل هستم و آن را مهمتر از هر چیزی می‌دانم ولی صرفاً به دلیل کارم کتاب‌های کودکان و نوجوانان را انتخاب کردم.

اتفاقاً من با کامپیوتر مخالف هستم و از اینکه می‌بینم فرزندانم به‌جای خواندن کتاب با آن بازی می‌کنند ناراحتیم. ولی وقتی اخیراً کتاب بفروشم این خاتم‌نویسنده را دیدم...

کتاب‌های هنر یا ت...؟

... بله... خیلی خوشحال شدم. همیشه با خودم می‌گویم این نویسنده چقدر بزرگ است چون کاری کرده که فرزندانش مدت طولانی کامپیوتر را کنار گذاشته‌اند و هر جلد هنری یا تیز را پنج بار بخوانند. علنش هم این است که کامپیوتر و این جور دستگه‌ها چندان کمکی به رشد خلاقیت و تحلیل نمی‌کنند، با اینکه اطلاعات زیادی می‌دهند ولی کتاب برعکس فکر و اندیشه انسان را بارور می‌کند.

شما فکر می‌کنید چرا فرهنگ مطالعه در جامعه ما چندان جای افتاده است؟

این‌تها این فرهنگ، بلکه خیلی فرهنگ‌ها جا نیفتاده است. به‌هر حال این فرهنگ بر فرهنگ‌های دیگر تأثیر می‌گذارد؟

چون کشور ما کشور گل و بلبل است! از قدیم الایام از طریق درخت نقت زندگی مردم در نهایت تأمین می‌شد. در نتیجه فعالیت چنداسی برای به‌دست آوردن و کسب خیلی چیزها تلاش نکردیم. همین تبتلی ما باعث شد است عقب بمانیم. به‌طور مثال وقتی کسی ساعت ۱۱ صبح از خواب بیدار می‌شود، یک معلوم است که همه زندگی‌اش از دست رفته است.

پس چرا کودکان کم مطالعه می‌کنند؟

شاید نسبت به شهروند زاپی، فرانسوی و یا کانادایی که همیشه در حال مطالعه است، کم مطالعه می‌کنم. هم‌ان‌طور که به شما گفتم من برای کتابخوانی یک تعریف مشخصی دارم. یعنی کسی که به‌روز باشد، مطالب روزنامه‌ها را دنبال کند و بداند هر روز چه کتابی منتشر می‌شود و آنها را بخواند و در حیطه کاری خودش هم مطالعات تخصصی داشته باشد. به همین دلیل به‌شما می‌گویم کتابخوان نیستم!

قابلیتها و بایسته های رمان تاریخی واسطوره ای در گفت و گو با دکتر بهرام هنریپور - نویسنده و داستان نگار

پنجره های زیبا به باغ تاریخ

با دکتر بهرام هنریپور نویسنده و دکترای اقتصاد کشاورزی به گفت و گو نشستیم درباره دلیل انتخاب اسطوره به عنوان مضمون رمان و علت قرار دادن اسطوره در قالب رمان.

دکتر هنریپور به سال ۱۳۳۱ در تبریز متولد شده و از دانشگاه همین شهر مدرک لیسانس مهندسی کشاورزی گرفته است. سپس از دانشگاه تهران در رشته اقتصاد کشاورزی موفق به اخذ فوق لیسانس شده و تحصیلات خود را در مقطع دکتر در دانشگاه استیل واتر آمریکا ادامه داده است.

نوشتن راز از ۲۲ سالگی آغاز کرده است. در آن هنگام نوشته های او به صورت نمایشنامه رادیویی پخش می شد. در سال ۱۳۷۶ اولین کتابش به نام «پایای احمق» توسط انتشارات اوجدی چاپ شد. در سالهای اخیر رمانهای ملکه وزن و قفس نور از او توسط انتشارات نقش سیربع به چاپ رسیده است.

ملکه وزن یک داستان کاملاً تخیلی و سمبولیک است. شما در طی داستان از نامدهای اسطوره ای برای بیان افکار و اندیشه های خود استفاده کرده اید. به چه دلیل؟

چون علاقه مندم جوانان با تاریخ مهیشتان آشنا شوند. کتابهایی که در زمینه اسطوره به چاپ رسیده اند هر چند دارای ارزش تاریخی و علمی تحسین آمیزی هستند اما با توجه به واژه های سنگین و مفاهیم پرپیچ و ماساتی قابل فهم نیستند. این در حالی است که نسل حاضر به جهت آشنایی با دنیای ماشینی دوست دارد به آسانی به همه چیز دست یابد. من به همین دلیل برای آشنا کردن ذهن با اسطوره از قالب رمان استفاده کرده ام.

آیا الگوی خاصی در بیان فرم و معنا مورد نظر شما بوده است (الگوی کتاب یا شخصیت)؟

الگوی من در هر دو کتاب، ملکه وزن و قفس نور، استفاده از تخیل و استعاره بوده است. سعی کرده ام اندیشه سمبولیک را با پدیده های عینی پیوند دهم.

من سعی کردم حوادث تاریخی و مفاهیم اسطوره ای را به قالب رمانهای ساده امروزی درآوردم تا برای خواننده تازگی و گیرایی داشته باشد. همراه با تعمق در حوادث گذشته به دور از تعصبات، تلقینات و قضاوت های مغرضانه. همیشه تلاش من این بوده که حقیقت را در ذهن خود مجسم کنم و آن گاه بنویسم. البته ساختن رمان برای مفاهیم اسطوره ای آسان نیست و درک و واقعتی با وجود قضاوت های مغرضانه بعضی از مورخان دشوار است. در مورد علت انتخاب این شیوه توضیح دهید.

خوابم با پایان ساده امروزی به گذشته هدایت می شود. برایم پر از رمز، شایدها، گذشته عبرت بگیریم. اصولاً در زندگی بشر چیزی نیست که در اعصاب و گواران تکرار نشده باشد؛ تکرارها در قالبهای مختلف سیاسی، فرهنگی و اجتماعی. در تمام این تکرارها همیشه یک چیز دست نخورده باقی می ماند و آن اندیشه و عشق به آزادی و فرزانگی است.

آیا سبک نوشتاری در ملکه وزن و فرم و ابزارهای به کار رفته در آن، می تواند پاسخگوی نیازهای دنیای امروز باشد؟

سعی من این بوده که جوانان را با واژه ها و اندیشه نیاکانمان و با تفکر و الگوه گذشته گان آشنا کنم و از طرف دیگر تأثیرات شوم شکستها و تسلیم در برابر بیگانگان را به تصویر کشم. برای این منظور به واژه های اسطوره ای تکیه کردم چون چون هوروز، خود دنیایی پر از معناست و ما را با اندیشه ژرف نیاکانمان آشنا می سازد.

درمان قفس نور که باز هم نوعی نگاه به اسطوره های

مانوی و عرفان آنهاست و حتی تا حدودی یادآور داستان کیمیاگر پانولو کولیوست، آیا فکر نمی کنید که مرز میان تخیل و واقعیت آن چنان که باید حفظ نشده است؟

در قفس نور و ملکه وزن با استفاده از معما به ارزش پرداخته ام. مرز بین تخیل و واقعیت بارها در دیالوگهای قهرمانان داستان مشخص شده است. منظور من هرگز در واقعیتی علمی و عقلی نیست بلکه می گویم ارزشهای معنوی، روحی و روانی بشر نیز بی اساس و بنیان نیستند بلکه بنیانی قویتر از واقعیت قابل لمس فیزیکی دارند.

البته هنوز زود است که در مورد مرز تخیل و واقعیت قضاوت کنیم. ما عادت داریم تا زمانی که واقعت علمی چیزی را نشانخته یا کشف نکرده است، آن را تخیل بیندازیم. اگر روزی علم ژنتیک ثابت کند که ژنهای خفته و نهفته ما که میراثی هزاران ساله است در وجود ما مانده اند و بی اثر نیستند، اگر روزی سیلان روح اجساد ما در ضمیر ناخود آگاه یا هر چیز دیگر به وسیله ژنهایت شود و اگر...، آن گاه مرز بین تخیل و واقعیت در داستان «قفس نور» و آثار مشابه روشن خواهد شد.

در این زمینه هست رابلیو «- سردیر سابق مجله اکونومیست که نویسنده کتابهای هلکه سرخ، جنسیت و تکامل طبیعت انسان و اخلاصگاههای نیکی؛ غریز انسان و تکامل همکاری است - در کتاب «ژنوم؛ زندگی نامه خود نوشت یک گونه در

دکتر هنریپور: گفته های شیخ اشراق که از مکتب اسلام نشأت گرفته مشابهت زیادی با سخنان مانی و زرتشت درباره نور دارد

۲۳ فصل « در مورد چگونگی نوشتن این کتاب می گوید: «... چند سال پیش ضمن این که روی کامپیوتر همراه خود خم شده و مشغول کار با آن بودم با دیدید هیگ، زیست شناس تکاملی نیز صحبت می کردم. ناگهان با شنیدن این که کروموزوم ۱۹ کروموزوم محبوب اوست از جا پریدم. به گفته او تمام ژنهای مودی روی این کروموزوم قرار دارند؛ پیش از آن هیچ گاه به ذهنم خطور نکرده بود که کروموزومها هم ممکن است شخصیت داشته باشند...»

مطلبی که در این کتاب آمده با نظریات من در «قفس نور» شباهت حیرت انگیزی دارند. در قفس نور آمده: «... سیلان خصوصیات ارثی به وسیله «انگورهاها» ژنهای معیوب و بیملر و «فرقه ها» یا ژنهای سالم و بالاخره تعالی روح انسان در کالدهای پاک و پر هیجان که به عنوان یک هدف مقدس آفرینش!...»

اثبات این نظریات به اعتقاد من اصلاً بعید نیست. شاید به زودی ایهاماتی که شما آن را تخیل

می نامید به واقعیتی علمی و ژنتیکی تبدیل شوند. علت بازآفرینی عرفان زرتشتی و مانوی و تطبیق آن با عرفان اسلامی در این دو رمان چیست؟

عرفان مثل مذهب و خداشناسی ریشه در تاریخ بشر دارد. مانی، توایم عرفان بودا، زرتشت و مانی را منکر شویم. می توانیم بگوییم سیر اندیشه به سفری تاریخی می ماند که سرچشمه اش در اعصار دیرینه است. هیچ کلام از پیامبران، نظریه پیامبران قبل از خود را نمی نکرده اند. همان گونه که پیامبر اسلام ایدان الهی قبل از خود را نمی نکرده بلکه خود را حجت و خاتم آنان نامید. این در تمام ادبیه و یک سفر ازلی است.

گفته های شیخ اشراق که از مکتب اسلام نشأت گرفته مشابهت زیادی با سخنان مانی و زرتشت در باره نور دارد. با این تفاوت که مانی ۸۰۰ سال پیشتر سخن می گفته یعنی زمانی که مردمش نسبت به عرفان گنگ و جاهل بودند، در حالی که عرفانی بعد از اسلام مثل عطار، مولانا و حافظ در شرایطی حقیقت را با زگو می کنند که بسیاری از مفاهیم عقلی و علمی توسط قرآن روشن و تائید شده است.

آیا به اعتقاد خودتان این تطبیق در طول رمانها به خوبی انجام گرفته است؟ و آیا نمی شد به شکل بهتر و منطقی تر صورت بگیرد؟

به اعتقاد من نه من در کتابهایم به جای تفسیر و تطویل به هیجان و زیبایی پرداخته ام تا خواننده را خسته نکنم. من وحشت دارم از این که خواننده، کتاب را قبل از تمام کردن رها کند.

داستان ملکه وزن افسانه ای از اسطوره ها است. چطور می شود از اسطوره افسانه ساخت؟ و شما چگونه فرآیند افسانه سازی را در داستانان پیاده کردید؟

باید با مرور در اسطوره، معنا و منظور را یافت و آن گاه آن معنا را در قالب رمان ریخت. مثلاً در اسطوره می خوانیم که «فر» یک نیروی اهروری بوده که تن راستی جورامی آراسته است. اما هر گاه که صاحب این نیرو به خود مغرور می شود و در راه ظلم از آن استفاده می کرد، «فر» شایه چون پرندای او را ترک می کرد. حال باید ببینیم منظور از «فر» چیست، آن گاه از مفهوم آن رمان هلکه وزن را بسازیم.

به نظر شما بهترین شیوه برای زنده نگه داشتن اسطوره ها و فرهنگ یک ملت در دنیای مدرن امروزی چیست؟

به اعتقاد من بهترین شیوه، نوشتن تاریخ در قالبهای ادبی است و استفاده از تخیل بی غرض در تشریح حوادث تاریخی. نمونه بسیار با ارزش و تاریخی در این زمینه همان شاهنامه حکیم فردوسی است.

پس از این دوران آیا دو حال حاضر کار جدیدی در دست دارید؟

کتاب «نگاه نوری به انسانهای جهان تاریکی» آماده چاپ است و چند کتاب دیگر من نیز در مرحله تکمیل و اصلاح است؛ سفرنامه من و دخترم «اگران جبران تاریخ ساسانی» او دوستداری «

Understanding the Islamic Experience

چشیندن طعم اسلام

نوشته: جان رنارد John Renard ۱۹۲ صفحه، ناشر: Paulist Press، مارس ۲۰۰۲، بهای: ۱۱۸۵۰ دلار.

نویسنده که عالم الهیات و دانشمند علوم اسلامی است، اثری خواندنی و کوتاه را حاوی اصول دین اسلام پدید آورده است که هر خواننده به دور از دغدغه در افتادن به ورطه ایهام، به خواندن آن تشویق می شود. نویسنده به طرز یاری و رویدادهای مربوط به اسلام را با استفاده از تصویری نظیر مسیر زوار و سفرهایشان به عنوان استعاره به کار می برد. او سه سفر نموده و الگوی حضرت محمد (ص) را بررسی می کند و طی آن به مسائل پیچیده و بغرنجی که از سوی غیرمسلمانان مطرح می شود، می پردازد و به پرسشهای آنان پاسخ می دهد.

A Guid to Jewish Prayer راهنمای دعا و نیایش یهودیان

نوشته: خاخام آدین اشتاین ساتلر Rabbi Adin Steinsaltz ۲۴۴ صفحه، ناشر: Random House، مارس ۲۰۰۲، بهای: ۱۵ دلار.

این کتاب برای خوانندگانی است که علاقه مند به یادگیری و آگاهی از دعاهای یهودی اند. نیز راهنمایی برای همه عبادتگاران یهودی به شمار می رود. کتابی مرجع که پایه نویسنده که عالم یهودی و مترجم و ویراستار ۲۲ جلد تلمود است این راهنما را به خاطر گشودن درهایی به سوی دعا و نیایش برای افرادی به نگارش آورده است که می خواهند درکی عمیق هم از ساختار و هم از گوهر و کنه دعاها بیابند و جزئیات آنها را دریابند.

وضعیت نشر کتاب در تیرماه ۱۳۸۱

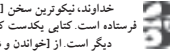
این ۲۷۳۱ عنوان کتاب طی تیرماه ۱۳۸۱ منتشر شد. به گزارش روابط عمومی خانه کتاب، براساس آمار موجود در بانک اطلاعاتی این مؤسسه، این کتاب ها در شمارگان ۱۳ میلیون و ۱۹۹۱ و ۲۸۱ جلد منتشر شد و شمارگان متوسط هر عنوان ۵۱۲۳ جلد بود.

این ۲۷۳۱ عنوان در دو میلیارد و ۶۳۶ میلیون و ۵۰۰ هزار صفحه منتشر شد و هر کتاب به طور متوسط در ۷۸۸ صفحه انتشار یافت. در تیرماه سال جاری، ۱۵۱۰ عنوان (۵۵ درصد مجموع کتاب ها) چاپ نخست و ۱۲۱۱ عنوان (۴۵ درصد مجموع کتاب ها) چاپ مجدد، ۲۰۳۹ عنوان (۷۵ درصد مجموع کتاب ها) تألیف و ۶۹۲ عنوان (۲۵ درصد مجموع کتاب ها) ترجمه بود.

بیشترین کتاب ها از نظر موضوعی با ۵۷۷ عنوان در موضوع ادبیات منتشر شد و پس از آن به ترتیب موضوع های علوم عملی با ۴۸۷ عنوان، دین با ۴۵۵ عنوان، علوم اجتماعی با ۳۴۰ عنوان، زبان با ۱۷۱ عنوان، علوم طبیعی و ریاضیات با ۱۶۳ عنوان، تاریخ و جغرافیا با ۱۶۰ عنوان، هنر با ۱۵۱ عنوان، کلیات با ۱۱۸ عنوان و فلسفه با ۱۰۹ عنوان قرار گرفته اند.

در این ماه، ۲۷۴ عنوان (۱۷ درصد مجموع کتاب ها) برای کودکان و نوجوانان انتشار یافت و ۷۳۲ عنوان کتاب کمک درسی نیز منتشر شد. ۲۷۳۱ عنوان کتابی که در تیرماه سال جاری منتشر شده نسبت به مدت مشابه خود در سال گذشته، که ۲۵۱۳ عنوان بوده، ۸ درصد رشد داشته است.

بر اساس آمار موجود در بانک اطلاعاتی مؤسسه خانه کتاب تا پایان تیرماه سال جاری ۸۵۶۱ عنوان کتاب منتشر شده است.

خداوند، نیکوترین سخن [- کتاب آسمانی، قرآن -] را فرو فرستاده است. کتابی یکدست که هر جزء آن شاهد صدق جزء دیگر است. از خواندن و شنیدن آن پوست کسانی که از پروردگار خویش در بیم اند از لرز منقبض و گرفته می‌شود و سپس پوست و دل آنها به یاد و یادکرد خدا ترمی و آرامش می‌یابد. این است رهنمون‌ی خداوند که هر که را خواهد یا آن راه می‌نماید… قرآن کریم، سوره زمر (۳۹)بخشی از آیه ۳۳

«بسم الله الرحمن الرحیم» را فرو مگذار گرچه پیش از نگارش یک شعر باشد.
امام صادق (ع)؛ گزیده میزان الحکمه، حدیث ۵۲۶۵
به نقل از اصول کافی

منابع

تاریخ‌نویسی و داستان‌نگاری مذهبی: نکته‌ها و چالش‌ها- ۷

ابزارهای درون متنی سنجش و درک

۳-تنظیم تاریخی و ترتیب زمانی

جایگاه زمانی اطلاعات درست به دست آمده از روایت تاریخی را باید تعیین کرد. مقصود از جایگاه زمانی، تعیین محل آن در ترتیب تاریخی حوادث مرتبط یا غیرمرتبط با آن و حتی تعیین همزمانی آن با رویدادهای دیگر است. حتی اگر بتوان برای روایت و متن روایت تعیین تاریخ کرد چه بهتر. هرچه اطلاعات تقویمی زمانشناختی و ترتیبی رویداد بیشتر و دقیق‌تر باشد، جایگاه پیدایش رخداد یا نقل، بهتر مشخص خواهد شد و زمینه فهم بهتر متن بهتر و بیشتر فراهم خواهد آمد. جای ذکر این نکته در همین جااست که بسیاری از درکهای خام و نادرست از آیات و روایات، ناشی از ضعف اطلاعات در این مورد است.

تعیین جایگاه زمانی و ترتیب تاریخی حوادث و رخدادها، بسیاری پرسشها و ابهامها را پاسخ خواهد گفت، بسیاری تضادها یا تناقضهای ظاهری را حل خواهد کرد و سیر تکاملی احکام، سیره‌ها، ماجراها و تحولات را نشان خواهد داد. حتی اطلاع از سیر نزول آیات و سوره‌های قرآن کریم در ۲۳ سال، الگویی برای روند هدایت الهی یک جامعه از شرک به توحیدرأپیش روی پژوهشگر خواهد بود. بسیاری از ابیابا و پیروایان دین نیز سخنانی ناظر به وقایع سالها، دهه‌ها و قرن‌ها بعد دارند.

۴-جغرافیا و شرایط

آگاهی از مکان رخداد، بیان با سیره مندرج در متن روایت یا کتاب آسمانی از دیگر ضرورتهای درک و سنجش بهتر متن است. این آگاهی، شامل شرایط اقلیمی و ویژگیهای آب و هوایی می‌شود و حتی می‌تواند اختلافهای ناشی از شرایط جغرافیایی متفاوت را که در برخی روایات است بر طرف سازد. این اطلاعات، حتی مردم‌شناسی، مسافتها، شیوه زندگی و آداب و رسوم را نیز شامل می‌شوند و هر چیز دیگری را که در محاسبات لازم برای سنجش میزان دقت نقلها و درک بهتر آنها به کار می‌آید.

آگاهی از شرایط سیاسی و اجتماعی زمان و مکان مرتبط با نقل تاریخی و وضعیت صدورنقل می‌تواند حتی مشخص کند که بیان یا رخداد در شرایط عادی پدید آمده است یا شرایط خوف و خطر و تقیه و پنهانکاری، فضای نقل، فضای جهاد و مبارزه مسلحانه است یا صلح و مبارزه پنهان، حکم، دادی است یا موقت. جامعه در چه شرایطی به سر می‌برد. گروه‌های اکثریت و اقلیت و نخله‌های مختلف کدام‌اند و موضعگیریهادر موافقت یا مخالفت کدام جریان است و کدام پرسش حاکم را نشانه رفته است.

این اطلاعات و اطلاعاتی دیگر از این دست، هر چه بیشتر باشند، درک شفافتر و دقیقتری از نقل تاریخی به پژوهنده خواهد بخشید.

کتاب‌شناسی

مجموعه حکیمانة

سخن چهارده معصوم علیه السلام، ۵۲۲موضوع، ۱۹۲۰ حدیث؛ گردآوری احمد صادقی اردستانی؛ چاپ اول، قطع رقی، ۵۲۸ صفحه، ۲۲۰۰ نسخه؛ نشر علم؛ تهران، ۱۳۸۱؛ بها، ۳۳۵۰ تومان.

این کتاب شامل ۱۹۴۰ حدیث از سخنان چهارده معصوم باترجمه است که در ۵۲۲موضوع در زیر عنوانهای ا فصل اول گردآمده‌اند.

هدف از تنظیم این مجموعه آن است که اصول و عمده معارفی که هر مسلمان در زندگی بدان نیازمند است باعم از عقاید، احکام و اخلاق- گزینش شود و گرد آید.عناوین فصلهای این کتاب به ترتیب عبارت‌اند از: دینداری و عقیده مندی؛ احکام دین؛ عبادات و ارتباط با خدا؛ اخلاق فردی؛ اخلاق و روابط اجتماعی؛ ازدواج و روابط خانوادگی؛ مسائل سیاسی؛ مسائل اقتصادی؛ پادشاه اعمال و کثیر کردار؛ سخنان معصومان (به تفکیک معصوم).

گفتنی است که احادیث این کتاب (بجز فصل آخر) همه با واژه «مَنْ» (به معنی: کسی که، هر کس، آن که، هر که…) آغاز می‌شوند و در حقیقت مجموعه دستورهای حکمت‌آمیز هستند که اغلب آنها به کار هر انسان-اعم از مؤمن و غیر مؤمن و مسلمان و غیر مسلمان- می‌آیند.

سیاست فاطمی(س)

حماسه کوزرنه؛ شرح مبارزات یگانه دخت پیامبر گرامی اسلام حضرت فاطمه زهرا(س)، نوشته مجید زجاجی مجرد، چاپ اول، قطع وزیری، ۳۲۲ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه؛ انتشارات مرسل، کاشان، ۱۳۸۰، بها، ۱۲۰۰ تومان.

این کتاب شرح زندگانی حضرت زهرا(س) ازبخت مبارزات سیاسی آن حضرت است ونگاهی تحلیلی و مستند به وقایع دوران حیات آن بانو از هجوم به خانه ایشان تا رخدادهای بعد از شهادت دارد.مقصود نویسنده بر این است که برخی زوایای تاریک و مورد اختلاف زندگانی سیاسی حضرت فاطمه(س) را(به استناد منابع شیعه و اهل سنت روشن سازد.از ویژگیهای این کتاب، ارائه اطلاعات جغرافیایی و خصوصیات معماری برخی مکانهاست که پژوهشگر رادر تجسم بهتر وقایع و شناخت بهتر جایهای پاری می‌رساند. فهرست منبع این اثر حاوی مجموعه‌ای از کتاب‌های مرتبط با پژوهش در موضوع این کتاب است.

بازنوشت احادیث قدسی

صدای او (۳ ج)؛ جلد اول، گردآوری، ترجمه و بازنویسی حمیدرضا همتی؛ چاپ اول؛ قطع بیاضی کوچک، ۲۸۸ صفحه، هر جلد ۳۰۰۰ نسخه؛ نشر حبه، تهران، ۱۳۸۰، بها، ۷۵۰ تومان.

حدیث قدسی، سخن خداوند است که جزء کتاب آسمانی نیست اما از طریق پیامبران و معصومان نقل شده و به مردم رسیده است. مخاطب این سخنان پیامبران‌اند که روی سخن به‌طور مستقیم با آنها و به صورت غیر مستقیم با مردم است.

این کتاب گردآوری، گزینش، ترجمه و بازنوشت احادیث قدسی به زبان ساده و در قطعی قابل حمل در کیف و جیب است. مؤلف، پس از مقدمه‌ای، کتاب را در چهار «فکانه» سامان داده است: اوصاف الهی؛ فرمانبراری (تسلیم)؛ واگذاری امور به خداوند (توکل)؛ و یگانه دانستن خداوند (توحید).

راهنمای زائران مشهد مقدس

مشهد (رضاع)؛ راهنمای کاروانهای زیارتی مشهد مقدس، نوشته محمدعلی شهاب، چاپ اول، قطع رقی، ۱۹۲ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه؛ نشر نذیر و نشر بنی فاطمه (س)؛ تهران، ۱۳۸۱، بها، ۸۵۰۰ ریال.

این کتاب در سه فصل سامان یافته است. فصل اول (با عنوان: وصف دلداری) به زندگانی امام رضا(ع) از ولادت تا شهادت؛ سیره و روش حضرت رضا(ع) شامل سیره عبادی، اخلاقی و اجتماعی، سیره علمی و انتقادی و سیره سیاسی آن حضرت؛ بیانات، معجزات و کرامات امام رضا(ع) و فضیلت زیارت امام هشتم می‌پردازد.فصل دوم (با عنوان: شوق دیدار) به آداب اسلامی مسافرت؛ زیارت به عنوان تجلی دیدار؛ و آداب زیارت اختصاص دارد. فصل سوم (با عنوان: دیدار یاران) از تاریخ و تاریخچه خراسان؛ تاریخچه آستان قدس رضوی؛ تزیینات و معماری داخل حرم مطهر (رواقها، صحنها و پستنها)؛ امکانات رفاهی آستان قدس و سایر مکانهای مذهبی، مکانهای تاریخی و دیدنی و گردشگاهها و مناطق بیلابقی مشهد می‌گوید.

دولت مدرن و نظریه دولت

اندیشه دولت مدرن، به سوی نظریه دولت امام خمینی؛ نوشته سیدجواد طاهایی؛ چاپ اول، قطع رقی؛ ۳۳۱ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه؛ انتشارات مؤسسه چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی)؛ تهران، ۱۳۸۱، بها، ۱۰۰۰ تومان.

این کتاب با هدف بازسازی و وفادارانه یک نظریه دولت از خلال آرای امام خمینی، به آگاهیهای اساسیتیر درباره علل و دلایل ظهور و ویژگیهای اساسی دولت و طرح مباحث مقدماتی برای مبحث دولت به عنوان پیشیناز این پژوهش برای خواننده ایرانی نیز پرداخته است.

کتاب دارای ۲ بخش و یک ضمیمه است.بخش اول با عنوان تاریخ نظری و جامعه‌شناسی تاریخی دولت مدرن به تاریخ دولت، پیشینه یونانی دولت مدرن، تاریخ نظری دولت مدرن و جامعه‌شناسی تاریخی دولت مدرن می‌پردازد.بخش دوم با عنوان نظریه و تحلیلها زمینه تاریخی دولت لیبرال -دموکرات، تحلیل مفهومی دولت مدرن، نگرشهای کلاسیک و نگرشهای متأخر را در بر می‌گیرد.

بخش سوم با عنوان انتقاد و راهیابی، به دفاع از نظریه اخلاقی دولت و فلسفه سیاسی هانا آرننت به عنوان رویکردی به سوی نظریه دولت امام خمینی، اختصاص دارد.

بخش چهارم عنوان «خمینی (ره)» تحقیق اندیشه تاریخی دولت خداوندی در ایران» یافته است.بخش ضمیمه به طرح عمومی دولت می‌پردازد.

امام خمینی و ورزش

ورزش و ورزشکاران در اندیشه امام خمینی (ره)؛ مجموعه مقالات نخستین همایش دیدگاههای امام خمینی (س) در تربیت بدنی و ورزش (اراک، ۱۸ اسفند ۱۳۷۸)؛ چاپ اول، قطع رقی؛ ۱۸۳ صفحه؛ ۳۰۰۰ نسخه؛ انتشارات مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)؛ (ستاد بزرگداشت یکصدمین سال میلاد امام خمینی (س))؛ ۱۳۸۱، بها، ۷۰۰ تومان.

کتاب حاضر این مقالات را در برمی‌گیرد؛ تبیین جهنگیری ورزش و تربیت بدنی در جامعه اسلامی در آیینة اندیشه‌های امام(س)؛ ورزشکاران از دیدگاه امام خمینی(س)؛ با تکیه بر ورزشهای مطلوب در نظام اسلامی؛ حضرت علی(ع) (الگوی اسلامی ورزش از دیدگاه امام خمینی(س))؛ انقلاب فرهنگي در ورزش از دیدگاه امام خمینی(س)؛ بررسی دیدگاههای امام خمینی(س) در مورد وانشناسی ورزش؛ رابطه اخلاقی و تربیت در ورزش؛ رابطه ورزش و تربیت از نظر امام خمینی(س)؛ ورزشهای مطلوب از نظر امام خمینی(س)؛ تیرویشی معنویت و ایمان در دیدگاه امام خمینی(س)؛ و دیدگاههای خاص و عام امام خمینی(س)؛ پیرامون مسائل تربیت بدنی و ورزش.

شاهنامه کارشود که هنوز نشده است. شاهنامه به مثابه اقیانوس پهناوری است که کرانه آن پیدایش است. دیدگاههای مختلف و موضوعات مختلفی را می توان در شاهنامه پیدا کرد و روی آن تحقیق و پژوهش انجام داد.

خوشبختانه پژوهش در زمینه شاهنامه چند سالی است که جدی گرفته شده و امیدوارم ادامه پیدا کند. سال ها طول خواهد کشید تا تصحیح کامل و خوبی از شاهنامه داشته باشیم. کار بنده هم کار کاملی نیست و لابد تقابلی هم دارد. سعی می کنم شاهنامه را بخش به بخش تصحیح کنم. خلم پروین بخردی در این پژوهش ها با من همکاری می کند.

داستان سیاوش را دیدم که چند نفر از جمله مرحوم استاد مینوی تصحیح کرده بود.

شاهرخ مسکوب هم روی داستان سیاوش کار کرده است.

این کتاب را خواندم ولی خیلی از چیزهایی را نپسندیدم. مسکوب را نخواندم. منظوم تصحیح مینوی است. چاپ مسکوب و چاپ ژول مول و چاپ های دیگری را که نگاه کردم خیلی مورد ادواشکال است. تصحیح ختلی مطلق از همه بهتر است. من سعی کردم اشکالات ختلی مطلق را هم تصحیح کنم.

با ختلی مطلق در ارتباط هستم و ایشان در جریان کار شما هست؟

گاه گذاری ارتباط تلفنی دارم و در جریان کار من هم هست. خودش در یکی از کتاب هایش گفته که کار من انتقاداتی هم دارد که هر کس آن را تصحیح کند، محق است و از نظر من اشکالی ندارد.

تحقیقاتی که در حوزه شاهنامه انجام شده، کدام یک را خوانده اید و کار کدام نویسنده را می پسندید؟

آنچه که راجع به فردوسی تحقیق شده، کار دکتر محمد امین ریاحی را بیشتر می پسندم.

دکتر محمد محبوب هم در این حوزه کار کرده است. کار محبوب را ندیده ام. شاهنامه خوانی اش را که در

● ادیب برومند: قصاید من به زبانی است که هم عامه فهم است و هم از نظر صنایع ادبی کاملاً مطابق اصولی که توسط قصیده سرایان بزرگ رعایت می شد

نوری به یازار آمده گوش کرد. تحقیقات دکتر محمد روشن هم خوب است.

در عنوان کتابی که دستخواه استاد دانشگاه، استرالیا در ایران سال گذشته منتشر کرده است خوانده اید؟

من این کتاب ها را ندیده ام و هنوز نخوانده ام.

کتاب «در پیشگاه فردوسی» که اخیراً منتشر کرده اید، حول چه محورهای بحث می کند؟

این کتاب مجموعه سخنرانی هایی بود که در چند جهت مختلف پیرامون فردوسی داشته ام و دیدگاههای فردوسی، مثلاً راجع به دموکراسی و شاعر ملی ایران بودنش و موضوعاتی از این قبیل و اشعاری که در وصف فردوسی ساخته بودم. مجموعه ای فراهم کردم که هم برای علاقمندان قبلی استفاده خواهد بود و هم تجلی ای از فردوسی به عمل می آید.

آقای اسلامی ندوشن هم چند سال قبل مؤسسه «سرای فردوسی» را تأسیس کرده تا شاهنامه پژوهان در آنجا گرد هم بیایند. فکر نمی کنید اگر از چنین مؤسسه ای حمایت بشود از این همه پرآکنده کاری پیرامون شاهنامه نجات پیدا کنیم؟

البته اگر اغراض شخصی و خودخواهی های افراد کنار گذاشته بشود و بخواهند به سرچشمه حقیقت برسند و به واقع پی ببرند. کدام یک از ایات و سخنان در شاهنامه

متعلق به فردوسی هست یا نیست، کاری پسندیده است. این افراد باید صاحب اطلاعات وسیع در ادبیات کهن فارسی باشند و به زبان شاهنامه و زبان دری مسلط باشند. این چنین جمع هایی قابل پشتیبانی است. افراد در چنین مؤسسه ای لزوماً شاعر و شاعر پژوهشگر باشند و در دستر ادبیات

دری سال ها غنچه باشند تا بتوانند موفق باشند. شعرهایی که من درباره فردوسی در ابتدای کتاب «در پیشگاه فردوسی» سروده ام، اگر فردوسی زنده بشود و آن را بخواند، قطعاً شعرش را در همین وزن و با همین سبک خواهد گفت. غرض خودستایی نیست.

تلاش

مرحله بررسی

تلاش در جهت تصحیح روند توزیع کتاب در کشور

گزارشی از فعالیت های شرکت بازرگانی کتاب گستر

شرکت متمرکز گردند.

ظاهراً ناشران شهرستانی بیشتر به کار کتاب گستر و طرح هایی از این دست دل بسته اند، چون بخشی های بیشتر با ناشران بزرگ همکاری دارند و ناشران کوچک از این نظر شرایط سختی دارند و به علت همکاری نکردن توزیع کنندگان با آنها، بیشتر کتاب ها روی دستشان می ماند.

هاشمی از یک طرح دیگر خبر می دهد و آن ایجاد نمایشگاه و فروشگاه از کتاب های «هر سال» است. این طرح حداکثر تا اول مهرماه و در چهارراه جهان کودک افتتاح می شود و در آن هر کس می تواند بداند که در سال چه کتاب هایی منتشر شده است و در واقع از انتشار کتاب های جدید هر سال مطلع می شود.

مسئولان این شرکت طرحی را نیز به صدا و سیما ارائه دادند که بسیاری از ناشران نیز از آن حمایت کردند و آن طرح، تأسیس شبکه کتاب در صدا و سیما بود. ویژگی جالب این طرح فراگیری آن است.

درخواست این طرح به دفتر ریاست جمهوری هم رفته است که آقای خامنه ای هم آن را به وزارت ارشاد ارجاع داده است. به هر حال تاکنون از طرف صدا و سیما پاسخی به آن داده نشده است.

هاشمی مدیرعامل شرکت کتاب گستر یک پیشنهاد جالب درباره کتابخانه های سطح کشور دارد: «بنابر اطلاعات، در سطح کشور حدود ۱۳۰۰۰۰ کتابخانه (متعلق به مدارس، مساجد، شهرداری ها، وزارتخانه ها و...) داریم که شاید کمتر از ۱۰۰۰ تایی آنها فعال هستند و بقیه بیشتر به زندان کتاب شبهند و قابل استفاده نیستند. از کتاب ها هیچ استفاده ای نمی شود و تعداد محدود کتاب آن هم با انتخاب سلیقه ای در آنجا قرار دارند که جایگویی مخاطبان نیست».

وی پیشنهاد می کند: «می توان این ۱۳۰۰۰۰ کتابخانه را به ۵۰۰۰ کتابخانه محلی مجهز تبدیل کرد، به گونه ای که در هر محل یک کتابخانه خوب و قابل استفاده باشد. با این کار علاوه بر اینکه کتاب ها از حیس در می آیند، دولت هم می تواند با اختصاص یک جلد از هر کتاب برای این ۵۰۰۰ کتابخانه، هم تغییری در شمارگان کتاب بدهد، هم به ناشران و صنعت نشر کمک قابل توجهی کند».

اینبار شرکت کتاب گستر هم یکی از مجهزترین و بزرگترین اینبارهاست که کتاب ها با نظم خاصی در آن چیده شده اند. از خصوصیات ارسال کتاب های این مرکز، بسته بندی مناسب کتاب ها برای ارسال به شهرستان ها، برخلاف دیگر مراکز توزیع است. علاوه بر اینکه کتاب های دوره ای و کیوم می شوند، برخی کتاب ها با کارتن مخصوص به خودشان بسته بندی شده و کتاب های با جلد زکروب هم کیوم می شوند که نقش قابل ملاحظه ای در سالم رسیدن کتاب ها به مقصد و آسیب دیدن آنها دارد.

شرکتی است که اکثر سهام آن متعلق به صندوق بازنشستگان تأمین اجتماعی است و ما به نیابت از طرف آنها کار می کنیم».

شرکت کتاب گستر از امکانات خوبی برخوردار است که با سایر تشکیلات مشابه قابل مقایسه نیست. هاشمی می گوید: «علاوه بر این امکانات، ما چون وابسته به انتشارات علمی و فرهنگی هستیم از تجربه ۴۰ سال نشر و حدود ۳۰۰۰ عنوان کتاب چاپ شده در این انتشارات بهره می گیریم. اینبارهای وسیع در سطح تهران، امکانات حمل و نقل و بهره گیری از کارشناسان مجرب از دیگر مزایای ماست و به همین خاطر آمادگی تأسیس و تجهیز کتابخانه ها و مشاوره تأمین کتاب برای مراکز، ادارات و مؤسسات مختلف را دارا هستیم».

آقای میرزایی هم مدیر فروش شرکت کتاب گستر است. وی درباره کتاب هایی که این شرکت هم اکنون بخش می کند می گوید: «کتاب ها فعلاً متعلق به انتشارات علمی و فرهنگی است و در آینده به مرور از کتاب های ناشران برتر شروع می کنیم و بعدها به ناشران دیگر هم می پردازیم. البته این مربوط به زمانی است که شبکه ما در تمام شهرستان ها گسترده شده باشد».

قرار است که در مراحل اولیه در همه مراکز استان ها حداقل دو-سه کتابفروشی با شرکت در ارتباط باشد و به مرور در تمام شهرستان ها هم نمایندگی تأسیس شود.

میرزایی می گوید: «بر اساس آیین نامه فروش، تحقیقی را برابری کتابفروشی های طرف قرارداد در نظر گرفته ایم. این طرح با استقبال خوب شهرستان ها مواجه شده است».

وی که از طرف شرکت، برای شناسایی کتابفروشی های کشور به استان های اصفهان، چهارمحال و بختیاری، آذربایجان شرقی و غربی و قزوین و مازندران سفر کرده است، می گوید: «ما در حال شناسایی و نیازسنجی تمام کتابفروشی های ایران هستیم. مشکلات اکثر آنها هم عبارت است از نحوه ارسال کتاب، میزان تخفیف مراکز بخش، مدت زمان پرداخت قیمت، دیررسیدن کتاب های جدید».

اما در حالی که میرزایی درباره واکنش دیگر توزیع کنندگان در مقابل تأسیس این شرکت، معتقد است که در کنار آنها هستند، نه در مقابلشان و حضار است با همه آنها همکاری کند. مدیر عامل شرکت نیز می گوید که ما به دنبال برطرف کردن همان مشکلاتی هستیم که بخشی های شهرستان ها دارند و پیشنهاد می کند: «اگر در سطح ایران مثل شرکت ما، سه-چهار شرکت دیگر شروع به فعالیت کنند، بخش زیادی از مشکل بخش حل خواهد شد؛ البته به شرطی که مجوز این شرکت ها به افراد حقوقی داده شود، ضابطه مند باشد و بر کارشان نیز از طرف وزارت ارشاد نظارت شود و هر شرکتی موظف باشد کتاب ها را با شیوه ای مناسب به همه جای ایران بفرستد و اینکه نتواند که در حال حاضر تمام کتاب ها در تهران رسوب کنند».

عملی شدن این طرح مستلزم این است که تعداد زیادی بخشی در کشور جمع شوند و در چند

معضل توزیع کتاب در کشور ماهنوز حل نشده است. هنوز کار به صورت سنتی صرف انجام می شود و توزیع کنندگان کتاب، نه تشکیلی دارند، نه آئین نامه ای در کار است و نه نظارتی بر کارشان می شود. یک چند نفری با هم جمع می شوند و نامشان را «بخشی» می گذارند.

این مطلب را آقای هاشمی مدیرعامل شرکت بازرگانی کتاب گستر وابسته به انتشارات علمی و فرهنگی بیان می کند.

شرکت بازرگانی کتاب گستر یک شرکت سهامی است از نوع سهامی خاص و اکثر سهام آن هم متعلق به صندوق بازنشستگان تأمین اجتماعی است.

در راهروی دفتر مرکزی این شرکت قفسه هایی با کتاب های مهم و اکثر ارمج به دیوار نصب شده است: «شرح مثنوی معنوی»، «دیوان حافظ»، «شاهنامه»، «تاریخ تمدن ویل دورانت»...

از اهداف تأسیس این شرکت تصحیح روند توزیع کتاب در کشور است:

«تعداد بخشی ها از کتابفروشی ها بیشتر شده است و شیوه نادرست توزیع آنان ناخواسته لطمه زیادی به توزیع کتاب زده است. اغلب آنها هم به بحث فرهنگی کتاب بی اعتنا و بیشتر دنبال سود هستند، بنابراین کتاب را به افرادی می دهند که یا سریع پول دهنده، یا در صد بیشتری بدهند. اینها باعث شده که بالای ۷۰ درصد کتاب ها در تهران توزیع شود چون در شهرستان ها اولاً هزینه انتقال آن بالاست، ثانیاً تضمینی برای برگشت سرمایه وجود ندارد. در نتیجه در شهرهای کوچک و دور افتاده علیرغم تقاضای فراوان، کتاب نیست و بیشتر کتاب ها در همین تهران دور می زند؛ از اینباری به اینباری دیگر».

آقای هاشمی می افزاید: «ما خواستیم خدمتی در جهت توزیع کتاب کرده باشیم. کار ما با برنامه است، عجله ای هم نداریم و مایلیم از تجربیات سایر دوستان هم در این راستا استفاده کنیم».

هم اکنون کارگزاران این شرکت که از ابتدای شهریور سال گذشته تأسیس شده در کل شهرستان های کشور در حال مکان یابی هستند و برنامه ای در حال تنظیم است که با کل مراکز عرضه کتاب در تمام نقاط ایران، ارتباط برقرار شود.

البته از اهداف دیگر شرکت بازرگانی کتاب گستر حضور در نمایشگاه های بین المللی و ایجاد نمایندگی در کشورهای دیگر و نیز وارد کردن کتاب های مورد نیاز از خارج از کشور است».

مدیرعامل این شرکت می گوید: «فراهم کردن امکان ارسال سریع کتاب به شهرستان ها نیازمند داشتن نمایندگانی در آنهاست که ما سعی کرده ایم در مراکز استان ها از همکاری افراد بومی همان جا استفاده شود، تا اینکه نیروی دیگری از تهران یا جای دیگر به صورت کارمند بفرستیم. به این ترتیب مراکز فرهنگی و مؤسسه ای که نیاز به کتاب دارند، مجبور نخواهند شد حتماً به تهران مراجعه کنند».

البته در آینده یک بانک اطلاعاتی هم در اینترنت در اختیار خواهد شد تا متقاضیان بتوانند از طریق اینترنت سفارش کتاب بدهند.

«این تشکیلات دنبال منافع مادی نیست،

آقاي پرومندا، شما علاوه بر سرودن غزل و قصيده، آيا در حوزه ترانه‌سرایی هم کار کرده‌اید؟

البته. منحصراً اطلاعات موسیقی داشتیم، ولی در ترانه‌سرایی فعال بودم.در تابستان سال۱۳۴۶که تازه خطری تجربه آذربایجان رفع شده بود و هنوز اوضاع کردستان و صفحناخت جنوری کشور پر از اغتشاش و آشوب بود و در پایتخت و در دستگاه دولت فساد حکمفرما بود، من ایرت ایران پر آشوب را که نظم و نثر و ترانه به هم آمیخته بود، نوشتم که نشان‌دهندهٔ اوضاع کشور و بحاری مطالباتفرهنگی-سیاسی بود.آهنگساز آن هم مرحوم عبدالحسن برزنده‌یکی از بهترین آهنگسازان کشور بود.بعد از این ایرت دیگر من به دنبال ترانه‌سرایی به آن مفهوم که جزء کارم بوده‌باشم.ترنتم، حالاسمکن است.به شکل فوریمنی ترانه‌ای ساخته‌باشم ولی بادمگاه‌اردانو تلویزیون هم‌کاری نداشتم وجزیه‌نیروهای اپوزیسیون محسوب می‌شدم.چون از بین‌گدازان جبهه ملی بودم، مناسبت نداشت که با رادیو تلویزیون هم‌کاری داشته باشم.

پس عمده شهرت شما در زمینه غزلسرایی و قصیده‌سرایی بوده؟

بله، قصیده را برای اجتماع می‌ساختیم. (اغلب قصیده‌های من مهنی و سیاسی است و وجه قالب آن هم انتقادی است.) از همان سنوات ۲۰ و ۱۷م آشوب را شروع کردم که تا امروز ادامه داشته است.اما غزل‌های من گاهی سیاسی و گاهی عرفانی است، گاهی هم عاشقانه است که برای دل‌خودم ساخته‌ام.

آقای ادیب پرومندا، اولین بار چه کسی عنوان شعر ملی ایران را به شما داد که پشت کتاب «هنری اصفهان» آورده‌اید؟ از جوانی که سرودن شعر ملی و وطنی را شروع کردم و در وطن این همه سال ادامه دادم، مثل سربازی در سنگر، هیچ وقت ترک سنگر نکردم.همیشه منتظر فرصت بودم تا به سیاست‌های استبدادی و استعمارلی حمله کنم و اشعاری از این دست در خرفلی از جراید منتشر کردم.

بعدها شهریور ۲۰ که این نوع شعرعاطر فدازان زیادی داشت، شعر ملی کم کم به من اطلاق شد.همچنان ادامه پیدا کرد.بنده سعی کردم از مسیر خود منحرف نشوم و در خور این عنوان باشم.چون این عنوان پر افتخاری است که در هر ملکلی بیشتر از یکی-دو نفر به عنوان شاعر ملی ممکن نیست شناخته‌شود.مردم از افتخار مختلف و باشوژن گو ناگون به‌خاطر تلاش‌های من در سرودن شعرهای ملی و مهنی این افتخار را به بنده دادند.حتی جرایدی که اختلاف نظر سیاسی هم داشتند.در این مورد اختلافی نداشتند.که با این عنوان برابسانند.

از میان مجموعه‌های که منتشر کرده‌اید کدامیک از آثارتان بیشتر مورد اقبال جامعه قرار گرفت؟

مجموعه‌هایی که تاالان منتشر کرده‌ام از نظر استقبال عمومی خوب بود. تاالان حاصل هشتی» و پیش از این «سروردهایی بود که انتشارش هم اجنبی است و هم اجتماعی و تاریخی. یعنی تاریخچه‌ایران از صنعت ملی کردن نفت تا سال۱۳۵۴که مقدمات انقلاب را داریم به شکلی در این کتاب بازتاب پیدا کرد.حالا هم این کتاب نایاب شده و قرار است تجدید چاپ شود.

شما دیدگاههای سیاسی-اجتماعی خودتان را در این اشعار منعکس می‌کنید.قالب غزل که تک قالب عاشقانه است چگونه ظرفیت پذیرش مسائل سیاسی را پیدا می‌کند؟

اگر شاعر باشم، شاعر هم قاعدهٔ عاشقی می‌شود.و باید هم بشود. بنابراین اشعار عاشقانه هم دارم و از موهبت عشق بی‌بهره نبوده‌ام.به این جهت بسیاری از غزل‌های من عاشقانه است. اما بسیاری هم عارفانه است.یعنی اشعار عاشقانه و عرفانی گاهی باهم امتزاج پیدا می‌کنند.بعضی از این غزل‌ها

تخت و تخت‌نوی

سار محمدی

گفت و گو با عبدالعلی ادیب برومند

ادبیات باید ترجمان امروز باشد

ادیب برومند متولد ۱۳۱۳ از توابع اصفهان است و در رشته حقوق و علوم قضایی از دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شده و سال‌ها شغل وکالت داشته و از سازنده سالگی سرودن شعر را آغاز کرده است. تاکنون هفت عنوان از آثار منظوم او چون «بیام آزادی»، «سرود رهایی»، «هنثوی اصفهان» و… در سال‌های مختلف به بازار آمده و به چاپ‌های متعدد رسیده است.

سال گذشته «حاصل هشتی» مجموعه‌ای از غزلیات وی توسط نشر قصیده‌سرا و «داستان هفتخان استبدابار» و «به پیشگاه فردوسی» از سوی نشر شایویر به بازار آمد. پیرامون آثار پژوهشی او در زمینه شاهنامه و همچنین غزلیات و قصیده‌های سیاسی- اجتماعی‌اش با او به گفت‌وگو نشستیم.

هم سیاسی است.
بحث ادبیات معتمد و ادبیات غیر معتمد بحث کنه‌های است. آیا شما همچنان به این مباحث علاقمندی و ادبیات را معتمد می‌دانید؟
بله.این بحث تازه‌ای نیست و از زمان‌های پیش ادبیات جنبه تعهدش زیادتز بود است. اگر بخوامهم از فردوسی، سعدی، حافظ،نظامی و مولوی نام ببریم، همه به‌نوعی معتمد بوده‌اند.اهمیت آثارشان و دلیل اینکه بیشتر خواننده می‌شوند، به‌خاطر همان هدفی است که از شاعری داشتند. درست است که شاعری خود هدف است و شعر گفتن هم هدف است اما در عین حال اگر بخوامهم به کمال تعهد برسد، باید در راه اجتماع و در خدمت هدف مردم باشد. در ادبیات کلاسیک ماه‌ها سابقه داشته و در دوران اخیر هم در زمینه سیاست و اجتماع بحث معتمد در شعر دوباره مطرح شده خودم ناآل شدم.

آیا در قالب‌هایی که بعد از شما در شعر ایران مطرح شد و رواج پیدا کرد، شعری سروده‌اید یا این قالب‌ها احساس نیاز نگوده‌اید؟
نه. برای سرودن شعر شاعر باید واقعاً تاز و واقعاً شاعر باشد. در ایران هوس شاعر شدن عمویت دارد. برای شاعری باید علاوه بر آشنایی باصنایع شعری و غریزه خدادادی شاعر باید به علوم وارد خودش هم آگه باشد.شاعرانی که توان یادگیری صنایع شعری را ندارند، به شعر نو روی می‌آورند. شعر نو نیامی هم در جور است. سبکی که نیما فکر می‌کرد، قالب عروضی را می‌پذیرفت ولی وزن را می‌شکست. یا جایی قافیه را رعایت نمی‌کرد و در جایی که آسان بود قافیه را رعایت می‌کرد.نیما به شاعر آزادی عمل می‌دهد.اما وزن کلاسیک خارج نمی‌شود.اگر وزن را در شعر دریم جاذب فاصله نظم و نثر ازین می‌رود. آنچه را که امروز به‌صورت پله پله و کوتاه بلند نوشته می‌شود هیچ معنایی هم ندارد. در جرایدهم چاپ می‌شود، نه نظم می‌دانم، نه نثر و نه شعر، اینها را بی‌روح سرسرای می‌دانم. خیرمی‌شاعر، زیبایی است. چون خیرمی‌شاعر زیبایی است و شعر ما در هنر هاست. این چیزها که به اسم شعر نو منتشر می‌شود، زیبایی هم ندارد.

با این استقلال کار نیما و اخوان را چگونه می‌بینید؟
کار اخوان به نسبت خوب است. نیما زمانی شروع به سرودن این اشعار کرد که از آزادی جراید تأمین شده بود و چپ‌گرایان هم نظرشان این بود که اسلوب‌ها در همه چیز باید بر هم بشکند. حتی با استقلال چندان موفق نبودند و به جهان‌وطنی اعتقاد داشتند و به وطن پرستی چندان معتقد نبودند.

خودتان اشعار اخوان ثالث را می‌پسندید؟
بعضی‌ها را می‌پسندم ولی بعضی‌ها را که مبهم است نمی‌پسندم و قبول ندارم. شعر باید روشن باشد. مثلاً آن شعر امن این کهن بوم و برآوردست دارم از اول تا آخر ایهامی ندارد و خواننده می‌تواند فکر شاعر و شعر را بفهمد.

ایهام یکی از عناصر زیبایی‌شناسی در شعر است. ایهام در شعر کلاسیک ما هم فراوان است.
این از معایب شعر است. ایهام در معانی و بیان جزم معایب شعر محسوب شده است. شعر باید روشن باشد و فهاهم و تفهیم بهتری را نشان بدهد. شعر باید ایهام، نوعی معمعات و شعر معما گونه در قدیم مرسوم نبوده است.

از میان غزلسرایان معاصر آثار کدامیک از شاعران را می‌پسندید؟
مثلاً در مورد هوشنگ ابتهاج چه نظری دارید؟
هوشنگ ابتهاج خوب است. رهی معیری غزل هایش خوب است، گلچین معانی، پژمان بخیارلی و

ابوالحسن ورزی شعرهای خوبی دارند. من همه اینها را در غزلسرایی هم‌تراز می‌دانم. اینها غزلسرایی هستند که با سابقه‌های مختلف غزل ساختند و هیچ کدام برد دیگری ترجیح ندارد.

آقای ادیب، اگر بخواید غزلی را از سایه بخوانید، کدام غزل را به خاطر می‌آورید؟

سایه غزلی دارد که اوایل انقلاب استاد شجریان هم خوانده است. حافظ‌ام قوی نیست و شعرش را به خاطر نمی‌آورم.
شاعرانی که مورد قضا شما هستند و اسم برید می‌توانید معرفی کنید؟
نه، من کمتر شعری در حافظه دارم. حتی شعر خودم را حفظ نیستم. حافظه من قوی نیست. آثار اکثر شاعران معاصر را خوانده‌ام، منتها اینها که عرض کردم غزلسر هستند. خط اجتماعی و سیاسی در اشعارشان ندیدم و خط مشخصی ندارند. این شاعران معاصر اشکال کارشان در این است که خط مشخصی را دنبال نکرده‌اند.

عنوان یکی از کتاب‌های شما در حوزه شاهنامه پژوهی «هفتخان استبدابار» است. ما هفتخان رستم را داریم، می‌توانید بفرمایید چرا اسم این کتاب «هفتخان استبدابار» است؟

قبل از جنگ رستم و اسفندیار، اسفندیار هفتخانی را طی کرده‌ای، اینکه به توران برود و خوارانش که در بند اسارت بودند نجات بدهد. خوارانش را در بنار جاسب بولدشاند. توران با گشتاسب جنگید و وزیر که برادر گشتاسب و عموی اسفندیار بود، کشت و خواران اسفندیار را در روئین دژ محبوس کرد و اسفندیار هم در زندان بدرش بود. بدرش اسفندیار را از زندان خلاصی کرد و او آمد، هفتخانی را طی کرد تا به توران رسید. روئین دژ را تسخیر کرد و با راجاسب جنگید و او را کشت و خوارانش را آزاد کرد. بنابراین مسری را طی کرد که به «هفتخان اسفندیار معروف شد. کمتر از هفتخان رستم هم نبود.

بنده شاهنامه جلال خالقی مطلق را بخش به بخش تصحیح می‌کنم. چون نسخه معتبری است ولی اشکالاتی هم دارد و توضیحاتی هم درباره داستان سیاوش و هفتخان و جنگ رستم و اسفندیار نوشتم و منتشر کردم.
در حوزه نشر طبی سال‌های اخیر «شاهنامه پژوهی» رونقی نسبی داشت. از جمله کاری که توسط جلال خالقی مطلق انجام شد که در ایران تنها یک جلد آن منتشر شد و دوره کامل آن در آمریکا منتشر شد. به براساس کدام متن دست به تصحیح شاهنامه خالقی مطلق می‌زنید؟ آیا به این متن دسترسی دارید؟

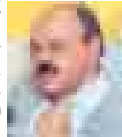
متن کامل این شاهنامه را در خانه دوستی که از آمریکا برایش آوردند مطالعه کردم. زیرا کسی برای داستان سیاوش تهیه کردم. اغلب داستان‌ها را از این متن مورد استفاده قرار دادم.

آقای دوستخواه هم در زمینه شاهنامه پژوهی فعال است و دو عنوان کتاب در اواخر سال گذشته منتشر کرد. شاهنامه پژوهی در اول کار است، باید سال‌ها روی

کوروش صفوی

(مترجم و زبان‌شناس)

آقای صفوی آخرین کتابی که خوانده‌اید، چه بوده؟
اخیراً کتاب «در سایه آفتاب» نفی پورنامداریان را خوانده‌ام که درباره غزلیات مولوی در خواب است.

«در سایه آفتاب» کتاب خوبی است، چون پورنامداریان ابزارهای زبان‌شناسی را در نقد اشعار به کار گرفته، در واقع یک انقلاب در بین متخصصان و منتقدان ادبیات کلاسیک فارسی انجام داده است.

من این طور فکر می‌کنم که پورنامداریان از سنت‌های مطالعات ادبی که سال‌هاست بر ادبیات کلاسیک حاکم است، خودش را بیرون کشیده.

این که می‌فرماید پورنامداریان خودش را از سنت‌های مطالعات ادبی بیرون کشیده، برای من روشن نیست. اغلب متخصصان ادبیات فارسی در خواب مطلق هستند و نگاهشان به گذشته شعر و نثر فارسی همان نگاهی است که مثلاً می‌بینید، یا اثری را تصحیح می‌کنند، یا معنای لغات دشوارش را توضیح می‌دهند، یا بی‌نی و غزلی را شرح و معنا می‌کنند...

مزیت کار پورنامداریان به نظر شما این است که با ابزار نقد مدرن یک اثر کلاسیک را بررسی کرده است؟

آفرین، همین طور است. پورنامداریان این سنتی را که در ادبیات فارسی بین متخصصان ادبیات رایج بوده، شکسته و روش‌های جدید را در مطالعات خودش پیاده کرده و به کار بسته و این حرکتی بسیار ارزنده است. چه درست باشد، چه غلط، شیوه کار و نوع نگاهش ارزشمند است. همین که کسی به خودش جرأت بدهد و یک مجموعه مطالعات را که قرن‌هاست، همین جور یکی از زوری دست دیگری یکی می‌کند و تحویل خواننده می‌دهد، بگذارند کنار و حرف تازه‌ای بزنند، درست یا غلط بودنش مهم نیست، تازه بودن کارش به نظر من خیلی مهم‌تر است.

چه کتابی خوانده‌اید؟

کتابیون مزداپور

(مترجم)

تازه‌ترین کتابی که خوانده‌اید و از آن لذت برده‌اید چه کتابی بوده؟
کتابی از خانم باستانی اثر فرانک هورن که باستان‌شناسی غرب ایران است و انتشارات سمت.

آن را چاپ کرده‌است، به نظر من کتاب خوبی آمد. دیدگر کتاب «مفاهیم اخلاقی در ادبیات فارسی از سده سوم تا سده هفتم هجری» است، که یک دانشمند فرانسوی به اسم شارل هانری دو فوشه کوز که توسط محمدعلی امیر معزی و عبدالمحمد روح‌بخشان به فارسی برگردانده شده و در سال ۱۳۷۷ منتشر شده است.

نویسنده در این کتاب تمام اندرزنامه‌های ایران و اندرزهای را که در کتاب‌های ایرانی به زبان پهلوی و فارسی نوشته شده، در یک جابج عمیق آورده و اثری مهم و درخشانی را تحویل جامعه کتابخوان داده است.

این کتاب خیلی هم خواندنی است.

حسینعلی نوری

(نویسنده و مترجم آثار سیاسی و فلسفی)

آقای نوری، اخیراً چه کتابی خوانده‌اید؟

من برای این که دست‌ی بر آتش داشته باشم، فعلاً کتاب‌های دم دست را مطالعه می‌کنم. به طور جدی کار تازه‌ای نخوانده‌ام. یعنی فرصت چندانی نداشتم که برای مطالعه وقت بگذارم، بخاطر تألیف کتاب «هابر ماس» که وقت زیادی از من گرفت. هرچند آثار خوبی طی ماه‌های اخیر منتشر شده است.

کتاب «بست مدرنیسم و علوم اجتماعی» از محمدحسین کاظم‌زاده را که نشر آیت منتشر کرده، دیده‌ام. اصل اثر را که به زبان انگلیسی است در سال ۷۵ دوتی از آمریکا برآیم آورد.

این کتاب، یک اثر بسیار اساسی است، یکی از

ضعف‌ها و کاستی‌های کتاب از جانب مترجم این است که ارجاعات را امروز به این شکل می‌نویسند مثلاً «بودریار ۱۹۸۳» که در این کتاب هم به همین صورت است. خوب یک محقق یا پژوهشگر اگر بخواهد به دنبال این منابع برود، «بودریار ۱۹۸۳» منظور کدام کتاب بودریار است؟ یا «هابر ماس ۱۹۸۴» کدام کتاب هابر ماس مدنظر است؟ شاید از هابر ماس در سال ۱۹۸۲ چهار کتاب ترجمه شده باشد. وقتی به آخر کتاب هم مراجعه می‌کنید، می‌بینید کتابشناسی ندارد.

این یکی از ضعف‌های کار مترجمان ماست. این اثر در حوزه علوم اجتماعی است، وقتی بخواهیم می‌بخشیم که مورد علاقه ماست، بخوانیم به نمایه کتاب مراجعه می‌کنیم، مگر وقتی نمایه نداشته باشد، ناچارم کل کتاب را بخوانم تا به میحث مورد نظرم یا به میحث ادبیات پست‌مدرن برسیم.

نمایه اشخاص و نمایه موضوعی مهم‌ترین بخش کار است که متأسفانه در این کتاب نیست. به این نقیصه تنها مربوط به این کتاب نیست، نقیصه اکثر کتاب‌های فارسی ماست. ناشران ما اغلب دانش چنین کارهایی را ندارند. هر اثری شناسنامه یک مترجم است. هویت و شناسنامه هر مترجم یا نویسنده در گرو اثری است که خلق می‌کند. این کتاب تازه به دستم رسیده، از نظر صفحه‌بندی بسیار خوب است. از نظر حروفچینی خیلی دقیق و تمیز است.

از حروف درشت استفاده نکردند که کتابسازان کنند و بی‌جهت حجم کتاب را زیاد کنند. طرح جلد هم بسیار زیباست. موضوع کتاب «بست مدرنیسم و علوم اجتماعی» بسیار اساسی است. چون با آثار رزنائو آشنا هستم.

اسم نویسنده کتاب پائولین مری رزنائو است، و رزنائو نیست که از بستگان جیمز رزنائو معروف است که در عرصه روابط بین‌الملل چند اثرش به فارسی ترجمه شده و در عرصه علوم سیاسی چهره شناخته شده‌ای است.

صفحه با قیمت ۶۵۰ تومان منتشر شد. در بخش پرورنده گلستانه که صفحات اول ماهنامه را می‌گیرد همواره نام نویسنده‌ای همراه با زندگی‌نامه و تأملی بر آثار و سبک ادبی چند مقاله و گفت‌وگو با داستان‌نویس به چشم می‌خورد. در بخش پرورنده نام دکتر لارنس داکتور (دکتورف) پیش‌روست. به اضافه داستانی به همین قلم با نام توواو - ویلسون و نقدارهایی بر آن همراه با نقدی از بی. ال. داکتور و سبکی تحمل‌ناپذیر هستی نوشته میلان کوندرا ۳۳ صفحه نخست گلستانه را شامل می‌شود. در بخش موسیقی، برخی از عناوین چنین است: شهرنشان راک سیاتل، (دیاره آثار پرل جیم) کپ دوستان در قطار پرل جیم و معرفی گیتاریست برجسته لیبگی یوهان مالمتین.

نگاه نو

نهمین شماره دوره جدید ماهنامه فرهنگی «نثری نگاه نو» در ۱۳۲ صفحه با بهای ۸۰۰ تومان منتشر شد. نهمین شماره نگاه نو با آثاری از حمید احمدی، محمد رحیم اخوت، بهنام باوندی، یحیی تلمین، کامبیز درویش، مرتضی ممیز، پرویز دویلی، علایت سمعی، ایرج شیبایی، یمنان هوشمندزاده، هرمز همدانی و پروین... شکل گرفته است.

کتاب در رسانه‌ها

محمد زهری

محمد زهری (مرداد ۱۳۰۵ در شهسوار (تکابین) به دنیا آمد و از سال ۱۳۲۰

نوشته‌های طنز خود را در نشریه توفیق و مقاله و داستان‌های کوتاه‌اش را در روزنامه‌ها به چاپ می‌برد. سرودن شعر را در دورانی که در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران تحصیل می‌کرد، شروع کرد و در سال ۳۳ مدرک لیسانس خود را اخذ کرد.

زهری پس از آن شعر را جدی‌تری گرفت و کتاب‌های در نثریات آن سال‌ها، آنها را به چاپ می‌برد. اشعار این دوره وی به عنوان «جزیره» اجتماعی - سیاسی بود و بخشی نیز عاشقانه. ولی به خاطر فضای سیاسی آن سال‌ها که عاشقانه سرایی در میان روشنفکران نوعی جرم تلقی می‌شد، زهری تنها اشعار سیاسی خود را منتشر می‌کرد.

زهری مدتی پس از کودتا، صفحه شعر مجله فردوسی را اداره می‌کرد و در سال ۳۴ نخستین مجموعه شعر خود را تحت عنوان «جزیره» توسط مؤسسه انتشارات امیرکبیر منتشر کرد و با استقبال بسیار روبه‌رو شد. یک سال پس از آن وارد مشاغل دولتی شد و به عنوان دبیر ادبیات فارسی، کارمند سازمان برنامه و بودجه، کتابدار کتابخانه ملی و معاون این کتابخانه و پژوهشگر فرهنگستان علم و هنر به کار اشتغال داشت. محمد زهری در سال ۳۴ دو دکترای ادبیات فارسی را از دانشگاه تهران به پایان رساند و در سال بعد مجموعه «گلزار» را توسط انتشارات اشرفی به بازار فرستاد. محمود کیوانش در مورد این مجموعه گفت: «در روزگار ما که اغلب مجموعه‌های شعر می‌کند و تحویل خواننده می‌دهد، بگذارند کنار و حرف تازه‌ای بزنند، درست یا غلط بودنش مهم نیست، تازه بودن کارش به نظر من خیلی مهم‌تر است.»

این کتاب، یک اثر بسیار اساسی است، یکی از

اصطلاحات فرهنگ جهانی منتشر شده و درجه، به نام هفتم و آخر ماریو و گراسی یوسا به نویسنده جوان اختصاص دارد. داستان‌های خارجی با برگردان اسدالله امرایی، داستان ایرانی، نقد و نظر درباره کتاب ول کیند اسب مرانوشته حسن اصغری از دیگر مطالب این شماره گلستانه است.

نهمین شماره دوره جدید ماهنامه فرهنگی «نثری نگاه نو» در ۱۳۲ صفحه با بهای ۸۰۰ تومان منتشر شد. نهمین شماره نگاه نو با آثاری از حمید احمدی، محمد رحیم اخوت، بهنام باوندی، یحیی تلمین، کامبیز درویش، مرتضی ممیز، پرویز دویلی، علایت سمعی، ایرج شیبایی، یمنان هوشمندزاده، هرمز همدانی و پروین... شکل گرفته است.

نشانی کتاب هفته در اینترنت: <http://www.ketabnet.org.ir/week-book>

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

کتاب در رسانه‌ها

شماره پنجم و ششم ماهنامه ادبی پروین ویژه تیر و مرداد ۸۱ منتشر شد. گفت‌وگو با علی‌اشرف درویشیان با عنوان «حالا دیگر پانولو کوئیلو می‌نظاره به عرفان باید ما را یاد مولوی بیندازد»، گزارش‌های از گرامر ایادست ساداسگی صادق هدایت، به قلم محمود معتمدی، یادداشت‌هایی از منوچهر آتش، احمد پوری، علایت سمعی، مفتون امینی و روحی رحیمی یا موضوع «ادبیات و سیاست» اهم مطالب این شماره پروین به حساب می‌آیند. گفت‌وگو با دکتر فاطمه اکبری، مطالی درباره ویکتور فرانز لاله سیلبرت، از نتو چه گوارا دیگر مطالب این نشریه است.

گلستانه

چهل و یکمین ماهنامه ادبی - هنری گلستانه در ۱۳۲

صاحب امتیاز: خانه کتاب ایران

مدیر مسؤول: احمد مسجد جامعی

مدیر سردبیری:

دکتر یونس شکرخواه

سید فرید قاسمی

حمیدرضا اسلامی

محمد هاشم اکبریانی

سید ابوالحسن مختاباد

آنته عربگری

تلفن تحریریه: ۸۴۴۰۱۹۹

هیات تحریریه:

رسول آبادیان، فرانک آرتا

حمید باباوند، ترگس بازنانه‌ای

نگار پدرام لیلی، پوراسکندر

مریم جباری، زهرا حاج محمدی

حمید یون، خیری، ابراهیم رزم آرا

مehar رشیدیان، سیدعلیمحمد رفیعی

محمدضارنسی، فرزین شیرزادی

مریم طاهری، مجید، سالیمر محمدی

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

شماره ۷۲، شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱

یادداشت
همایون خیری

نشانی‌های خواب‌آلوده

همه‌ترین اتفاق در پیشرفت علمی یک کشور، تغییر ساختار کشور در جهت تولید علم است.اما تولید علم تنها در صورتی می‌تواند در پیشرفت و اعتلای کشور مؤثر باشد که همه آنچه در تولید صرف می‌شود در مختصات اجتماعی تولیدکننده قابل محک‌زدن باشد. در غیر این صورت تولید علم راه به خیالپردازی می‌برد.یک نمونه در این خصوص می‌تواند گویا باشد.

سال‌هاست که بعد از هر وقفه کوتاه،موضوع انضال دریای خزر به خلیج فارس مطرح می‌شود، یکی دو کتاب نیز بر این اساس تألیف شده و ظاهراً مدعیان این طرح از نیت قبض بودن طراسی فنی چنین پروژه‌ای نیز سخن می‌گویند. اما آیا مختصات اجتماعی و طبیعی، توانسته‌اند طرح اصلی را محک بزنند؟ یعنی آیا ایجاد گذرگاههای دیگر میان شمال و جنوب کشور صرفنظر از هزینه‌های آن عملی است یاخیر؟

باسخ منفی است. زیرا ترمیم یک گذرگاه قدیمی نظیر کندوان که با فناوری‌های چندین دهه پیش نیز احداث شده هنوز با استفاده از جدیدترین فناوری‌های موجود به سرانجام نرسیده است پس می‌توان به ضرس قاطع اعلام کرد کارهای مشابه نیز به نتیجه نرسند.

اما این یادداشت از آن رو نوشته شده که بگوید اگر شاخصه‌های تولید علم در کشور را از تعداد کتاب‌های منتشر شده در حوزه علم جست‌وجو می‌کنیم لاجرم می‌بایست تألیف کنندگان آن کتاب‌ها قادر باشند از آنچه نوشته‌اند فقط در محافل علمی دفاع کنند. بی‌گمان نقص ساختار علمی کشور در ایجاد زمینه‌های بحث و گفت‌وگو درباره آثار علمی منتشر شده منجر به اختلاف عقیده در خصوص جایگاه علمی کشور در جهان شده است. سیاستگذاران کشور می‌بایست اقتدر هوشیار باشند که در حوزه علم، از تألیف کتاب‌های بیشمار که به نتیجه پیشرفت علمی کشور نرسند بلکه با معیار نقد و بحث کتاب‌ها دریابند که جایگاه علمی مان کجاست. انتشار کتابی درباره سوارکاری که در هر صفحه اش صدای گام‌های اسب نوشته شده باشد به قاعده نشان از سوارکاری نیست. اگر هست و باور می‌کنید نشانی جهانی را که در آن زندگی می‌کنید بدهید بلکه در حالی که نشانی می‌دهید به صدای خود از خواب برخیزید!

کتاب

اصول گنج‌گیری در ارتوپدی

اصول گنج‌گیری در ارتوپدی، دکتر مسعود حیدرزاده، انتشارات تیمورزاده، ۹۵۰ تومان
در این کتاب علاوه بر توضیح درباره مواد و چگونگی استفاده از گچ به ذکر عوارض و مراقبت‌های مربوط به گچ‌گیری و

چگونگی برداشتن گچ پرداخته شده است.فصول جداگانه‌ای از کتاب به بحث درباره گچ‌گیری، ضمامان انگشتی، تنه، بدن و گچ‌گیری با کشش اختصاص یافته است.

وزارت امور خارجه از بدو تشکیل دارای کتابخانه‌ای کوچک با تعداد سی هزار جلد کتاب بوده که با تلاش معاون آموزش و پژوهش وزارتخانه برای تأسیس کتابخانه‌ای تخصصی و مجهز به اطلاعات مدرن مورد نیاز کارکنان وزارت امور خارجه، دانشجویان، استادان و پژوهشگران مرتبط با موضوع اقدام شد. افتتاح کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه در سال ۱۳۷۸ از پیامدهای تلاش‌های موجود در این زمینه است.

این کتابخانه در حدود دوپست و سی هزار جلد (هشتاد هزار عنوان) کتاب به زبان‌های مختلف فارسی، عربی،انگلیسی، فرانسوی،آلمانی،روسی،اسپانیایی،ایتالیایی و حتی بعضی زبان‌های کمترشناخته شده در ایران نظیر کره‌ای و بنگالی را در خود جای داده است.

علاقتمندان به اطلاعات می‌توانند در زمینه‌های علوم اجتماعی با تکیه بر علوم سیاسی واموربین‌الملل و سایر رشته‌های علوم اجتماعی نظیر حقوق، اقتصاد، جامعه‌شناسی، علوم سیاسی، روابط بین‌الملل و موضوع‌های بین‌المللی نظیر اقتصاد و سیاست بین‌الملل، تاریخ (بخصوص تاریخ معاصر)، مسائل سیاسی مرتبط با محیط زیست و انرژی،اسلام و تاریخ اسلام، سیاست در اسلام و فلسفه سیاسی، از منابع موجود در کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه

کتابخانه‌های تخصصی

آزاده سیدین

کتابخانه وزارت امور خارجه

امور خارجه فهرست نویسی و طبق رده‌بندی کنگره ملی آمریکا طبقه‌بندی شده که اطلاعات مربوط به آنها نیز، هم در بره‌دان‌ها و هم در کامپیوتر به آدرس www.lpis-mfa.gov.ir وجود دارد.

همچنین این کتابخانه درصددآمده تا باهدف هر چه‌به‌روزرتزیودن منابع اطلاعاتی خود را در سه سال اخیر تهیه کند و مراجعه‌کنندگان می‌توانند با

استفاده از کامپیوترهایی که به اینترنت متصل هستند، اطلاعات ناقص را تکمیل نمایند.نکته قابل ذکر آنکه امکان تهیه کپی بدون محدودیت تعداد صفحه و پرینت کامپیوتری از اطلاعات مورد نیاز و چون کارازمدندان وزارت امور خارجه به‌طور رایگان،آزاد وایسته به سازمان‌های مختلف پاروداخت ۵۰۰۰تومان وارهانه معرفی‌نامه از طرف سازمان متبوعه و یک قطعه عکس و دانشجویان با پرداخت ۳۰۰۰تومان وارهانه معرفی‌نامه از طرف دانشگاه مربوطه و یک قطعه عکس،می‌توانند به مدت یک سال از ساعت ۸صبح تا۸بعدازظهر و پنج‌شنبه‌هااز ۸صبح تا ۴بعدازظهر از منابع اطلاعاتی موجود در کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه استفاده می‌کنند.

کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه مستفاده می‌کنند. این کتابخانه در خیابان شهید باهنر، خیابان شهید آقایی، شماره ۳۳ واقع است که اطلاعات بیشتر درباره منابع موجود در آن از طریق شماره تلفن ۲۸۰۲۷۲۸۰۰ قابل دسترسی است.

کتاب

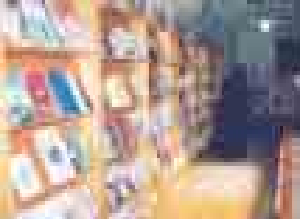
مجید آل ابراهیم

اسرار ماورالطبیعه هر ساله در کشورهای توسعه یافته

منتشر می‌شوند براسی زیادند و از این میان شرکت‌های انتشاراتی بسیار مهمی مانند Mc Grow Hill نیز گاهگی به چاپ و انتشار چنین کتاب‌هایی اقدام می‌کنند. در این کشورها هر ساله شاهد برگزاری سمینارهای بین‌المللی فالگیران و طالع‌بینان هستیم و انجمن‌های فعال بین‌المللی در این عرصه هر سال هدایای رایه عنوان بردی یا زن سال معرفی می‌کنند و کرامات و کارهای آن برگزاران را به گوش جهانیان می‌رسانند.ولی با تمام این اوصاف حجم و تعداد کتاب‌های منتشره در اینگونه زمینه‌ها در مقایسه با کتاب‌های علمی براسی ناچیز است. از در هر سال فقط یک سمینار بین‌المللی طالع‌بین در آمریکا برگزار می‌شود در مقابل هزاران گروه‌های و سمینار علمی هم در همان سال تشکیل می‌شود. اگر Mc Grow Hill زمان شروع به کار خود تاکنون فقط چهاربا پنج عنوان کتاب طالع‌بین چاپ کرده در مقابل در هر سال صدها عنوان کتاب جدید علمی را هم به دست بسیار گسترده‌تر و بیشتر از شبه علمی است. آنها می‌دانند که بالاخره در جامعه هدایای هم هستند که ذهنی خرافه‌پرور دارند و حق دارند که برای خود کتاب و نشریه داشته باشند. پس به جای برخورد و مبارزه علمی که موجب جلب توجه و کنججاری افراد دیگر می‌شود به روش نحت‌الشعاع قرار دادن آنها با کتاب‌ها و نشریات علمی به مبارزه‌ای پنهانی و مؤثر برمی‌خیزند. در این راه در ظاهر خود نیز به نشر چنین عقایدی دست می‌زنند در حالی که در همان سالی که اسرار ستاره‌بینی را چاپ می‌کنند دهها عنوان کتاب اخترشناسی خوب برای گروه‌های سنی مختلف هم منتشر می‌کنند. کتاب‌هایی که از جهت جلب توجه می‌کنند. هم از نظر گرایک و هم از نظر مطالب و نویسندگان آنها. وقتی چنین وضعیتی بر بازار کتاب حاکم باشد خواننده جوان با قدرت انتخابی که دارد آنگاه‌ها با اشتیاق از این طیف گسترده‌تره سته به سلیقه و سطح دانش خود کتابی مناسب را پیدا می‌کند

استفاده کنند.

این کتابخانه، رسانه‌ای چند منظوره بوده که در آن کتاب، نشریات، پایان‌نامه‌های دانشجویان دانشکده روابط بین‌المللی وایسته به روابط خارجی، رساله‌های ازنقay مقام ژرساله‌هایی که کارشناسان و مأموران وزارت امور خارجه برای ارتقای مقام نوشته و از آن دفاع می‌کنند، رسانه‌های مرتبط باایران در خارج از

کشور و عمدتاً آمریکا، نسخه‌های خطی و کتاب‌های قدیمی نایاب در بازار کتاب و منابع اطلاعاتی دیداری و شنیداری نظیر CDهای اطلاع‌رسانی داخلی و خارجی برای استفاده متقاضیانی که امکان و فرصت حضور در کتابخانه را ندارند، فراهم است.

کلیه منابع موجود در کتابخانه تخصصی وزارت

متولد چه سالی هستید؟ نماد آن سال چیست؟ اسب، مار، نهنگ یا موش؟

در چه ماهی از آن سال به دنیا آمدید؟ فروردین، مرداد یا آذر؟ ورزش را که حتماً به یاد می‌آورید اگر نه به شناسنامه خود رجوع کنید. اگر ساعت و دقیقه و ثانیه نزول اجلانتان به این جهان فانی را مهم بدانید که دیگر نوعی نور است.

اطلاعات بالا را در مورد خودتان و اطرافیان روی یک کاغذ بنویسید و خود را به سرعت به اولین کانفرانسی محل برسانید و با تقدیم دو پاسه و گاهی هم چهار قطعه اسکناس ده هزار ریالی صاحب کتابی شوید که شما را با کمک آن اطلاعات ثبت شده بر روی کاغذ جزء موفقترین آدم‌های کره خاکمی می‌کند (البته به شرط اینکه گفته‌های کتاب را مو به مو به کار گیرید). با خواندن این کتاب می‌فهمید که برای ازدواج زن متولد خرداد سال موش بهتر است یا متولد بهمن خرگوش. البته این مسأله بسنگی تام و تمام به این دارد که خود شما نیز اسب باشید یا مهر نهنگ. کتاب به شما کمک می‌کند که چه روزهایی کار کنید و چه روزهایی مسافرت، یا چه کسی معامله کنید و با چه کسی جنگ، تازه این گوشه‌ای از این جام جهان‌نما است اگر خوب به کتاب دقت کنید می‌توانید بفهمید که در چه کاری استعداد دارید و خود نمی‌دانستید. این کتاب با تمام خوبی‌هایی که دارد ناقص است چون نمی‌تواند به شما بگوید که چگونه در مورد مسائل مهم زندگی خود تصمیم بگیرید و چگونه راه را از چاه تشخیص بدهید. با این کمبود وقت و گرانتر از طلا بودن آن و سخت بودن فرایند تفکر و استنتاج منطقی چگونه می‌توانیم در مورد آینده و کارهایی که باید یا نباید انجام بدهیم تصمیم بگیریم؟ نگران نباشید. ما به شما می‌گوییم که چگونه بر این مشکل فائق شوید. اگر هنوز در کانفرانسی هستید همانجا بمانید و اگر خارج شده‌اید دوباره به آن برگردید. باز هم دست کرم در جیب یا کیف خود فرو کنید و دوسه قطعه از آن جیفه‌های دنیوی که رقم ده هزار ریال روی آن نقش بسته تقدیم کنید و صاحب یک جلد کتاب فالگیری جینی یا ژاپنی شوید. فقط

شاید با خواندن دستور بالا به خود بگویید این حرف‌ها چه ربطی به هفته‌نامه کتاب هفته دارد و از آن مهمتر چه ربطی به علم دارد که در صفحه علمی کتاب هفته گنجانده شده است. آیا منظور نویسنده این است که چرا چنین کتاب‌هایی مجوز انتشار می‌گیرند یا چگونه سر از کتابخانه‌های عمومی کشور درمی‌آورند؟ اگر چنین است که شمار اینگونه کتاب‌ها در کشورهای توسعه یافته بیشتر است و حتی اکثر آنها کپی آثار چاپ شده در آن کشورهاست. اگر چنین سؤال و جوابی به ذهنتان خطور کرده است، اشتباه نکرده‌اید، بحث بر روی چاپ و انتشار چنین کتاب‌هایی در کشوری همانند ایران عزیز خودمان است.

در کشورهای توسعه یافته پرداختن به خرافات و شبه علم بسیار گسترده و شایع است. در آن کشورها شما می‌توانید بجز کتاب‌های رنگارنگ در این زمینه‌ها شاهد انجمن‌ها و کلوب‌های بی‌شماری باشید که برای خود پرو بیاپی به هم زده‌اند و حتی نشریه منظم و سایت‌هایی بر روی اینترنت دارند. کم‌نویسندگان سایت‌های اینترنتی که به صورت Online و در چشم به هم زدنی فال شما را می‌گیرند و حتی طلسم و دعای باطل‌البحر را در اسرع وقت برای شما بست می‌کنند.

کتاب‌هایی که در مورد کیمیا و ستاره‌بینی و

ستاره و خرافه

مواظب باشید که بازار مشترکی نباشد. حالا یا چند سکه و چند تا مهره و راهنمای‌های کتاب از آینده و گذشته خودتان و دوستان و ایستگان عزیزتان با خبر شوید. حالا که در کانفرانسی هستید برای معکم کاری هم که شده چند جلد کتاب اسرار فال فهوه و کف‌بینی هم تهیه کنید، کسی چه می‌داند شاید فال فهوه‌ای هم گرفتید و کف دستنی را خواندید. این روزها متخصصان این امر بسیار فاعلند و به اصطلاح پول پارو می‌کنند. اصغر یا اکبر فالگیر مگر چه چیزی بیشتر از شما دارند که فقط با وقت قبلی آن هم با نوبت‌های چند ماهه دیگران را ویزیت می‌کنند.

شاید با خواندن دستور بالا به خود بگویید این حرف‌ها چه ربطی به هفته‌نامه کتاب هفته دارد و از آن مهمتر چه ربطی به علم دارد که در صفحه علمی کتاب هفته گنجانده شده است. آیا منظور نویسنده این است که چرا چنین کتاب‌هایی مجوز انتشار می‌گیرند یا چگونه سر از کتابخانه‌های عمومی کشور درمی‌آورند؟ اگر چنین است که شمار اینگونه کتاب‌ها در کشورهای توسعه یافته بیشتر است و حتی اکثر آنها کپی آثار چاپ شده در آن کشورهاست. اگر چنین سؤال و جوابی به ذهنتان خطور کرده است، اشتباه نکرده‌اید، بحث بر روی چاپ و انتشار چنین کتاب‌هایی در کشوری همانند ایران عزیز خودمان است.

در کشورهای توسعه یافته پرداختن به خرافات و شبه علم بسیار گسترده و شایع است. در آن کشورها شما می‌توانید بجز کتاب‌های رنگارنگ در این زمینه‌ها شاهد انجمن‌ها و کلوب‌های بی‌شماری باشید که برای خود پرو بیاپی به هم زده‌اند و حتی نشریه منظم و سایت‌هایی بر روی اینترنت دارند. کم‌نویسندگان سایت‌های اینترنتی که به صورت Online و در چشم به هم زدنی فال شما را می‌گیرند و حتی طلسم و دعای باطل‌البحر را در اسرع وقت برای شما بست می‌کنند.

کتاب‌هایی که در مورد کیمیا و ستاره‌بینی و

ISSN:1029-3345

شنبه ۱۲ مرداد ۱۳۸۱
۲۳ جمادی الاول ۱۴۲۳
۳ آگوست ۲۰۰۲
شماره ۷۴، پیاپی ۴۶۱
شمارگان ۷۰۰۰۰
۳۲ صفحه، ۱۰۰ تومان

گفت وگو با مترجم عصر نهایت های اریک هایسبام

تصویر جهان معاصر در ترجمه عصر چهارم

حسن مرتضوی: کتاب عصر نهایت ها را برجسته ترین اثر کلاسیک درباره قرن بیستم می دانند

اریک هایسبام اندیشمند مطرح جهانی، چهار اثر مهم دارد که در یک مجموعه ارائه شده اند. عصر نهایت ها پاره چهارم اعصار چهارگانه ای است که هایسبام به آنها می پردازد.
حسن مرتضوی مترجم این اثر نیز ۱۳ ترجمه به بازار کتاب عرضه کرده است. یک ترجمه در دست انتشار دارد و دو اثر نیز الان او را به پای میز ترجمه کشانده است. در گفت وگو با مرتضوی سعی کرده ایم نگاهی به عصر نهایت های اریک هایسبام داشته باشیم.

۱۰

تحولات تازه در حوزه نشر

گزارش نشست معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاداسلامی با روزنامه نگاران

فعالیت صندوق اهل قلم
از سر گرفته شد
روند بررسی کتاب
متوقف نشده است

۲

ملک احمدی دبیر کل هیأت امنای کتابخانه های کشور شد

کتابخانه شهدای خبرنگار راه اندازی می شود

۲

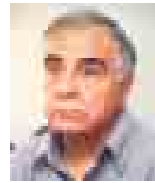
چهره ها و نظرها

شعر

عبدالعلی ادیب برومند
۲۰

ادبیات

صفدر تقی زاده
۸

مطالعه

حسینعلی نوری
۳۳

نقد و بررسی

ندیدن یا نبودن؟

یادداشت هدایت الله بهبودی

۱۷

گفت وگو

گفت وگو با محمدعلی طالبی، کارگردان سینما

تا انتهای

کوچه فرعی کتاب

۱۶

چهره ها و نظرها

محمدزهری

۳۳

کتاب و رو

پنجره های زیبا به باغ تاریخ

قابلیتیا و بایسته های رمان تاریخی و اسطوره ای
در گفت وگو با دکتر بهرام هنرپرور - نویسنده و داستان نگار

۱۹

کتابخانه های تخصصی

گشت و گذار
در کتابخانه
وزارت امور خارجه

۲۲

گفت وگو

شیوه نامه ویرایش بر روی پیشخوان

«اصول ویرایش و نشر» (جلد اول)، «کالبدشناسی کتاب» (جلد دوم)، «نگارش» (جلد سوم)، «برس الخط فارسی» (جلد چهارم)، «نقطه گذاری» (جلد پنجم)، «تولید کتاب» (جلد ششم) و «شیوه نامه وب» (جلد هفتم) کارهای تازه محمد رضا محمدی فر هستند که تازگی به بازار کتاب عرضه شده اند کتاب ها در ۷ جلد قطع رقی و با طرح جلد مناسب منتشر شده اند. علاقه مندان این گونه میاقت می توانند دوره کامل ۷ جلدی یا جلد های مستقل این مجموعه را تهیه کنند. ویژگی مهم کتاب ها کاربردی بودن آنها است. مؤلف سعی کرده است، تمامی ریزه کاری های نشر، کتاب و ویرایش را از تولید تا مرحله ماقبل چاپ در این مجلدات لحاظ کند.

۱۰

